Tanrı Dağları'nın habitat harikaları
Yabani kuğu yaşam alanları dünyaya örnek oldu

Bölgede inanılmaz bir değişim yaşanıyor
Nantong'dan Urumçi'ye müthiş bir gezi analizi

今日中國

CHINA TODAY

AĞUSTOS – EYLÜL 2019 SAYI: 42 FİYATI: 7 TL KKTC FİYATI: 9 TL ISSN 1309 – 9256

TÜRKİYE

Büyük dönüşümün hikayesi

YEŞİL ÇİN, ÇEVRECİ KALKINMA PROJELERİ İLE DÜNYAYA LİDERLİK YAPIYOR

- Beijing Uluslararası Bahçecilik Fuarı 'yeşil elçileri' buluşturdu
- Fuarda tüm yönleriye adeta yeşil ekonominin geleceği yazıldı

ISSN 1309-9256
42
9 771309 925004
www.chinatoday.com.cn/english/

İşte Destek
İşte Turkcell

Turkcell Dijital İş Servisleri ile KOBİ'ler dijitalleşiyor,
Türkiye büyüyor! Müşteri Yöneticinizi arayın,
dijital dönüşümünüzü birlikte gerçekleştirelim.

Kurumsal müşterilerimize sunulan Dijital İş Servisleri için detaylar turkcell.com.tr/kurumsal ve turkcell.com.tr/dbs sayfalarında bulunmaktadır. Hizmetlerden faydalanmak için turkcell.com.tr/tr/kurumsal/form/kurumsal-urun-basvuru-formu doldurularak müşteri temsilcisi ziyareti talep edilmesi gerekir.

Dünyadaki "Yeşil Elçiler"in sayısı artacak

TEMASI "Yeşil Yaşa, Daha İyi Yaşa" olarak belirlenen 2019 Dünya Bahçecilik Fuarı 29 Nisan'da Çin'in başkent Beijing'de başladı. Fuar, 7 Ekim 2019 tarihinde son bulacak. Türkiye dahil 110 ülke ve uluslararası örgütten katılımın gerçekleştiği, 162 gün sürecek fuar kapsamında 2 bin 500'den fazla etkinlik yapılacak. Fuarı toplam 16 milyon kişinin ziyaret etmesi bekleniyor.

Fuarın açılışında konuşan Çin Cumhurbaşkanı Şi Jinping, fuar alanının yansıttığı yeşil kalkınma düşüncesinin, dünyaya yayılması arzusunu dile getirdi. Cumhurbaşkanı Şi konuşmasında, insanlara birlikte ekolojik medeniyet inşa etmeleri çağrısında bulundu.

Dünyada 'Yeşil Elçiler'i ortaya çıkarıp, bunların sayısını artırmayı hedefleyen 2019 Dünya Bahçecilik Fuarı'nı biz de kapak haberimizde geniş olarak işledik. Çin'deki editörlerimizden Zachary G. Lundquist'in haberinde, uluslararası diyalogun yeşil elçileri hakkında ayrıntılı bilgiler yer alıyor. Zhou Lin de haberinde fuarı gezenlerin "güzel Çin"i hissedebildiklerine dikkat çekiyor. Habere göre, Çin Pavyonu, 31 eyalet, özerk bölge ve belediyenin ekolojik inşaat alanındaki hünerlerini, araştırma kuruluşlarının bahçecilikteki en yeni başarılarını bir araya getiriyor. Dang Xiaofei çevreci yaşam tarzını ele alırken, Emre Demir ise "Bahçelerinde cenneti gören iki halkın buluşması" başlıklı haberinde Çinliler ve Türkler'in bahçecilik sanatındaki ortak yanlarını masaya yatırdı.

Ülkenin en doğusundan en batısına yaklaşık 10 bin kilometreyi bulan 10 günlük inceleme gezisine Türk medya mensuplarıyla birlikte Çin Medya Grubu adına katılan Emre Demir, medya izlenimlerini de kaleme aldı.

Son zamanlarda dünyada çok konuşulmasına karşın 5G hakkında doyurucu bir bilgi bulunmuyor. Editörümüz Zhang Shasha, Çin'in verdiği 5G ticari kullanım lisanslarıyla iletişimde yeni bir dönemin başladığına işaret ediyor. Haberde bu alan sonsuz olanaklar sağlayan kazançlı bir zincir olarak değerlendiriliyor. Çinli yatırım bankası ve aracı kurum Pacific Securities'in hazırladığı rapor, 5G'nin ticarileşmesinden ilk aşamada donanım üreticilerinin ve üst tedarikçilerin yararlanacaklarını ortaya koyuyor.

Öte yandan Çin'deki reformlar hisse fiyatlarını cazip hale getirince, denizaşırı yatırımcıların Çin borsalarına ilgisi artmış durumda. Editörlerimizden Zhang Shasha ve Li Xiaoyang, yaptıkları haberlerle konuyu ayrıntılı olarak ele aldılar. İlgiyle okuyacağınıza inanıyoruz.

Jiao Feng, seyahat kültürü bölümünde el değmemiş doğal bir cennet olarak tanımladığı Hoh Xil Doğa Koruma Bölgesi'ndeki Qinghai-Tibet Platosu'ndaki gizemli toprakları anlatıyor. China Today editörlerinin hazırladığı Köşe Bucak Çin haberimizde ise Xinjiang boyunca uzanan Tianshan (Tanrı) Dağları'nın egzotik çeşitliliği hakkında siz okuyucularımıza bölgenin doğal güzelliği, kendine özgü flora ve faunasına ilişkin bilgiler yer alıyor. Keyifle okuyacaksınız.

Yeni sayımızda görüşmek üzere…

KEREM KÖFTEOĞLU
kerem.kofteoglu@chinatoday.com.tr

TURKUVAZ MEDYA GRUBU
CHINA TODAY TÜRKİYE

İMTİYAZ SAHİBİ
Turkuvaz Haberleşme ve Yayıncılık A.Ş.

Tüzel Kişi Temsilcisi ve Genel Müdür
Yasemin Gebeş

Genel Yayın Yönetmeni
Oğuz Demir

Editör: Kerem Köfteoğlu

Tasarım:
Görsel Yönetmen: Muzaffer Aygün
Sayfa Yapımı: Serdar Ayrenk
Grafik: Hale Çakıl

Yönetim:
Genel Müdür Yardımcısı:
Yonca Ertürk Özeren
Sorumlu Müdür: Şefik Çalık
Üretim Takip Müdürü: Eyüp Çurlu
Tanıtım Uzmanı: Zeynep Doğan

Okur mektupları: bilgi@chinatoday.com.tr

Reklam Satış Grup Koordinatörü:
Emel Özen

Reklam Rezervasyon Tel: (0212) 354 33 61-63
Reklam Rezervasyon Faks: (0212) 354 33 75

Turkuvaz Grubu Hizmetleri
Marka ve Pazarlama Grup Başkanı:
Sinan Köksal

Abone
Abone Operasyon Müdürü: Ufuk Kocaoğlu
Çağrı Merkezi: 444 88 81
abone@turkuvazabone.com
www.turkuvazabone.com
http://www.facebook.com/TurkuvazMedyaAboneHizmetleri
http://twitter.com/#!/TurkuvazAbone

Yönetim yeri: Barbaros Bulvarı, Cam Han, No: 153 Beşiktaş - İstanbul
Telefon: (0212) 354 42 29 Faks: (0212) 354 37 92
Yayımcı: Turkuvaz Haberleşme ve Yayıncılık A.Ş.
Basımcı: Turkuvaz Haberleşme ve Yayıncılık A.Ş.
Dağıtım: Turkuvaz Dağıtım Pazarlama A.Ş.
Adres: Barbaros Bulvarı, Cam Han, No: 153 Beşiktaş - İstanbul

Yayının türü: Yaygın süreli (İki ayda bir yayınlanır)

Basıldığı yer: Akpınar Mahallesi, Hasan Basri Cad. No: 4 Sancaktepe / İstanbul
Tel: (0216) 585 90 00
Turkuvaz Matbaa Genel Müdürü: Mehmet Kamiloğlu
Dergi İşletme Müdürü: Hakan Demirci
Basıldığı tarih: Ağustos 2019

Dergideki fotoğrafların kullanım hakkı China Photo Press, Cnsphoto ve Xinhua'ya aittir. İzinsiz kullanılamaz.

CHINA TODAY

CHINA TODAY
Kurucusu: Song Qingling
(Madam Sun Yat-Sen) (1893-1981)

China International Publishing Group bünyesinde aylık olarak İngilizce, İspanyolca, Fransızca, Arapça, Portekizce ve Çince dillerinde yayınlanır. İnternette Çince, İngilizce, Fransızca, Almanca, İspanyolca ve Arapça dijital sürümleri bulunmaktadır.

www.chinatoday.com.cn
e-posta: chinatoday@chinatoday.com.cn

Başkan:
Hu Baomin
Başkan Yardımcısı:
Jia Chunming
Genel Yayın Yönetmeni Yardımcıları:
Zhang Juan, Fu Zhibin, Wang Maohu
Genel Yayın Yönetmeni Asistanı:
Li Wuzhou
Editör:
Fu Zhibin
Düzelti:
Cao Yiqun

Adres: 24 Baiwanzhuang Street, Beijing 100037 China
Tel: 86-10-68326037 Fax: 86-10-68328338

CHINA TODAY TÜRKİYE dergisinin imtiyaz ve yayın hakkı Turkuvaz Haberleşme ve Yayıncılık A.Ş.'ne aittir. Yazı ve fotoğrafların tüm hakları **CHINA TODAY TÜRKİYE**'ye, yayınlanan ilanların sorumluluğu ilan sahiplerine aittir.
Bu dergi basın meslek ve ahlak ilkelerine uymayı taahhüt eder.

Kapak

14/17

Çevreci biyoçeşitlilik turu

Uluslararası Bahçecilik Fuarı 2019 Beijing'in düzenlendiği yer, Yanqing bölgesinin güneybatısında, Guanting Rezervuarı'na bitişik ve Guishui Nehri kıyısında. Burası Badaling Seddi'nden yaklaşık 10 kilometre uzaklıkta. Yemyeşil dağlar ve berrak sularla çevrili Fuar Parkı'nı ziyaret edenler gerçekten "güzel Çin"i hissedebiliyor.

Bahçelerinde cenneti gören iki halkın buluşması 18/19

Türkler ve Çinlilerin şehir tasarımları, mimari anlayışları büyük ölçüde farklıdır. Bunun bir istisnası bahçecilik sanatı.

Uluslararası diyaloğun yeşil elçileri 20/23

Hollanda'da 23 Mart 2014'te Çin Cumhurbaşkanı Şi Jinping ve eşi Peng Liyuan'ın resmi ziyareti esnasında bir tören düzenlendi.

Daha çevreci bir yaşam tarzı 24/25

Hızlı ekonomik gelişme çağında çevreci yaşam, çoğu Çinli'nin peşine düştüğü bir yaşam biçimi haline geldi.

Kentlerin yaşam kaynakları 26/27

Çin'in dört bir yanındaki kentsel orman parkları, şehir sakinlerinin doğanın tadını çıkarmasına ve sağlıklı bir yaşam sürmesine imkan tanıyor.

Nantong'dan Urumçi'ye modern Çin izlenimleri 28/30

Türkiye'den medya mensupları ve düşünce kuruluşları temsilcileriyle 10 günlük uzun bir geziye çıktık. 10 gün boyunca Çin'in en doğusundan batısına yaklaşık 10 bin km yol kat ettik.

KOBİ'ler işbirliğine hazır! 31

Dünya KOBİ Konferansı'nın ikincisi 22-23 Haziran 2019 tarihlerinde Çin'in başkenti Beijing'de gerçekleştirildi.

Çin borsasına ilgi artıyor 32/33

Denizaşırı yatırımcılar, cazip hisse senedi fiyatları nedeniyle Çin borsalarına büyük ilgi gösteriyor. Giderek daha fazla küresel endeks, Çinli A sınıfı hisselere kucak açıyor.

Yeni bağlantı 34/35

Çin Menkul Kıymet Düzenleme Komisyonu'nun açıklamasına göre, Şanghay-Londra Borsa Bağlantısı projesinin faaliyete geçmesiyle Çin'in sermaye piyasalarının dışa açılma süreci hızlanacak.

Sonsuz olanaklar 36/39

Günümüzde 5G'nin sanal gerçeklik, otomatik sürüş ve Nesnelerin Interneti'ni güçlendireceğini biliyoruz, ancak hayal edemediğimiz şey, yenilikçilik konusundaki potansiyeli.

Pazar sarj ediliyor 40/41

Çin'in YEA (yeni enerji aracı) pazarı, otomobil alımındaki yavaşlama trendinin aksine son yıllarda canlılığını korudu.

Taze fikirler 42/43

Taze gıda pazarında yeni perakendenin kalite yükseltmeye ve yeni düzenlemelere ihtiyacı var. Alibaba'nın işlettiği mağazalar, süpermarketlerden oluşan bir zincir olarak karşımıza çıkıyor.

Eğitim hızla ilerliyor 44/47

1 Ekim 2019, Çin Halk Cumhuriyeti'nin (ÇHC) kuruluşunun 70. yıldönümü. ÇHC kurulduğu ilk günlerde ülkenin içinde bulunduğu yoksul ve kırılgan durumdan ötürü her şeye sıfırdan başladı.

Kurumsal yenilik yoluyla güçlü büyüme 48/51

Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC) kuruluşunun 70'nci yıldönümünü ekim ayında kutlayacak. Tarım sektörü devasa bir nüfusu sınırlı kaynaklarla beslemekte kayda değer başarılar elde etti.

Yunnanlı otelcinin yükselişi 52/53

Yu Wulin'in Laomudeng'de işlettiği konukevi, bambudan yapılmış tavan ve yer döşemelerine bakılırsa düzenli, rahat, hatta kimi zaman egzotik de görünüyor.

Kalkınmaya Asya bilgeliği katkısı 54/56

Çok kutuplulaşma, ekonomik küreselleşme, kültürel çeşitlilik ve yaygın bilişim uygulamaları gibi trendlerle birlikte uluslararası durumda belirsizlikler gitgide artıyor.

Zhou Youguang: Çince Pinyin'in babası 57/59

Çince çalışan her yabancı bilir ki, bu dili iyi öğrenmek için önce Pinyin'i (bir fonetik sistem) kavramak gerekiyor.

Savunma amaçlı köy evleri 60/63

Kaiping Diaolou, Çin kırsalındaki konutlara özel benzersiz bir mimari stil. Çin ile Batı mimari stillerinin nadir rasatlanan karmaşık bir bileşimi olmasıyla ünlü.

Dai halkının bambu evleri 64/66

Yunnan eyaletine bağlı Xishuangbanna'nın Dai etnik grubuna mensup halkı, bambu sapından yapma geleneksel evlerde yaşıyor.

Beijing stili ipek çiçekler 67/69

Beijing ipek çiçeği, ince dokumalardan çiçek şeklinde saç tokaları yapılan geleneksel el sanatının evrimiyle ortaya çıktı.

Zamanı yontmak 70/72

Oyma lake eşya, çeşitli şekillerdeki bazların üzerine doğal cila katı uygulanmasının ardından farklı tiplerde bıçaklarla bu katlara tasvirler yontulmasıyla ortaya çıkarılan bir Çin el sanatı.

Çin, teknolojide dünya lideri! 73

South China Morning Post, Abacus ve Edith Yeung'ın işbirliğiyle hazırlanan "Çin İnternet Raporu 2019" kamuoyuna açıklandı. Buna göre Çin'de nüfusun yüzde 60'ı internet kullanıcısı.

El değmemiş doğal bir cennet 74/77

Hoh Xil Doğa Koruma Bölgesi, Qinghai-Tibet Platosu'nun hinterlandında yer alıyor. Moğolca "güzel kız" anlamına gelen Hoh Xil'de doğa koşullarının sertliğinden ötürü kimse yaşamıyor.

Tanrı Dağları'nın egzotik çeşitliliği 78/82

Çin'in uzak kuzeybatısı bölgesinde bütün baştan çıkarıcılığıyla Tanrı Dağları uzanıyor. Bölge eşsiz bir arazi yapısına, sayısız buzul akarsuyuna, kendine özgü bir flora ve faunaya sahip.

Temaslar

Şi ve Erdoğan stratejik işbirliğinde anlaştı

ÇİN Cumhurbaşkanı Şi Jinping, 2 Temmuz'da Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'la Büyük Halk Salonu'nda görüştü ve iki taraf arasındaki stratejik işbirliğinin desteklenmesi ve karşılıklı ilişkilerin güçlendirilmesi çabalarının artırılması vaadinde bulundu.

Çin ve Türkiye'nin birer gelişmekte olan piyasa ve ülke olduğuna dikkat çeken Şi, iki ülke arasındaki stratejik işbirliğinin güçlendirilmesinin büyük önem taşıdığını belirtti.

Şi, taraflara karşılıklı politik güveni derinleştirme, stratejik işbirliğini artırma, birbirlerinin temel çıkarları, ulusal egemenliği, bağımsızlık ve toprak bütünlüğüyle ilgili meselelere vurgu yaptı.

Asli endişelere saygı gösterme, karşılıklı ilişkilerin sağlıklı ve istikrarlı bir hatta ilerlemesi için Çin-Türkiye stratejik işbirliği ilişkisinin gelişmesinin temelini oluşturan politik zeminin takviye edilmesi çağrısında da bulundu.

Şi, terörizme karşı güvenlik işbirliğinde, Erdoğan'ın Çin karşıtı ayrılıkçı eylemlerin Türkiye'deki herhangi bir güç tarafından körüklenmesine izin verilmeyeceğini bir çok kez yinelemesini Çin'in takdirle karşıladığını belirtti. Türk tarafının Çin'in terörizmle mücadele çabalarını desteklediğini tekrar vurgulamasına ülkesinin büyük kıymet verdiğini söyledi. Şi, Çin'in uluslararası terörizm alanında Türkiye ile işbirliğini güçlendirmeye hazır olduğunu sözlerine ekledi.

Kalkınma stratejileri arasında sinerji oluşturulması ve uygulamaya dönük işbirliğinin genişletilmesinden bahsederken Şi Türkiye'yi Kuşak ve Yol'un ortak inşasında önemli bir ortak olarak nitelendirdi.

Ayrıca Şi, Çin-Türkiye dostluğuna halk desteğinin pekiştirilmesi amacıyla ve iki ülkenin halkları arasında daha iyi karşılıklı anlayış için halklar arası ilişkiler ve turizm işbirliğinin geliştirilmesi çağrısında bulundu.

Şi, uluslararası koşullarda yaşanan önemli değişimler karşısında Çin ve Türkiye'nin merkezinde Birleşmiş Milletler, temelinde uluslararası hukuk bulunan uluslararası sistemi kararlılıkla savunması, çok taraflılığı, uluslararası hakkaniyet ve adaletin yanı sıra merkezinde Dünya Ticaret Örgütü bulunan çok taraflı ticaret rejimini koruması gerektiğini ifade etti.

Tarafları stratejik işbirliği ilişkilerini derinleştirmeye davet eden Şi, Çin ve Türkiye'nin ortak çıkarlarının yanı sıra genel olarak gelişmekte olan ülkelerin çıkarlarının gözetilmesi gerektiğini söyledi. Taraflara karşılıklı saygı, hakkaniyet ve adalet, kazan-kazan işbirliğine dayalı yeni tür uluslararası ilişkileri birlikte kurma çağrısı da yaptı.

Erdoğan da gelenekselleşmiş ve kökleri antik İpek Yolu'na kadar geri giden Türkiye-Çin dostluğunun bugün daha da pekişmiş olduğunu vurguladıktan sonra yakın ikili ilişkilerin bölgesel barış ve refah için büyük önem taşıdığını söyledi.

Türkiye'nin tek Çin politikasına bağlılığını ifade eden Erdoğan, Çin'in refahı sayesinde farklı etnik gruplardan insanların Xinjiang Uygur Özerk Bölgesi'nde mutlu bir yaşam sürdüğünün bir gerçek olduğunu belirtti. Türkiye'nin Çin'le olan ilişkilerini kimsenin bozmasına izin vermeyeceğini vurguladı. Erdoğan ayrıca, ülkesinin Çin'le karşılıklı politik güveni derinleştirmeye ve aşırılıkçılığa karşı güvenlik işbirliğini güçlendirmeye hazır olduğunu söyledi.

Türkiye'nin Kuşak ve Yol Girişimi'ne güçlü desteğini ifade eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, tarafların ticaret, yatırım, 5G ağları gibi alanlarda işbirliğini artırmasının yanı sıra eğitim, kültür ve bilimsel araştırmada karşılıklı temasları güçlendirmesi temennisini dile getirdi. Görüşmelerden önce Şi, Erdoğan için bir karşılama töreni düzenledi.

Çok yönlü dışa açılıma yeni önlemler

ÇİN Başbakanı Li Keqiang, Çin'in kuzeydoğusundaki liman kenti Dalian'da düzenlenen Dünya Ekonomik Forumu'nda bir konuşma yaptı. Li konuşmasında, Çin'in menkul kıymet, vadeli işlem ve hayat sigortası sektörlerinde yabancı yatırımcıların tabi olduğu mülkiyet sınırlarını 2020'de, belirlenenden bir yıl önce kaldıracağını açıkladı.

Li, "Bu adımı belirlenenden erkene çekmemizin nedeni, finans sektöründe dışa açılmayı aynı hızda sürdürmenin ötesinde ivmelendireceğimizi tüm dünyaya ilan etmek" dedi.

Çin'in imalat sektörünü dışa açtığını belirten Li, ileride daha fazla sektörde mülkiyet sınırlarının azaltılacağını ve negatif listenin daraltılacağını söyledi.

Li, Çin'in gerek yerli gerek yabancı şirketler için eşit haklar, eşit fırsatları desteklediğini ve daha adil kurallar getireceğini belirttikten sonra yabancı şirketlerin Çin'in küçük ölçekli işletmelere sağladığı vergi indirimlerinden eşit bir şekilde yararlanabileceğini sözlerine ekledi.

Daha berrak ve öngörülebilir bir iş ortamı yaratmak amacıyla Çin'in dışa açılmayla bağdaşmayan yasa ve yönetmelikleri yıl sonuna kadar ortadan kaldıracağını ifade eden Li, yatırımcılara Çin'in devasa bir tüketim pazarı olduğunu hatırlatarak yükselen yaşam standartlarının özellikle hizmet sektöründe muazzam bir pazar talebi yaratacağına dikkat çekti.

"Liderlik 4.0: Yeni Küreselleşme Çağında Başarıya Ulaşmak" konulu bu yılki Yaz Davosu'na yüzden fazla ülkenin iş, akademi ve medya çevrelerinden bin 900'ü aşkın temsilci katıldı.

Çin Dışişleri Bakanı'ndan Polonya'ya çağrı

ÇİN Devlet Konseyi Üyesi ve Dışişleri Bakanı Wang Yi, Polonya Dışişleri Bakanı Jacek Czaputowicz'le 8 Temmuz'da yaptığı görüşmede Polonya'yla kapsamlı stratejik işbirliğinin derinleştirilmesi çağrısında bulundu. Bu yılın Çin ile Polonya arasında diplomatik ilişki kurulmasının 70. yıldönümü olduğunu hatırlatan Wang, ikili ilişkilerin değişen uluslararası koşullara direnerek güçlü durumlarını koruduğunu belirtti. Çin liderinin 2016'deki Polonya ziyareti sırasında iki ülkenin liderleri karşılıklı ilişkileri kapsamlı stratejik ortaklık seviyesine yükseltmek için mutabık kalmıştı. Bu, ikili ilişkilerin gelecekte hangi yönde ilerleyeceğine dair bir göstergeydi.

Wang, Polonya'nın Orta ve Doğu Avrupa (ODA) ülkeleri arasında ve Avrupa Birliği içinde önde gelen bir ülke olarak oynadığı kilit role Çin'in büyük önem verdiğini söyledi. Çin'in Polonya tarafıyla geleneksel dostluğun kapsamını genişletmek, işbirliği mutabakatı tesis etmek, ikili ilişkilere yeni bir dinamizm kazandırmak ve iki ülke arasındaki kapsamlı stratejik ortaklığın Çin-ODA ülkeleri ilişkilerinin ön planında yer almasını sağlamak için birlikte çalışmaya hazır olduğunu ifade etti.

Çin Dışişleri Bakanı, iki ülkenin stratejik iletişimi güçlendirmesi, muhtelif alanlarda üst düzey görüşmeleri devam ettirmesi, karşılıklı politik güveni pekiştirmesi, birbirlerinin temel çıkar ve asli kaygılarına saygı göstermesi çağrısında bulundu. Wang, tarafların altyapı inşasını, üretim kapasitesini ve Avrasya ulaşım koridorunu desteklemek, böylece küresel bağlantılılık ortaklığına katkıda bulunmak amacıyla Kuşak ve Yol Girişimi'ni (KYG) ortak inşa etmenin yarattığı işbirliği fırsatlarını değerlendirmesi gerektiğini ifade etti.

Çin pazarının Polonya'ya açık olduğunu ve Çin'in ticari dengesizliği azaltmak için Polonya'dan daha fazla ürün ithal etmeye hazır olduğunu belirten Wang, "Çin şirketlerini Polonya'ya yatırım yapıp, bu ülkede faaliyet göstermeye teşvik ediyoruz" dedikten sonra "Polonya tarafının da bize adil, açık ve ayrımcı olmayan bir iş ortamı sağlayacağını temenni ediyoruz" diye ekledi.

Czaputowicz de Avrupa'nın merkezinde yer alan Polonya'nın ortak KYG ortak inşasına etkin bir şekilde katılmaya, ikili ilişkileri güçlendirmeye ve Çin-ODA ülkeleri işbirliği ve AB-Çin ilişkilerinin desteklenmesinde etkin bir rol üstlenmeye hazır olduğunu söyledi.

Czaputowicz, Polonya'nın Çin yatırımlarını memnuniyetle karşıladığını ve yabancı şirketlere uluslararası hukuk ve iş ilkelerine uygun bir şekilde muamele edeceğini belirttikten sonra ülkesinin Çinli şirketleri dışlamayacağını ya da onlara karşı ayrımcı önlemler almayacağını beyan etti. İki bakan, Çin-Polonya Hükümetlerarası İşbirliği Komitesi'nin ikinci genel oturumunun açılış törenine de katıldı.

Ekonomi

YHT, dünyaya örnek oluyor

DÜNYA Bankası'nın hazırladığı bir rapora göre, Çin'in hızlı büyüme kaydeden yüksek hızlı treni (YHT), bu alana yatırım yapmayı düşünen diğer ülkelere birçok uygulanabilir seçenek sunuyor.

Çin'de YHT'nin gelişimini özetleyen rapor, büyümeyi mümkün kılan kilit faktörler arasında kapsamlı ve uzun vadeli bir plan hazırlanmasını, ayrıca tasarım ve işlemlerin standardizasyonunu gösteriyor. Çin'in 15 yıl sonrasını öngören Orta ve Uzun Vadeli Demiryolu Planı, rapora göre, sistemin geliştirilmesi için net bir çerçeve oluşturuyor.

Bu arada, raporda verilen bilgiye göre, Çin'in YHT ağının yapım maliyeti diğer ülkelerin üçte ikisi kadar. Çin'de kilometre başına maliyet 17 milyon ile 21 milyon ABD Doları arasında değişiyor. Ulusal İstatistik Bürosu'nun son raporuna göre, Çin'de 2018 sonu itibarıyla faaliyetteki demiryolu hatlarının toplam uzunluğu 131 bin kilometreye ulaştı; bu rakam 1949'un tam beş katı ve dünya toplamının da yüzde 60'ını oluşturuyor. Çin'de yüksek hızlı tren, bin 200 kilometreye kadar mesafelerde kara ve hava taşımacılığıyla rekabet edebiliyor. Ayrıca bilet ücretleri, diğer ülkelerin dörtte biri kadar; bu da YHT'lerin her gelir grubundan yolcuya hizmet vermesini sağlıyor.

Binek araç satışları yüzde 4.9 arttı

ÇİN Binek Aracı Birliği'nin yaptığı açıklamaya göre, binek araç satışları haziranda bir yıl öncesine göre yüzde 4.9 arttı ve böylece 12 aydır süregelen gerileme sona erdi. Birliğin rakamlarına göre, haziranda toplam 1.8 milyon binek aracı satıldı; bu rakam mayısa göre 1.61 milyonluk bir artış anlamına geliyor. Yılın ilk yarısında toplam binek aracı satışı, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 9.2 gerileyerek 10.13 milyon birim oldu.

Hafif ticari araçlar hariç tutulduğunda, binek araç satışları mayısa göre yüzde 11.6 arttı ama yılın ilk altı ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 9.3 azaldı. Ülkede yeni enerji binek araç satışları, ocak-haziran döneminde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 65.9 artarak 577 bin birime yükseldi. Birlik, temmuz ayında havaların ısınmasıyla birlikte binek aracı satışlarının hız keseceğini ama ağustos ayıyla birlikte yavaş yavaş artmasının beklendiğini belirtti.

Dünyanın en büyük otomobil pazarı olan Çin'de otomobil satışları 2018'de son yirmi yıldır ilk kez gerilemişti. Hükümet, otomobil satışlarını artırmak için bir dizi önlem açıkladı. Bunların arasında yerel yönetimlerin yeni enerji araçlarının tüketim ve kullanımına herhangi bir sınırlama getirmesinin yasaklanması da bulunuyordu.

Yiyecek içecek pazarının lideri Shandong

ÇİN'İN yiyecek içecek pazarı 2018'de büyümesini sürdürdü ve ülkenin doğusundaki Shandong eyaleti ülkenin 31 idari bölgesi arasında birinci oldu. Çin Otel Birliği tarafından hazırlanan sektörel rapora göre, 2018'de yiyecek içecek sektörünün gelirleri yıllık olarak yüzde 9.5 artarak 4.27 trilyon yuanın (621.67 milyar ABD Doları) üzerine çıktı.

Shandong'un yiyecek içecek geliri geçen yıl önceki yıla göre yüzde 10.9 artarak 399.5 milyar yuana ulaştı ve böylece Shandong, ülke genelinde en büyük yiyecek içecek pazarına sahip eyalet oldu. Shandong'u Guangdong, Jiangsu ve Hebei izledi; her üçünün de yiyecek içecek pazarı gelirleri 300 milyar yuanın üzerindeydi.

Batı Çin'in güveçleriyle tanınan Sichuan eyaleti ise 28.744 milyar yuanlık yiyecek içecek sektörü geliri ile sıralamada altıncı oldu. İlk 10'a girenlerin toplam geliri, Çin'in yiyecek içecek sektöründeki gelirin yüzde 66'sını oluşturdu ve bu bölgeler, Çin'in yiyecek içecek pazarının kilit itici gücü olma rolünü daha da pekiştirdi.

Bulut bilişim pazarı büyüyor

ÇİN'DE bulut bilişim işinin pazar büyüklüğü 2018'de 2017'ye göre yüzde 39.2 artarak 96.28 milyar yuana (13.97 milyar ABD Doları) ulaştı.

Bulut bilişimin gelişimi hakkında Çin Bilişim ve İletişim Teknolojileri Akademisi tarafından kısa süre önce yayımlanan rapora göre, geçen yıl kamu bulut pazarının ölçeği 2017'ye göre yüzde 65.2 artarak 43.7 milyar yuan oldu. Pazarın önümüzdeki üç yılda hızlı gelişimini sürdürmesi ve 2022 itibarıyla 173.1 milyar yuanlık bir büyüklüğe ulaşması bekleniyor. Özel bulut pazarının ölçeği de yıllık bazda yüzde 23.1 artarak 52.5 milyar yuana yükseldi. Önümüzdeki birkaç yılda istikrarlı bir şekilde büyümesi beklenen pazarın 2022'de 117.2 milyar yuanlık bir büyüklüğe ulaşacağı tahmin ediliyor. Rapora göre, ülkede uygulanan olumlu bulut bilişim politikaları, pazarın hızlı gelişimini teşvik etti. Ağustos ayında Sanayi ve Bilişim Teknolojileri Bakanlığı, 2020'de bulut bilişimin işletmelerin üretim, faaliyet ve yönetiminde yaygın bir şekilde kullanılmasını öneren bir yönerge yayımladı. Buna göre, Çin'de mevcutlara ek olarak 1 milyondan fazla işletme bulut bilişim kullanmaya başlayacak.

“Bize çok az zaman tanıyın”

VakıfBank Özel Bankacılık

Çünkü kısacık bir zaman diliminde sizin için yapabileceklerimizin sonu yok. Dilediğiniz an kolayca ulaşabileceğiniz uzman portföy yöneticilerimizle tüm finansal ihtiyaçlarınıza anında çözüm buluyoruz.

VakıfBank, Yanındaki Güç.

vakifbank.com.tr

VakıfBank Özel Bankacılık

/vakifbank

Bilim ve Teknoloji

Çinli bilimciye stratigrafi madalyası

ÇİNLİ stratigrafi (katman bilimi) uzmanı Shen Shuzhong, İtalya'da düzenlenen 3. Uluslararası Stratigrafi Kongresi'nde Uluslararası Stratigrafi Komisyonu (USK) Madalyası'na layık görüldü.

Çin Bilimler Akademisi'ne bağlı Nanjing Jeoloji ve Paleontoloji Enstitüsü'nde akademisyen, Nanjing Üniversitesi Yer Bilimleri ve Mühendislik Fakültesi'nde de profesör olarak görev yapan Shen, üniversitenin verdiği bilgiye göre bu ödülü alan ilk Asyalı bilimci.

USK Madalyası, stratigrafi alanında kayda değer ilerlemeye yol açan yüksek kaliteli araştırmaları onurlandırma amacı taşıyor. Ödül 2004'ten bu yana her dört yılda bir veriliyor.

Shen, Permiyen stratigrafisi ve Permiyen sonrası dönemdeki büyük yok oluş üzerine önemli akademik başarılar kazandı. Ayrıca, Çin'de iki altın çivinin, yani Küresel Standart Stratotip Kesit ve Noktası'nın (Global Standard Stratotype Section and Point/GSSP) tanımlanmasına katkıda bulundu.

Shen'in elde ettiği akademik sonuçlar, Science, Proceedings of the National Academy of Sciences (PNAS), Earth and Planetary Science Letters (EPSL) gibi bilimsel dergilerde yayınlandı.

Süperbilgisayar merkezleri, yeniliğin lokomotifi

ÇİN, 2009 yılından bu yana, ülkenin yenilikçiliğinde yeni bir itici güç işlevi gören altı Ulusal Süperbilgisayar Merkezi (USBM) kurdu. Bu arada Çin'in kuzeyindeki Tianjin Belediyesi'nde kurulan ilk USBM de 10. yıldönümünü kutladı. Bilim ve Teknoloji Bakanlığı tarafından Tianjin'de USBM kurulması kararının Mayıs 2009'da onaylanmasından bu yana sırasıyla Shenzhen, Jinan, Changsha, Guangzhou ve Wuxi'de beş süperbilgisayar merkezi daha kuruldu. Çin'deki ilk süperbilgisayar merkezi olan Tianjin'deki USBM, Çin'in ilk petaflop süper bilgisayarı Tianhe-1'in bulunduğu yer. Merkez ayrıca Çin'in yeni nesil exascale sınıfı süperbilgisayarı Tianhe-3'ün geliştirilmesinden sorumluydu. Ulusal Savunma Teknolojisi Üniversitesi'nin başkan yardımcısı Li Xiang, "Tianjin yüksek performanslı çipler, özerk kontrol sistemi, yüksek performanslı sunucu ve veri tabanının dahil olduğu tam bir özerk bilgi sektörü kurdu ve teknolojik yenilikçilik kazanımlarının dönüşümüne ilişkin bir model oluşturdu" dedi.

Bilim ve Teknoloji Bakanlığı'na bağlı Yüksek ve Yeni Teknolojiler Bölümü'nün genel müdür yardımcısı Mei Jianping de "Süperbilgisayar, Çin'in yenilikçi yeteneklerini yansıtan bir gücün sembolü haline geldi. Şimdi bu süperbilgisayar merkezlerini birleştirip kaynakları ülke çapında paylaşacağız" diye konuştu.

Çin, RoboCup 2019'un şampiyonu

ÇİN'İN Zhejiang Üniversitesi, bu yıl Sidney'de düzenlenen ve en yeni robot teknolojilerinin sergilendiği bir uluslararası yarışma olan RoboCup 2019'da Alman ER-Force takımını 1-0 mağlup ederek robot futbolunda dünya şampiyonluğunu elde etti.

Takım lideri Huang Zheyuan, maçın ardından Xinhua'ya verdiği demeçte, "Bu büyük ödülü üniversite olarak dördüncü kez kazandık" dedi ve elde ettikleri zaferin takımın sıkı çalışması ve çabasının sonucu olduğunu söyledi.

İlk kez 1997 yılında Japonya'da düzenlenen RoboCup'ta başlangıçta tek bir robot futbolu kategorisi vardı.

Günümüzde turnuvada çeşitli ebatlarda tekerlekli ve bacaklı robotlar için çok sayıda farklı klasman bulunuyor. Ayrıca bu yıl 40'tan fazla ülkeden 2 binin üzerinde katılımcıyla gerçekleştirilen yarışmada kurtarma robotları, bomba arayan robotlar, sosyal robotlar ve tıbbi robotları içeren etkinlikler düzenlendi.

Bazı robot futbolu yarışmacıları, yalnızca robotlara ilişkin yazılım programlamayı içeren kategorilerde rekabet ederken, Çin'in Zhejiang Üniversitesi ekibi donanımı da sıfırdan tasarlayıp üretti.

Son derece karmaşık ve zorlu bu görev, sürecin elektrik ve makine mühendisleri, tasarımcılar ve program kodlama uzmanları arasında olağanüstü koordinasyon ile yürütülmesini gerektiriyor.

Yuanwang-3 uzay takip görevini tamamladı

ÇİN'İN uzay aracı takip gemisi Yuanwang-3, BeiDou Navigasyon Uydu Sistemi'ne (BDS) ait 46. uyduyu izleme görevini tamamladı ve Çin'in doğusunda yer alan Jiangsu eyaletindeki bir limana ulaştı. Takip gemisi bir aylık izleme görevinde 30 bin deniz milinden fazla yol kat etti. Çin, BDS'nin 46. uydusunu 25 Haziran'da Sichuan eyaletindeki Xichang Uydu Fırlatma Merkezi'nden uzaya gönderdi. Yuanwang-3, uydunun fırlatılmasını denizden izleme görevini Pasifik Okyanusu'nun güneyinde yerine getirdi.

Çin'in ikinci nesil uzay takip gemisi Yuanwang-3, Shenzhou uzay aracı, Chang'e ay sondası ve BeiDou uydularının deniz izlemesi de dahil olmak üzere denizden 83 izleme görevi gerçekleştirdi.

Elektrikli araç üretiminde dev ortaklık

ALMAN Daimler AG ve Çinli Zhejiang Geely Holding Group Co. Ltd. şirketleri Türkiye'de ortak bir girişim şirketi kurmak için Rekabet Kurumu'na başvurdu. Alman ve Çinli üreticiler 28 Mart 2019 tarihinde yaptıkları bir açıklama ile elektrikli araç üretiminde küresel ölçekte beraber hareket etmek için yüzde 50-50 pay oranları ile ortak bir girişim şirketi kurduklarını duyurmuştu. Açıklamaya göre yeni nesil akıllı araçlar Mercedes-Benz tasarımcıları ve Geely'nin küresel mühendislik merkezleri işbirliği ile geliştirilecek, gelecekteki üretim ise Çin'de yapılacaktı. Satışların ise 2022 yılında başlaması planlanıyor.

Elektra Elektronik'in hedefi Çin

ELEKTRONİK sanayisinin markalarından Elektra Elektronik, Çin'deki ofisi aracılığıyla bu ülkeye elektronik ürün ihracatı gerçekleştirien ender firmalardan biri. 6 kıtada 60 ülkeye yerli ve milli trafo ve elektronik ürün ihraç ettiklerini belirten Elektra Elektronik Genel Müdürü Emin Armağan Şakar, Çin ve Amerika'da satış ofisi olduğunu hatırlattıktan sonra şu bilgileri verdi: Söz konusu ülkelerdeki ofislerimiz aracılığıyla ihracatımızın yüzde 20'sini gerçekleştiriyoruz. Yurt dışı pazar payımızın hızla artmasından dolayı 2019'u 'Atılım Yılı' ilan ettik. Günümüzde toplam üretimin yarısını ihraç ediyoruz. Çin pazarını hedefleyen bir şirket olarak 2020 yılında toplam ihracatımızı yüzde 70'e çıkarıp yüzde 10-15'lik büyüme öngörülüyoruz."

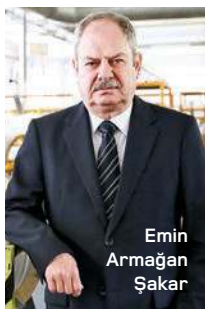

İşadamı akını hızlanıyor

KUŞAK ve Yol girişimi, Çin'den Türkiye'ye gelen işadamı sayısının artmasına yol açıyor. Haziran 2019'da Çinli işadamları birçok alanda yatırım için çeşitli ziyaretler yaptı. Bu şirketlerden Soho Tekstil ile Çinli blockchain şirketi Sacotech'ten heyetler İstanbul'da temaslarda bulundu. 40 bin kişinin çalıştığı bir inşaat şirketi Türkiye'de yatırım için kolları sıvarken, Sacotech üst yönetimi de özellikle kömür madeni almak için görüşmeler yaptı. Şirketten 35 kişilik bir heyetin Ankara ve Amasya'da kömür ocaklarını incelediği kaydediliyor. Türkiye'ye ziyaretlerini artıran Çinli işadamlarının yatırım fırsatları aradıkları ve milyar dolarlık satın almalara hazır oldukları belirtiliyor.

Yılın ilk kirazı ihraç edildi

AFYONKARAHİSAR'IN ilk kirazı, Çin'e yollandı. Yılın ilk kirazının ihracatı için Çay ilçesinde Anadolu Kiraz Soğuk Hava Tesisleri önünde düzenlenen törende konuşan Çin Halk Cumhuriyeti'nin Ankara Büyükelçisi Deng Li, küçük bir konu gibi görünen kiraz ihracatının aslında çok büyük anlamının olduğunu düşündüklerini söyledi. Kiraz ihracatının milyonlarca çiftçi ve köylünün yaşam seviyesini etkilediğini belirten Deng, "İnanıyorum ki en kısa zamanda Çin, Afyonkarahisar'ın hatta bütün Türkiye'nin en önemli kiraz tüketicisi haline gelecektir. Kiraz konusunda attığımız bu önemli adım vesilesiyle, Afyonkarahisar'ın ve Türkiye'nin başka alanlardaki ürünlerinin Çin'e ihracatı konusunda da önü tamamen açılacaktır" diye konuştu.

Deng, daha sonra şunları ekledi: "Çin piyasasında Türkiye'nin tarım ürünleri için çok önemli bir örnek oluşturabilir. Aynı şekilde çok kaliteli olduğu bilinen Afyonkarahisar mermeri de Çin piyasasında çok popüler olacaktır."

Çinli öğrencinin mezuniyet sevinci

ANTALYA'DA üniversite eğitimine hazırlanırken burs kazanıp Türkiye'ye gelen 23 yaşındaki Janglong Liu, 5 yıllık eğitimini tamamlayarak Akdeniz Üniversitesi'nin ilk Çinli mezunu oldu. Muhasebeci bir çiftin tek çocuğu olan Jianlong Liu, Çin'de lise eğitimini tamamladıktan sonra üniversiteye hazırlanırken annesinin yönlendirmesiyle yurtdışı burslarını araştırmaya başladı. Bu sırada annesinin çalıştığı zeytinyağı şirketinin ticaret yaptığı Türkiye hakkında güzel sözler duyan Liu, eğitimini ülkesinden binlerce kilometre uzaktaki Türkiye'de yapmaya karar verdi. Burs kazanarak Akdeniz Üniversitesi iktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi işletme Bölümü'ne kayıt olan Liu, 5 yıllık eğitimini başarıyla bitirerek Akdeniz Üniversitesi'nin ilk Çinli mezunu oldu.

Beijing 2019 Uluslararası Bahçecilik Fuarı

Çin'in başkenti Beijing'de devam eden 2019 Uluslararası Bahçecilik Fuarı kapsamında 3 Temmuz günü, Türkiye standında Milli Gün etkinliği düzenlendi. Etkinlik kapsamında Türkiye'nin sahip olduğu zengin turizm ve kültür kaynaklarının yanı sıra, Türkiye'ye özgü Horon dansı ve Semah gösterisi, Ebru resim sanatı ve kum resmi tanıtıldı. Milli Gün etkinliğine katılan Çinli ve yabancı turistler, Türkiye kültürünü yakından tanıma fırsatına kavuştu. Etkinliğe katılan Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan yaptığı konuşmada, "Bugün EXPO kapsamında hep beraber Milli Günümüzü kutluyoruz. İşte bu anlayışımız çerçevesinde EXPO'ya katılımı oldukça önemsiyoruz. Bakanlık olarak bu organizasyonları, Türkiye markasının ve Türk ürünlerinin tanıtımı için önemli bir fırsat olarak görüyoruz" diye konuştu. Son yıllarda Çin ile Türkiye arasındaki ilişkilerin güçlenmesiyle, her alandaki işbirliği de derinlemesine geliştiriliyor. Çok sayıda Türk işadamı Çin'le ticaretten kazanç elde ederken, ikili ticaret ilişkisinin gelişmesine katkıda bulunuyorlar.

(FOTO: YU JIE)

Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan

Türkiye Cumhuriyeti Pekin Büyükelçisi Abdulkadir Emin Önen

Türkiye Turkey
Turkey
WELCOMING

Çevreci biyoçeşitlilik turu

Bitki Pavyonu "yükselen ufuk" anlayışını takip ediyor. Tasarım ilhamını aşağı doğru uzanan devasa köklerden alıyor ve yaşamın gücünü ortaya koyuyor. Pavyon, ziyaretçileri bitkilerin harika dünyasında bir yolculuğa çıkarıyor.

ZHOU LIN

ULUSLARARASI Bahçecilik Fuarı 2019 Beijing'in düzenlendiği yer, Yanqing bölgesinin güneybatısında, Guanting Rezervuarı'na bitişik ve Guishui Nehri kıyısında. Burası Badaling Seddi'nden yaklaşık 10 kilometre uzaklıkta. Yemyeşil dağlar ve berrak sularla çevrili Fuar Parkı'nı ziyaret edenler gerçekten "güzel Çin"i hissedebiliyor. Parkta bir temel manzara bölgesi (Uluslararası Pavyon, Çin Pavyonu, Bitki Pavyonu, Bahçecilik Deneyimi Pavyonu ve Guirui Tiyatrosu), iki aks (Çin Peyzaj Bahçeliği ve Uluslararası Bahçecilik), üç kuşak (Guishui Nehri Ekolojik Dinlence Kuşağı, Bahçecilik Deneyimi Kuşağı ve Bahçecilik Sanayii Gelişim Kuşağı) ve çoklu sergi alanları (Uluslararası Bahçecilik, Çin Bahçeciliği, Eğitim ve Gelecek, Yaşam ve Doğal Çevre İçin Bahçecilik) bulunuyor.

Dağlarla masmavi sular arasında yarım daire şeklinde bir bina uzanıyor. Çatının uçları hafifçe eğik, kanatlarını açan yavru bir kuş gibi. Bu, sonsuzluk ve Çin'e özgü geleneksel estetik anlayışını takip ederek tasarlanmış Çin Pavyonu. 31 eyalet, özerk bölge ve belediyenin ekolojik inşaat alanındaki hünerlerini, araştırma kuruluşlarının bahçecilikteki en yeni başarılarını bir araya getiren pavyon, Çin'e özgü çiçek düzenlemeleri gibi ülkenin manevi kültür mirasının çeşitli veçhelerini sergiliyor.

94 parasol çiçek, tomurcuklardan oluşan bir okyanus gibi, atmosfere serinlik kazandırıyor. İster yukarıdan bakın, ister aralarında dolaşın, bu huşu verici manzara sizi çok etkileyecek. "Tüm Çiçekler Birlikte Açar" teması üzerine kurulu Uluslararası Pavyon'da dünyanın dört bir yanından ülke ve bölgelerin özgün bahçecilik kültürleri sergileniyor.

Bitki Pavyonu "yükselen ufuk" anlayışını takip ediyor. Tasarım ilhamını aşağı doğru uzanan devasa köklerden alıyor ve yaşamın gücünü ortaya koyuyor. Pavyon, ziyaretçileri bitkilerin harika dünyasında bir yolculuğa çıkarıyor.

Bahçecilik Deneyimi Kuşağı "bahçeciliği sevmek, yaşamı sevmek" felsefesi temel alınarak tasarlanmış. Ziyaretçiler burada bahçeciliğin giyim, gıda, konut, eğlence ve sağlık gibi alanlardaki uygulamalarını deneyimleyebiliyor. Burası neşe dolu bir yer, insanı kır hayatına geri götüren, çevreci bir yaşamı temsil eden bir yer. Muhteşem Guirui Tiyatrosu, Guirui Gölü'nün kıyısına konmuş renkli bir kelebeğe benziyor; karşı kıyıdaki Yongning Pavyonu'na bakıyor. Ana tiyatro salonu bin koltuklu; küçük salonda da 200 koltuk bulunuyor. Burada çeşitli kültürel gösteriler düzenleniyor.

Yüksek teknoloji bahçeleri

İncelikli bir şekilde tasarlanmış çevreci fuar ziyaretçilere cazip geliyor çünkü insanın başını döndüren bir dizi ileri teknolojiyi barındırıyor.

Deneyim, sadece parkın içini görmekten ibaret değil. Çevreci yaşam tarzı ve ekolojik koruma ilkeleri her köşede somut bir ifade kazanmış. 50 bin civarında ağaç parkın çerçevesini oluşturuyor; 100 bin ek ağaç ve çalı havayı temizleyerek parkı doğal bir oksijen barına ve göçmen kuşlar için bir yaşam alanına dönüştürüyor. 20 kilometrelik su yolu, parkta yağmur suyunun korunması, filtrelenmesi ve arıtılması yoluyla maksimum ölçüde su döngüsüne imkan tanıyor. Bin 24 parça

Fuardaki Uluslararası Pavyon, entegrasyon kavramının altını çiziyor. Pavyon, farklı ülkelerin bahçecilik karakteristik ve kültürlerini sergileyecek şekilde tasarlandı.

fotovoltaik cam ve çevreci damla sulama teknolojisi Çin Pavyonu'nu "nefes alan bir bina" haline getiriyor.

Uluslararası Pavyon, çok sayıda şemsiye şeklinde çiçek kümesinden oluşuyor gibi görünüyor ama burası aslında çevreci, ekoloji dostu bir bina. Güneşten koruma sistemi, doğal havalandırma, fotovoltaik güneş enerjisi üretimi, buharlı soğutma, damla sulama ve yağmur suyu geri dönüşümü ve kullanımı gibi sürdürülebilir teknolojilerden en iyi şekilde faydalanılmış. Beijing'de yazların ne kadar kavurucu geçtiği göz önüne alındığında bu devasa, yüksek çiçek kümeleri, ziyaretçilere havadar bir dinlenme alanı sağlayacağı gibi kuyrukta bekleyenlerin yakıcı yaz güneşine maruz kalmasını engelleyecek.

Uluslararası Pavyon'un ön tarafında cam giydirme cephe kullanılmış ve binanın tepesine doğal ışık temini için bir çatı penceresi yerleştirilmiş. Dik sütunlar yağmur suyunu toplayıp filtreledikten sonra rezervuara gönderiyor. Rezervuar dolduğu takdirde yağmur suyu fazlası su yoluna akıyor, sulama ve temizlik için kullanılıyor. Şemsiye şeklindeki çiçek kümelerinin tepesine yerleştirilen yeni tip fotovoltaik enerji üretim malzemeleri, enerji üretimi verimliliğini artırdığı gibi iç aydınlatmaya ve sistemin çalışması için gerekli işlevlere enerji sağlıyor.

Yapay zeka, Nesnelerin Interneti, 5G ve büyük veri gibi Kara Teknolojileri parkın her yerinde görmek mümkün. Bunlar, ziyaretçilerin yüksek teknolojinin cazibesini ve rahat bir yaşam tarzını deneyimlemesine imkan tanıyacak akıllı bir fuar inşa etmek için kullanılmış. Güvenlik ve hava fotoğrafçılığı için çalışan insansız araçlar ortalıkta mekik dokuyor. Aydınlatma direkleri ışık vermenin yanı sıra sinyalleri iletiyor, parkı

Uluslararası Bahçecilik Fuarı

Uluslararası Fuarlar Bürosu'na göre, dünya fuarlarını doğası, ölçeği ve süresi itibarıyla iki temel kategoriye ayırmak mümkün. İlk grup uluslararası kayıtlı fuarlardan oluşuyor—bunlar küresel ölçekte en üst düzey fuarlar, Şanghay Dünya Fuarı 2010 gibi. İkinci grupta ise uluslararası tanınmış fuarlar ve ihtisas fuarları bulunuyor, Uluslararası Bahçecilik Fuarı 2019 gibi.

Şanghay Dünya Fuarı
(Kayıtlı Fuar, Kapsamlı)
1.5–31.10.2010

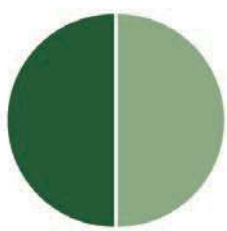

Uluslararası Bahçecilik Fuarı 2019 Beijing
(Tanınmış Fuar, Profesyonel)
29.2–7.10.2019

Dünya Fuarı

Uluslararası Bahçecilik Fuarı	Dünya Fuarı
En üst düzey uluslararası profesyonel fuar. Dünyanın dört bir yanından seçkin bahçelerin yanı sıra egzotik çiçekler ve nadir şifalı bitkiler sergileniyor.	"Ekonomi, teknoloji ve kültür alemlerinin Olimpiyat Oyunları" olarak tanınıyor; kapsamlı ve profesyonel fuarlar olarak ikiye ayrılıyor.

izliyor ve görüntü ekranı olarak kullanılıyor. Diğer kara teknolojiler arasında akıllı çöp kutuları, akıllı kanalizasyon kapakları, teletıp cihazları, insansız lojistik ve insansız hava araçları bulunuyor.

Dünyayı bağlayan bitkiler

Bitkiler insan medeniyetinin gelişmesini sağlıyor, insanlar da bitkilerin gelişimini koruyor. Bitki Pavyonu, bitki çeşitliliğini, yaşamın gücünü ve bitkilerin yaşam ortamlarına nasıl uyumlandığını, mangrov, yağmur ormanı, palmiye, su tutan bitkiler, böcek yiyen bitkiler ve yosun gibi 600'ü aşkın değerli tür vasıtasıyla ortaya koyuyor.

Yapay mangrovlar ziyaretçilere gelgite nasıl adapte olduklarını ve kıyı ekolojisini nasıl koruduklarını gösteriyor. Yağmur ormanı, muhtelif bitkiler ve bitkilerle hayvanlar arasındaki rekabetçi ve işbirliğine dayalı ilişkileri sergiliyor. Palmiyeler ve eğreltiotları yayılımın bilgeliğini gözler önüne seriyor. Su tutan bitkiler kurak çevreye olağandışı bir evrimle uyumlanıyor. Böcek yiyen bitkiler besin almak için böcek yakalıyor. Cüce yosun bile bu devasa bitkiler aleminde kendine uygun bir yaşam alanı bulabiliyor.

Bitkiler, farklı medeniyetler arasında bir diyalog köprüsü kuruyor. Beijing Fuarı 2019 sırasında, Çin'in bağımsız fikri mülkiyet hakları dahilindeki bitkiler, bir taraftan Çin'in bitki yetiştiriciliğinde elde ettiği bilimsel sonuçları ortaya koyarken, diğer taraftan da dünyayı değiştiren Çin bitkilerini tanıtıyor.

16. yüzyılda Portekizliler deniz yoluyla Çin sahillerine ulaştılar ve geri dönerken ülkelerine narenciye götürdüler. Bazı Batılı botanikçilere göre, narenciye Çin'den Avrupa'ya götürülen ilk yabancı bitki türüydü. O günden bu yana okyanusları aşarak Avrupa ve ABD'ye kadar seyahat eden Çin'e özgü bitkilerin sayısı sürekli arttı.

Çin'de büyüyen küçük çay yaprağı dünyayı değiştirecek kudrete kavuştu. Antik İpek Yolu üzerinden ya da gemilerle çok uzaklara taşınan çay, Londra'da kafeler ve akşam yemeklerinde servis edilmeye başladı, böylece şark ve batı medeniyetlerinin harmanlanmasına yardımcı oldu. 2 bin yıl kadar önce çeltik pirinci doğuya, Japonya'ya yayıldı. Bin yıl kadar önce çeltik pirinç ekim teknolojisi Filipinler'e taşındı. Çeltik pirincine dair renkli ve harika kültürler, şu anda dünya topraklarının üçte birini kaplıyor.

Çin dutun anavatanı; aynı zamanda dut ağacı eken ve ipekböceği yetiştiren ilk ülke. 2. yüzyılda tüccarlar ipek ve diğer malların ticaretini yapmaya başladı, dağları, nehirleri aşarak, çorak, ıssız çöl topraklarını arşınlayarak ve sonunda takip ettikleri güzergah insanlık tarihini değiştiren ve şekillendiren İpek Yolu haline geldi.

Fuar 2019'da, gelen ziyaretçilerin neredeyse her tür Çin bitkisel ilacını deneyimleyebileceği özel bir Şifalı Ot Bahçesi bulunuyor. Fesleğen,

A1 Seviyesi Uluslararası Bahçecilik Fuarlarına Bir Bakış

Uluslararası Bahçecilik Fuarı (A1) en üst düzey ve en büyük etkiye sahip bahçecilik fuarı. AIPH'nin onayına sahip ve Uluslararası Fuarlar Bürosu tarafından da tanınıyor. Beijing, Yunnan eyaletinin Kunming şehrinin ardından Çin'de A1 seviyesi fuar düzenleyen ikinci şehir oldu. Dünyanın en üst düzey bu fuarına aşağıdaki şehirler ev sahipliği yaptı:

Kaynak: Uluslararası Fuarlar Bürosu'nun Web sitesi.

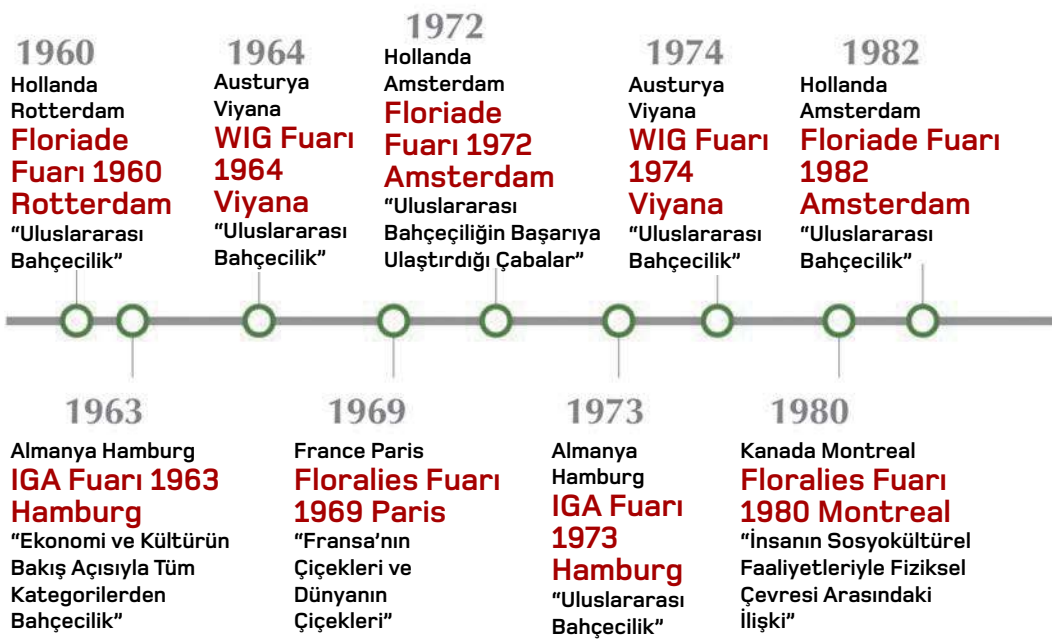

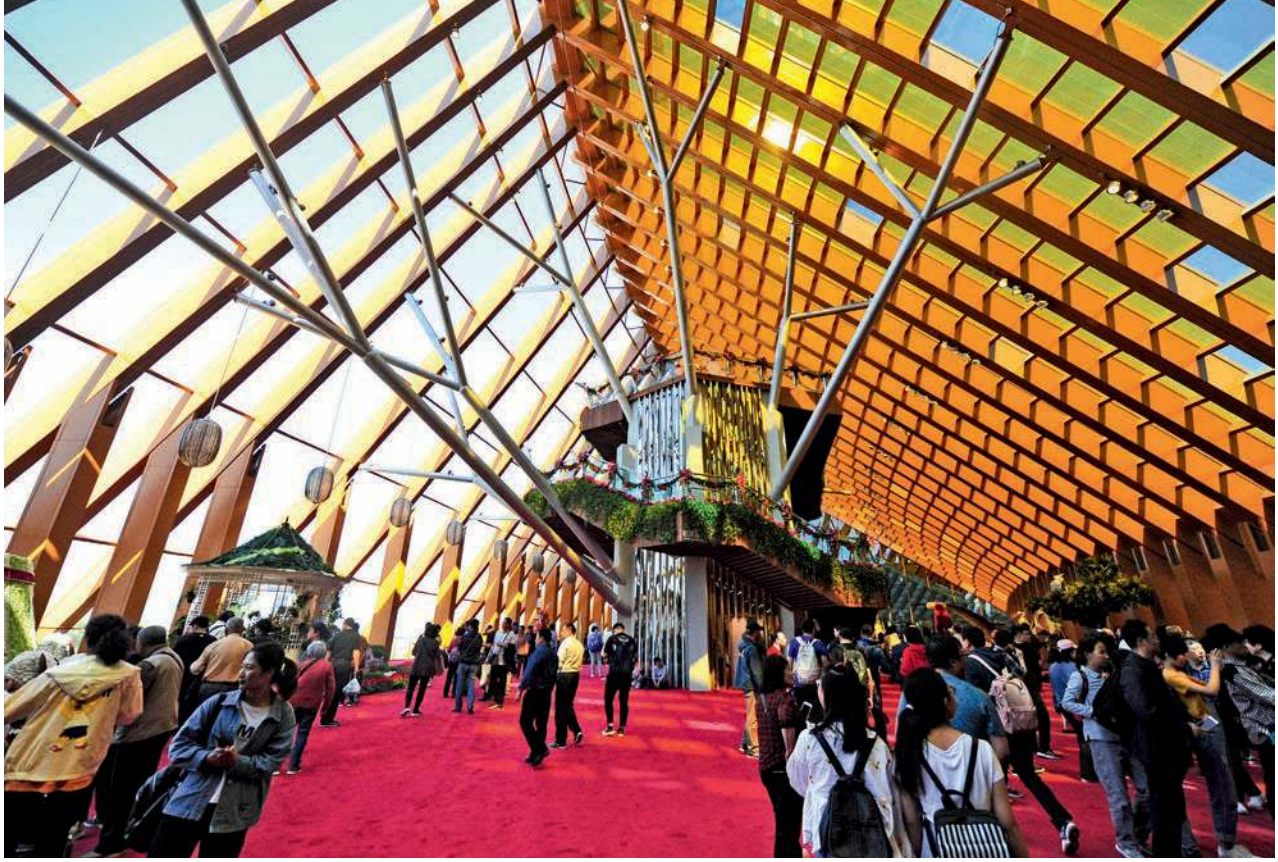

Çin Pavyonu, her eyaletin ve bir çok Çinli araştırma enstitüsünün bahçecilik alanındaki en yeni başarılarını bir araya getiriyor.

çörekotu, kimyon— bir zamanlar İpek Yolu boyunca taşınan bu şifalı bitkiler, Çin ile dünyanın şifalı bitkileri arasındaki etkileşimin tarihini anlatıyor.

Elbette tarihi değiştiren bitkiler sadece Çin'de bulunmuyor. Biyolojik medeniyetin çeşitliliği bu fuarda tüm yönleniyle sergileniyor. Örneğin antik İnka medeniyetinin teraslı tarlaları, dünyanın ilk deneysel tarım yapılan yerleri olarak kabul ediliyor. And Dağları'nın topraklarında yetişen 5 bine yakın patates, tatlı patates türü, kökler ve yumru bitkiler, İnka medeniyetinin mirasını korudu.

İlk yabani kahve bitkisi Etiyopya'nın Kaffa bölgesinde yetiştirildi ve çekirdekleri Arap ülkelerinden Asya, Avrupa ve Amerika'daki ülke ve bölgelere yayılan kahve, tüm dünyayı içine alan zorlu ve efsanevi bir iletişim sürecini tetikledi. İnsan medeniyetlerinin çeşitliliği, bu süreçte eksiksiz bir şekilde sergileniyor.

Beijing Fuarı 2019 kapsamında, zengin bir çeşitlilik barındıran 2 bin 500'den fazla kültürel etkinlik gerçekleştirilecek. Bitkiler ve çiçeklerle donatılmış 10 "ekolojik fistolu araç"la gerçekleştirilecek 180 geçit töreninde, bitkilerin hikayeleri anlatılacak ve insan medeniyetinin çevreci gelişme vizyonu ortaya konacak.

1983
Germany
Münih
IGA Fuarı 1983 Münih
"Uluslararası Bahçecilik"

1984
İngiltere Liverpool
Fuar 1984 Liverpool
"Uluslararası ve Ulusal Bahçecilik Tarafından Kaydedilen İlerleme"

1990
Japonya Osaka
Fuar 1990 Osaka
"Doğa ve İnsan Türünün Uyumlu Bir Arada Varoluşu"

1992
Hollanda
Amsterdam (Zoetermeer)
Floriade Fuarı 1992 Zoetermeer
"Bahçecilik, Kalite, Teknik, Bilim ve Yönetim Alanlarında Sürekli Bir Yenilenme Süreci İçinde"

1993
Almanya
Stuttgart
IGA Fuarı 1993 Stuttgart
"Şehir ve Doğa–Sorumlu Yaklaşım"

1999
Çin Kunming
Fuar 1999 Kunming
"İnsan ve Doğa–21. Yüzyıla Doğru İlerlerken"

2002
Hollanda Amsterdam (Haarlemermeer)
Floriade Fuarı 2002 Haarlemmermeer
"Hollanda Bahçeciliği ve Uluslararası Bahçeciliğin 21. Yüzyılda Yaşam Kalitesine Katkısı"

2003
Germany
Rostock
IGA Fuarı 2003 Rostock
"Bir Deniz Kenarı Parkı. Yeni Bir Çiçekli Dünya"

2006
Tayland Chiang Mai
Ratchaphreuk Kraliyet Çiçek Fuarı 2006 Chiang Mai
"İnsan Sevgisini İfade Etmek"

2012
Hollanda Venlo
Floriade Fuarı 2012 Venlo
"Doğadaki Tiyatronun Bir Parçası Ol; Yaşam Kalitesine Yakınlaş"

2016
Türkiye
Antalya
Fuar 2016 Antalya
"Çiçekler ve Çocuklar"

2019
Çin Beijing
Uluslararası Bahçecilik Fuarı 2019 Beijing
"Yeşil Yaşa, Daha İyi Yaşa"

Bahçelerinde cenneti gören iki halkın buluşması

Türkler ve Çinlilerin şehir tasarımları, mimari anlayışları büyük ölçüde farklıdır. Bunun bir istisnası bahçecilik sanatı. İki toplum da tarih boyunca gerek saray mimarisinde (kuzey Çin'in saray bahçeleri) gerekse sivil mimaride (güney Çin'in sivil bahçeleri), hayattan aldıkları zevki bahçeler yoluyla ifade etme yoluna gitmiş.

EMRE DEMİR*

BAHÇE sadece meyve ve sebze elde edilen bir alan olarak görülmemiş, çevreye katacağı görsel değer de hesap edilerek bir boş vakit geçirme alanı olarak dizayn edilmiştir. Elbette zamanın boşluğunu dolduracak şekilde... Bahçeler iç ve dış mekan ayrımını da çoğu zaman belirsizleştirmiştir. Çinlilerin "ting" dedikleri pavyonlar bunun en zarif örneklerindendir.

Türk ve Çin bahçelerinin bir diğer ortak özelliği, katı bir geometrik düzenin esaretinde olmamaları. Çin'in "bahçeler şehri" Suzhou'da klasik Çin bahçelerinin en güzel örneklerini gezerken, bütün bir bahçenin, doğal bir organizma gibi kendine özgü bir gelişim yolu izlediğini görürsünüz, bahçe içerisindeki yollar, ağaç gövdelerinin gelişimine riayet ederek dolanır. Eski Türk bahçelerinde de ağaçların doğal gelişiminde serbest bırakıldığı, budama tekniklerinin çoğu zaman uygulanmadığı biliniyor.

Bahçelerin belli katı kurallara göre dizayn edilmemesi, Çin örneğinde bana daha çarpıcı bir olgu geliyor, zira Çinliler şehirlerini, özellikle başkentlerini, belli esaslara göre inşa etmişler. Her bir parçanın nereye konacağı önceden tayin edilmiş. Ancak bahçe tasarımında bir boşluk, yaratım sürecine açılan bir alan söz konusu. Eski Çin'de klasik bahçeleri tasarlayan kişilerin pek çoğunun dönemin şair, ressam ve yazarları olduğu düşünüldüğünde, durum açıklık kazanıyor. Aynı zamanda görev yaptıkları beldelerin valileri de olan bu sanatçı memurlar, edebiyattan ve sanattan aldıkları zevki, bahçe tasarımında özgürce kullanmış. Bahçelerde, edebiyat, mimari ve kaligrafi iç içe geçmiş. O nedenle Hangzhou şehrindeki Batı Gölü'nü gezenler, o muhteşem bahçeleri hayranlıkla izlerken, farklı dönemlerde o güzelliğe imza atan şair-valiler Bai Juyi ve Su Dongpo'yu anarlar.

Bahçecilik sanatı

Eski Türk ve Çin bahçeleri doğaya sadık kalmış, onu dönüştürme yoluna gitmemiştir. Çinliler "Suī yóu rén zuò, wǎn zì tiān kāi" (虽由人做，宛自天开) derler, yani bir şey insan tarafından yapılmış olsa da, tıpkı cennetten bir parça gibi görünür. Çin bahçeleri, yeryüzündeki cennetin en büyük yansımasıdır.

Bahçecilik sanatı çiçekler ve ağaçlar üzerinden kendi sembolizmini de oluşturmuş. Türk bahçelerine ruhani bir hava katan ve doğumdan ölüme kadar var olma çabasını yansıtan servi ağaçları, İstanbul'da masmavi boğaz görünümüne mor bir dokunuş katan erguvanlar ilk akla gelen örneklerdir. Çin'de "çiçeklerin kraliçesi" şakayıktır, zenginliğin simgesidir, birçok efsanede şakayık çiçekleri geçer. Budizm'in de etkisiyle nilüfer çiçeği de Çin kültürünün en önemli simgelerinden biridir, saflığın ve hakikatin simgesidir. Klasik Çin şiirinde beni en çok etkileyen dizeyse, Bai Juyi'nin belirsizlik metaforu olarak kullandığı "花非花，雾非雾" dizesidir: "Çiçekler çiçek açmıyor / sis henüz tam çökmemiş." Çiçeklerin vaktinde açmamasıyla ifade edilen hüzünlü bir bekleyiş söz konusudur burada.

Bugün Çin'in modern kent yaşamında, halk parklarında, milli parklarda, tatil köylerinde, klasik bahçe tasarımının izlerini görmek mümkün. Çünkü modern insanın en çok da hayatın bu yönüne ihtiyacı var. Güzel ve sessiz bir bahçe, uzun saatler süren çalışmaların neden olduğu gerginlik ve yorgunluğu gidermeye yardımcı olur, insanın zihinsel ve fiziksel gücünü arttırır.

*Çin Medya Grubu

Turistler pavyonun içinde oturup, Türk kültürünü yaşadılar. *(FOTO: DONG NING)*

Park ve bahçelerde spor yapmak, kitap okumak gibi aktiviteler, insanın manevi dünyasını zenginleştirebilir. Modern kentli insan, şehirden ayrılmadan dağların ve nehirlerin güzelliğini hissedebilir. Tıpkı EXPO 2019 Bahçecilik Fuarı'nda olduğu gibi.

Türk botanik kültürü Pekin'de

Bu uzun girizgahı yaptıktan sonra, bahçelerinde cenneti gören iki halkın, EXPO Bahçecilik Fuarı vesilesiyle bir kez daha buluşmasına tanıklık ediyoruz. Türkiye, Expo 2019'a iz bırakmak istiyor. 2 bin 400 metrekarelik Türk standı 3 Temmuz 2019'da Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın katılımıyla resmen açıldı. Türkiye'nin Expo Komiseri Tarık Sönmez, bahçe ve botanik kültürünü tanıtacaklarını, ayrıca Türk kültür ve tarihinin diğer yönlerini de sergileyeceklerini söyledi.

"Yeşil Yaşa, Daha İyi Yaşa" temasıyla toplanacak Expo 2019 sırasında bir iş forumu düzenlenerek, Çin ve Türk işadamlarının bir araya getirilmesi de planlanıyor.

Türkiye Ticaret Bakan Yardımcısı Gonca Yılmaz Batur, Expo'yu bir diyalog platformu olarak gördüklerini ve Türkiye olarak çok güçlü bir şekilde bu organizasyonda yer aldıklarını söyledi. Antalya'daki Expo 2016'da Çin'in en büyük yurtdışı standını açtığını hatırlatan Batur, Çin'in o bahçeyi Türkiye'ye hediye ettiğini ve bunun kültürel iletişim tarihinde unutulmaz bir simge olduğunu kaydetti.

"Biz de unutulmaz bir hikâye yaratmak istiyoruz" diyen Gonca Yılmaz Batur, Expo 2019'un ardından Türk pavyonunun kalıcı bir anıt olarak Çin'e hediye edileceğini belirtti.

EXPO'daki Türk pavyonu şimdiden fuarın ilgi odağı. Burası ziyaretçilere küçük bir Türkiye sunuyor. Anadolu'nun geleneksel konut tipleri ve zengin doğası, pavyona itinayla yerleştirilmiş. Yöresel konutların içerisine, yine o yöreye özgü çiçeklerin kokular verilmiş. Zeytin yağı, fındık ve çeşitli tarımsal ürünler de misafirlerin damak tadına hitap ediyor. Türkiye'nin çeşitli yörelerinden halk dansları örnekleri sunan sanat toplulukları, Türk pavyonuna olan ilgiyi artırıyor. Türk pavyonu, geçen sene Çin'de kutlanan Türkiye Turizm Yılı etkinliğinin bir uzantısı işlevi görerek, Çin halkının zihninde güzel bir Türkiye imajı bırakmayı hedefliyor.

Turistler etkilendikleri Türk tarzı yapıların önünde hatıra fotoğrafı çektirdiler. *(FOTO: DONG NING)*

Uluslararası diyaloğun yeşil elçileri

Hollanda'da 23 Mart 2014'te Çin Cumhurbaşkanı Şi Jinping ve eşi Peng Liyuan'ın resmi ziyareti esnasında bir tören düzenlendi. Etkinliğin odağında Hollanda Kralı Willem-Alexander ve Kraliçe Maxima'nın daveti üzerine Madam Peng'in şampanya ile vaftiz edip isim verdiği bir lale çeşidi yer alıyordu.

ZACHARY G. LUNDQUIST

Bu vesileyle Madam Peng, laleye Çin'in Hollanda'da bir zamanlar kullanılan eski adı onuruna "Cathay Lalesi" adını verdi ve Çincesi "Guotai" olan "müreffeh ülke" anlamındaki bu isim ile her iki ülkenin paylaştığı ortak rüya ifade edildi. Cathay lalesinin hikayesi, Çin ile diğer ülkeler arasında çiçekçilik ve bahçecilik ile ilgili devam eden diyaloğu temsil ediyor. Bu türden "yeşil elçiler", sadece siyasi değil ticaretten çevreci kalkınmaya kadar diğer her alandaki ilişkileri güçlendirecek.

Bu yılki Uluslararası Bahçecilik Fuarı, çeşitli türdeki yeşil elçilerin alışveriş ve diyaloğunda büyük bir platform işlevi görüyor. Beijing Fuarı'nın temasını "Yeşil Yaşa, Daha İyi Yaşa" oluştururken "çevreci kalkınma", "bahçecilik hayatı", "doğa ile uyum", "eğitim ve gelecek" ve "kalplerin evi" gibi alt temalar mevcut. Bu platformda temsil edilen 110'dan fazla ülke ve uluslararası kuruluş, çevreci kalkınmaya dair kendi hikayelerini ve hedeflerini paylaşıyor.

Yeşil evlerin uyumu

Japon Pavyonu'na girdiğinizde, ortamdaki huzurdan etkilenmemeniz mümkün değil. Dört tarafı bir dış duvarla çevrili sergi iki ana bölüme ayrılıyor: Ev dışındaki doğa ile bağlantı kurmak ve doğayı eve taşımak. Pavyon direktörünün asistanı Li Jian'a göre, Japon Pavyonu'nun teması bitkiler, doğa ve mimari arasındaki uyumu anlamak ve doğa ile daha bağlantılı şekilde yaşamak. Daha topraksı renkler, yalın tasarımlar ve malzemelerden güzel taze çiçeklere kadar sergideki her öğe, bir Japon evi bahçesinin felsefesini resmetmek için uyumlu bir şekilde bir araya geliyor.

Binanın dışında küçük, yapay bir şelale, birkaç balığın bulunduğu bir gölet ve dış duvarlar boyunca uzanan ağaçlar yer alıyor. Dış duvarın iç kısmında koyu renkli bambulardan oluşan bir hat var. Binanın mimarisi, gölete bakan ve yaz aylarında evden içeri hava girmesini sağlayacak şekilde bir körük gibi katlanabilen geleneksel Japon duvarları ile bir ev şeklinde inşa edilmiş. Ev sergisinin içinde, çiçek aranjmanlarının nasıl yapıldığı ve nasıl keyfine varıldığıyla ilgili birkaç küçük sergi yer alıyor. Ikebana, Japon kültürünün çiçek düzenleme ve çiçeklerde güzelliği keşfetmeye dair geleneksel bir öğesi.

Li Jian'ın aktardığı bilgilere göre, ziyaretçilerin pavyonları gezdiği esnada gerçekleşen doğal temaslara ek olarak tüm fuar boyunca, Nippon Çiçek Tasarımcıları Birliği'nin Japon Pavyonu'nda Çinli ve diğer yabancı uzmanlarla diyalog kurmak üzere Japonya'dan çiçekçilik, çiçek tohumları ve çiçek yetiştirme konularında uzman kişileri, işadamlarını ve işletmeleri davet ettiği pek çok etkinlik düzenleniyor. Faaliyetlerin teması aylara göre değişiyor. Fuarın başlangıcından 5 Temmuz'a kadar olan tema, Ikenobo (Japon çiçek sanatının en

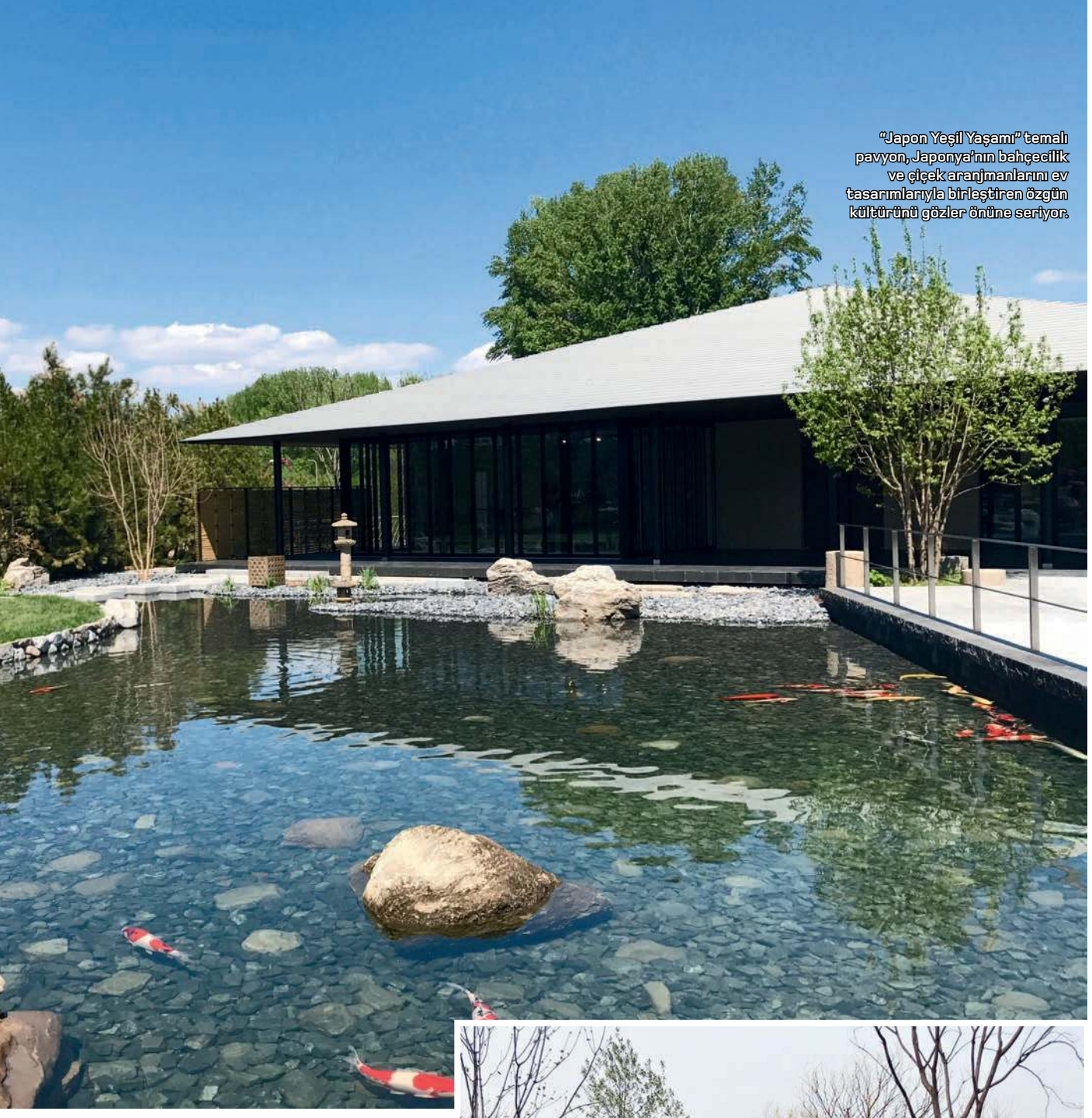

"Japon Yeşil Yaşamı" temalı pavyon, Japonya'nın bahçecilik ve çiçek aranjmanlarını ev tasarımlarıyla birleştiren özgün kültürünü gözler önüne seriyor.

eski ekollerinden biri) sergileriyle "baharın rengi". Ardından 6 Temmuz-30 Ağustos tarihleri arasında, peyzaj düzenlemelerinde mevsimsel nitelikleri vurgulamaya odaklanan bir başka Japon bahçecilik ekolü Ohara Ikebana Okulu'nun sergilerinin eşlik ettiği "yaz festivali" var. 31 Ağustos'tan fuarın sonuna kadarki bölümde ise tema "güz hasadı" olacak. Bu dönemde düzenlenen sergi ve diyaloglar, her ortam ve mekana uygun çiçek aranjmanının nasıl yapıldığını araştıran Ikebana Sogetsu Okulu'na odaklanacak.

Şehirlerdeki yeşil yaşam

Doğayı, mimariyi ve insan yaşamını doğrudan birbirine bağlayan, Japon kültürüne has temalara sahip hayli sakin bir ev tasarımından çıkıp bahçelerin kent yaşamı ve

Hollanda Pavyonu, Hollanda'da kullanılan çeşitli bahçecilik tekniklerini ve ürünlerini sergiliyor.

Benin Pavyonu'ndan bir görüntü.

Her iki pavyon da bahçenin konumuyla ilgili yenilikçi fikirlerin yanı sıra "tematik bahçeler" fikrini örneklendiriyor yani farklı amaçlar için farklı temalara sahip bahçeler tasarlama fikrini.

mimariyle nasıl birleştirilebileceğinin hikayesini anlatan Hollanda ve İngiltere sergilerine geçiyoruz.

Hollanda Pavyonu'nun tasarımcısı Niek Roozen, "Dünyanın dört bir yanındaki insanlara yeşilliğe, gıdalarla ilgili yeşilliğin kalitesine ama özellikle de şehirlerimizdeki yeşilliğe ilgi göstermeleri için ilham vermek arzusundayız" dedi. Hollanda Pavyonu, Uluslararası Bahçecilik Fuarı 2019'daki tüm açık sergiler arasında, hiçbir kapalı yapıya yer vermeden çiçek ve bitkilerin kendilerini anlatmasına imkan vermeyi deneyen bir örnek. Pavyon bahçe içine entegre edilmiş. Hollanda sergisinde, her biri farklı bir temaya sahip 13 farklı bahçe bulunuyor.

İngiliz ve Hollanda pavyonları insanların bahçecilik yapmayı düşündüklerinde aklına gelen küçük normal bahçelerin ötesinde, bitkilerin kentsel gelişime nasıl daha iyi dahil edilebileceğine dair pek çok özgün ve ilginç fikir ortaya koyuyor. Her iki pavyonda yaşayan duvar veya yeşil duvarın bir versiyonu sergileniyor. Bu tarz bahçe tasarımı, tamamen yeşil bitkilerle kaplı bir duvardan oluşuyor. Her bitki kabı, suyu çatıda toplanan yağmur veya başka bir sulama sisteminden tedarik eden entegre bir su dağıtım şebekesi sistemine içeriden bağlı durumda. Bu tasarım, çevre dostu olma, yağmur suyunu değerlendirme ve doğal kaynakların geri dönüşümü gibi ilkeleri vurguluyor. Hollanda Pavyonu'ndaki çatı bahçeleri, Hollanda ve Kuzey Avrupa'da modern kentsel gelişimde popüler olmaya başlayan bir diğer bahçe tasarımı türü. Bu bahçeler, bitki ve çiçeklerin yetişmesine imkan sunmakla kalmıyor, hem yağmur suyunun israfını önlüyor hem de caddelerde büyük su akıntılarının oluşma ihtimalini azaltıyor.

Her iki pavyon da bahçenin konumuyla ilgili yenilikçi fikirlerin yanı sıra "tematik bahçeler" fikrini örneklendiriyor—yani farklı amaçlar için farklı temalara sahip bahçeler tasarlama fikrini. İngiltere Pavyonu'nda arılar ve kelebekleri çekmek için bahçeler, tür zenginliği için biyoçeşitlilik bahçeleri, (gıdalar, içecekler ve parfümlerde kullanılan bitkilerden oluşan) botanik bahçeleri, hava kirliliğini emen bitkilerle tasarlanmış çocuk oyun bahçeleri (İngiliz Pavyonu yöneticisi Steven Jewitt-Fleet'e göre İngiltere'de yaygın bir gelenek) ve rengarenk, kokulu (nane, şebboy çiçeği gibi) ve dokunması rahat (filkulağı gibi) çeşitli bitkilerin yetiştiği şifalı bahçeler veya duyusal bahçeler bulunuyor. İngiliz Pavyonu yöneticisine göre, bu binbir çeşit yalnızca İngilizlerin bahçelere bakış tarzını sergilemekle kalmıyor, aynı zamanda insanları bahçecilikte biyoçeşitlilik, manzara ve polenleşmenin önemini anlamaya teşvik ediyor.

Hollanda Pavyonu'na gelince... Niek Roozen, "Fuar boyunca pavyonumuz, Wageningen Üniversitesi ve Araştırma Merkezi'nde okuyan pek çok Çinli öğrencinin farklı proje ürünlerini sergileyecek ve çalışmak üzere pavyonumuza Hollandalı öğrenciler gelecek" dedi. Roozen, ayrıca, "Burada aynı zamanda çatı bahçeleri, seralar ve gıda gelişimi tasarımı yapan Hollandalı şirketler hakkında bilgiler paylaşılacak" diye konuştu ve amaçlarının sadece çok sayıda bitki ve çiçek yetiştirmeyi değil, yeşil bir şehre nasıl sahip olabileceklerini önemsemeleri için insanları eğitmek ve teşvik etmek olduğunu söyledi.

Afrika'nın yeşil kültürü

Halen büyük ölçüde tarıma dayalı olan birçok ülke arasında bazıları kamuoyunca pek tanınmıyor. Batı Afrika ülkesi Benin Cumhuriyeti bunlardan biri. Pavyon direktörü Virgili Ahouamosiha, "Expo 2019'da,

Göleti ve yapay tepesi ile Guangdong Pavyonu'nda yer alan geleneksel güney Çin bahçesi.

dünyanın bizler ve kültürümüz hakkında daha fazla şey öğrenmesine yardımcı olmak istiyoruz. Diğer Batı Afrika ülkelerinde olduğu gibi ülkemizde de yetişen ve tıbbi nitelikleriyle 300'den fazla hastalığın tedavisinde kullanılan, ayrıca insanların yaprakları veya meyvelerini yiyerek sağlıklı ve formda kaldığı emsalsiz bir ağaç türümüz söz konusu" dedi. Bu ağaca moringa ağacı deniyor. İnsanlar ağacın meyvesinden tereyağı yapmak için tohum elde ediyor. Ahouamosiha, fuarın "Yeşil Yaşa, Daha İyi Yaşa" temasıyla bağlantılı olarak, bu nispeten küçük ülkenin ilginç kültürüne ve her yerdeki yaşamın iyileşmesi amacıyla doğal bir çok tıbbi ürün yaratan bu muhteşem ağacın hikayesini gözler önüne sermek istiyor.

Benin Cumhuriyeti dışında, Afrika'nın doğusundaki Kenya Cumhuriyeti de zengin yeşil kaynaklarını dünyaya anlatma isteği duyuyor. Ülke, başkenti Nairobi'yi inşa ederken şu anda şehrin merkezi kısmında bulunan vahşi yaşam alanlarını el değmemiş halde bırakmaya karar verdi. Bugün Nairobi Ulusal Parkı olarak bilinen bu bölge, başkentin göbeğinde bulunan dünyadaki tek ulusal park. Kenya'nın isteği, çevreci kalkınmayla ilgili deneyimlerini fuardaki diğer ülkelerle paylaşmak. Kenya Pavyonu'ndaki ticari bilgi ve işletme hizmetleri görevlisi Sammy Nyamu'nun açıklamalarına göre, Çin ve diğer ülkelerle yapmayı planladığı karşılıklı temaslar için de Kenya hükümeti fuar boyunca turizm, ticaret ve yatırımdan tarıma kadar her ay farklı bir temaya odaklanan etkinlikler düzenlemeyi planlıyor. Her ay pavyonda özel etkinlikler düzenlemeleri için Kenya hükümetinden ilgili bakanlar ve işadamları davet edilecek. Böylece ülke küresel yeşil kalkınmaya katkıda bulunma ve bundan faydalanmanın yeni yollarını keşfedecek.

Çin'in yeşil gelenekleri

Çin eyaletlerinin pavyonlarındaki birçok tasarım ve sergi, antik Çin'in yeşil geleneklerinden manzaralar sunarak ziyaretçileri büyülüyor. Guangdong Pavyonu'na girdiğinizde, taş ve ahşap yapılar, şelaleli küçük bir gölet ve ana binayı bir su kütlesinin üzerindeki taş köprüye bağlayan üstü kapalı ahşap geçitten oluşan bileşime hayran kalıyorsunuz. İleri devam ettiğinizde yapay bir kaya oluşumu kanalıyla şelalenin arkasından dolaşıyor, daha sonra girişe bitişik küçük bir avluya dönüyorsunuz. Pavyonun her yanında güney Guangdong'a özgü geleneksel bahçecilik uygulamalarını—Lingnan Bahçesi—görebiliyorsunuz. Çin'in güneyinde doğan tasarım yemyeşil tropik çiçek ve bitkilerin yanı sıra su şebekeleri barındırıyor.

Pavyonun duvarlarında taş oymacılığı, ahşap oymacılığı ve çini oymacılığı gibi manevi kültür mirasına dahil pek çok geleneksel el sanatı örneğini görmek mümkün. Doğa, mimari ve geleneksel Çin kültürü arasındaki girift bağlantı, ziyaret edenler üzerinde derin bir etki bırakıyor. Pavyonun tasarımcısı Guangdong Ziraat Bürosu'ndan Li Yingjie, "Expo 2019'un uluslararası platformundaki bahçe temasıyla bağlantılı olarak, güney Çin'e özgü geleneksel kültürümüzü sergilemek amacındayız. Bugün her ne kadar Guangdong'un güneyinde çok az insan bu tür kişisel bahçeler tasarlıyor olsa da, bu gelenek Çin'in zengin çiçekçilik mirasını ve bahçecilik geleneklerini ortaya koyuyor" dedi. Buradan yola çıktığımızda, "yeşil elçilerin" yeşil kültür, yeşil ev tasarımları, yeşil şehirlere yönelik teknoloji ve yeşil gıdaya kadar uzandığını görüyoruz. Ziyaretçiler doğanın daha fazla keyfine varmak ve onunla uyum içinde yaşamak için evlerini nasıl daha iyi tasarlayabilecekleri konusunda geçmişin geleneksel yeşil kültüründen ilham alırlar belki.

Expo 2019'un "yuvarlak masası" etrafında toplanan her ülke ve organizasyon, buraya dünyanın geri kalanıyla paylaşmak üzere "yeşil elçiler" getirdi. Büyük veya küçük fark etmeksizin bu elçilerin hepsi benzersiz, hepsinin yeşil yaşam tarzının ve daha iyi bir yaşamın teşvik edilmesinde üstleneceği bir rol var.

Daha çevreci bir yaşam tarzı

Hızlı ekonomik gelişme çağında çevreci yaşam, çoğu Çinli'nin peşine düştüğü bir yaşam biçimi haline geldi. Çevreci ve doğa dostu tüketim anlayışı, insanların günlük hayatına entegre olurken yaşamı daha konforlu ve çeşitli kılıyor.

DANG XIAOFEI

1990'LARDA doğan Liu Chang, yabancı bir şirketin beyaz yakalı çalışanı ve ciddi bir gurme. Yemek tutkusundan ötürü Beijing'de muhtelif restoranları denedi ama en çok çevreci restoranları sevdi. Liu zor bir iş gününün ardından ferahlatıcı yemyeşil bitkilerle dolu bir ortamda iyi bir şarap ve yemeğin keyfini çıkarırken kendini gevşemiş ve rahatlamış hissediyor.

Çevreci restoranlarda yemek yemeyi seven Liu gibi bir çok Çinli var. Bu insanların benimsediği güvenli, sağlıklı ve çevre dostu yemek anlayışı, giderek ülke nüfusu genelinde sevilen ve rağbet gören bir akım haline geliyor. Tüketiciler arasında artan popülerliğinden ötürü Çin'de çok sayıda çevreci restoran açıldı.

Precious Moment, Liu'nun sık sık gittiği tipik bir botanik restoran. 300 metrekarelik restoran, kuzeyin ılıman ikliminin hüküm sürdüğü bir şehir olan Beijing'de 300 farklı türden 3 bini aşkın tropik bitkiye ev sahipliği yapıyor.

Böylesine insanın dinlendiren bir ortamda diyet de doğal, ekolojik ve çevre dostu bir tarza sahip. Restoranın genel müdürü Lü Yong'un verdiği bilgiye göre, malzemelerin besin değerini mümkün olduğunca korumak amacıyla restoran organik sebzeler ve sağlıklı pişirme yöntemleri kullanıyor. Bu aynı zamanda yemeklerin lezzetli olmasını sağlıyor. Restoran "çiftlikten masaya" anlayışını hayata geçirmek amacıyla Beijing'in dışında bir çiftlik kurmayı planlıyor. "Restoranımız gelecekte daha da gelişerek organik sertifikalı bir restoran haline gelecek" diyor Lü.

İki kat fiyat

Günümüzde restoranda kişi başına yemek maliyeti normal restoranların iki katı ama sürekli müşteri akışı insanların bu ücreti ödemeye hazır olduğunu gösteriyor.

Çin'de çevreci hale gelen restoranların sayısı gitgide artıyor. Örneğin Şanghay'da 2 binden fazla restoran "çevreci restoran" olarak sınıflandırılıyor. Mayıs 2018'de Ticaret Bakanlığı ve ilgili diğer sekiz daire tarafından yayımlanan "Çevreci Yemek Hizmetinin Geliştirilmesinin Teşvikine İlişkin Düşünceler belgesinde, 2022 itibarıyla çevrecilik kavramının tüm üretim ve tüketim süreçlerine entegre edilmesi, 5 bin çevreci restoran açılması, mutfak atığı ve enerji tüketiminin 10 bin RMB'lik faaliyet geliri (vergi miktarı) başına yüzde 20 azaltılmasını öneriyor.

Çevreci restoranların başarısının ardında, sağlıklı diyet arayışının Çin halkı nezdinde giderek gelişen bir alışkanlık haline gelmesi bulunuyor. Bazıları küçük çiftlikler kiralayarak burada organik sebzeler yetiştiriyor, hem bir haftasonu uğraşı olarak hem de kendilerine çevreci gıdalar temin etmek amacıyla. Tarımsal bilim ve teknoloji üslerini temel alan organik meyve ve sebze siteleri gitgide popülerleşiyor. Pazardan satın alınsa bile çevreci meyve, sebze ve et giderek daha fazla rağbet görüyor. Ayrıca Çin'e özgü yemek pişirme tarzı da değişiyor, kızartma azalıyor ve bunun yerini kısık ateşte pişirme ve buharda pişirme alıyor. Açık mutfak anlayışı giderek daha popüler hale geliyor.

Çevreci pansiyonlar

1982'de doğan Wang Li, çiçek ve bitki yetiştirmeyi seviyor. Shenzen'de eşiyle birlikte Zhiyijian adında bir pansiyon açan Wang, yeşil bitkiler ve başka çevreci unsurlardan faydalanarak rüya gibi bir mekan yaratmış. Bunu "bitkilerin yüreği iyileştirebileceği" anlayışını yaymak için kullanmak istiyor. Wang'a göre, her gün bitkilerle uğraşmak insanın ruhsal durumunu yukarı çekiyor.

Pansiyonun içinde yatak odalarında ve salonda yeşil bitkiler görmek mümkün; perdeler, halılar ve kanepelerde de doğal öğeler sergileniyor. Wang balkona da biberiye, nane ve lavanta gibi otlar ekmiş, böylece misafirler binanın neresinde olursa olsun kokuyu alabiliyor. Pansiyonun yıllık ortalama doluluk oranı yüzde

95'in üzerinde. Wang'ın şu anda dört pansiyonu bulunuyor.

Çevreci pansiyonların yaygınlaşması, halkın daha iyi yaşam çevrelerine giderek artan talebinin bir yansıması. Geçmişte insanlar şehir merkezindeki kalabalık kentsel alanlarda yaşamak isterdi. Günümüzde ise geniş yeşil alanlara sahip yerleşim kümelerindeki havadar evler tercih ediliyor. Enerji tasarruflu binalar da insanlar arasında giderek daha fazla kabul görüyor. Kentsel parkların ve ağaçlandırmanın artmasıyla insanlar serbest zamanlarında ağaçların gölgesinin keyfini çıkarabiliyor. Bu ilkbaharda Beijing'e bir milyon yeni ağaç ekildi ve kentsel parklar giderek özgünleşiyor. Beijing'in batı banliyölerindeki Tiancun Parkı, kolza çiçekleri ve menekşelerle dolu; çok sayıda vatandaşı kendine çekmeyi başarıyor. Ayrıca insanlar kapalı alanlara da daha fazla özen göstermeye başladı. Çevre dostu dekorasyon malzemeleri kullanmanın yanı sıra kapalı alanda yetiştirilen bitkilerin miktar ve çeşidi de gitgide artıyor. Sağlıklı yaşam, kent hayatının özlem duyulan standardı haline geliyor.

Bahçecilik evleri

Vatandaşların bahçecilikle tanışmasını ve bahçe kültürünü anlamasını sağlamak için 2018'de mahalleler, parklar ve okullarda 33 bahçecilik evi kuruldu.

Bunlar, vatandaşların ekolojik kültürü tanıtmak, bahçecilik yeteneklerini sergilemek ve bahçecilik konusunda teatide bulunmak gibi ekolojik uygulamaları yürütmesine imkan tanıyan platformlar olarak hizmet veriyor. Evlerin kurulmasından bu yana her ev yöre sakinleri için kendi karakteristiklerine uygun, zengin, çeşitli ekolojik ve kültürel faaliyetler düzenledi.

Programların çoğu ücretsiz. Örneğin çiçek yetiştirme ve bakımı, çiçek düzenleme, saksı kültürü süslemeleri hakkında eğitim kursları, bahçecilik dersleri ve bahçecilik sergilerinin yanı sıra bir çok kamu refahı faaliyetleri, bu evlerde düzenli olarak yürütülen etkinlikler. Bahçecilik evleri aile bahçecilik planlaması ve tasarımı gibi hizmetler de veriyor. Ayrıca bazı bahçecilik evlerinde "yeşil bitkilere kavuşmak için atık vermek" faaliyetleri düzenleniyor; bunlar vasıtasıyla bölge sakinleri daha çevreci bir yaşam tarzına yönlendiriliyor.

Yemyeşil bitkilerle dekore edilmiş restoranlar bir trend haline geliyor.

Beijing'de Xicheng bölgesindeki Baiguang Yolu üzerinde yer alan bir bahçecilik evinin şefi olan Hou Minran, evin her ay üç kamu refahı etkinliği düzenlediğini anlatıyor. Bölge sakinleri sadece taze kesilmiş çiçek sanatı, nergis oymacılığı ve mikro peyzaj düzenlemesi gibi aile bahçecilik yeteneklerini ücretsiz öğrenmekle kalmıyor, tamamladıkları ürünleri kendi yaşam ortamlarını güzelleştirmek için evlerine götürebiliyor.

Xicheng bölgesi sakinlerinden 62 yaşındaki Wu Xueqing, "Ev, çiçekleri seven ama çiçek yetiştirmeyi bilmeyenlere bir öğrenim platformu sağlıyor" diyor. Baiguang Yolu üzerindeki evde düzenlenen muhtelif etkinliklere katılan Wu, artık bir bahçecilik uzmanı haline gelmiş ve evindeki yatak odası kapısını büyük bir çiçek kapısı şeklinde düzenlemiş. Xicheng bölgesi, Beijing'de bahçeciliğin en etkin ve canlı olduğu yerlerden biri. Ortalama olarak, her alt bölgesinde en az bir bahçecilik evi bulunuyor. Son üç yılda Xicheng'deki bahçecilik evleri çeşitli türlerde 456 etkinlik düzenledi ve bu etkinliklere toplak katılım 40 bini buldu.

2019'da Beijing'de farklı karakteristiklere sahip 20 bahçecilik evi daha inşa edilecek. İleride sayısı 100'ü bulacak bu evler, şehir sakinlerine daha iyi ekolojik ve kültürel imkanlar ve etkinlikler sunacak.

Çevreci bir pansiyon olan Zhiyijian'ın iç görünümü.

Precious Moment, Beijing'de faaliyet gösteren organik bir restoran ve çok sayıda yemekseveri kendine çekmeyi başarıyor.

Kentlerin yaşam kaynakları

Çin'in dört bir yanındaki kentsel orman parkları, şehir sakinlerinin doğanın tadını çıkarmasına ve sağlıklı bir yaşam sürmesine imkan tanıyor. Parka girdiğinizde beton bir jungle'dan çıkıp kendinizi doğanın taze kucağına atmış gibi hissediyorsunuz.

DONG JIAYING & LIU SHANYAN

DOĞA, geçen yılın temmuz ayında Dongcheng bölgesinde şehrin ilk orman parkının hizmete girmesiyle, Beijing kent merkezinde yaşayanların kapısına kadar geldi. Park, spor karşılaşmaları ve pop müziği konserlerinin gözde mekanı Beijing İşçi Stadyumu'nun kuzeybatısında bulunuyor.

Parkta Çin'e özgü yüksek sofora ve ardıç ağaçlarının yanısıra kelebekleri ve arıları kendine çeken yaban çiçekleri bulunuyor. Bu, başkentte yeşil alanların genişletilmesi hamlesinin sadece başlangıcı. Beijing'in batısındaki Shijingshan bölgesi, önümüzdeki bir kaç yıl içinde toplam genişliği 604 hektarı bulacak 13 orman parkı inşa etmeyi planlıyor.

Beijing, ülke genelinde havayı temizlemek ve şehir sakinleri için doğal ve yeşil bir ortam yaratmak amacıyla kent merkezlerinde orman parkları inşa eden belediye, şehir ve eyaletlerden sadece biri. Diğerleri arasında Guangdong eyaleti, Shanxi eyaleti, Ningxia Hui Özerk Bölgesi, Tianjin Belediyesi ve Anhui eyaleti bulunuyor.

Ağaçlar ve bitki örtüsü, fotosentez sırasında saldığı oksijenle kentsel alanlarda havanın temizlenmesine yardımcı oluyor; kükürt diyoksit, florür, azot oksit gibi insan sağlığına zararlı gazların yoğunluğunu etkin bir şekilde azaltıyor.

Ekolojik öncelik

Mevcut kentsel parklar, çoğunlukla dekoratif amaçlara hizmet eden bahçelerden oluşuyor ve bir ekosisteme sahip değil. Kentsel orman parkları, biyoçeşitliliğin korunması amacıyla bu tür ekosistemler yaratmak için inşa ediliyor.

Sık ekilmiş ağaçları ve zengin bitki örtüsüyle kentsel orman parkları, yeşil şehir manzarasının ve kentsel ekosistemlerin ayrılmaz parçaları. "Mümkün olduğunca doğal ormana benzeyen bir ekosistem yaratmayı başarıyoruz. Bu sistem, yeraltı, yerüstü ve dal uçlarındaki zengin ekolojiler vasıtasıyla eksiksiz bir gıda zinciri ve eko-zincir barındırıyor" diyor Çin Kentsel Planlama ve Tasarım Akademisi uzmanlarından Guo Rongrong. Çin genelinde, bunun önemini fark eden şehirler giderek daha fazla kentsel orman parkı inşa ediyor.

Beijing'in Xicheng bölgesinde Eylül 2017'de açılan kentsel orman parkında 79 çeşit ağaç, 32 tür çimen ve yüzyıllık gingkolar bulunuyor. Bunlar sincap, tavşan, böcek ve kuş gibi yaban hayatı türlerine besin ve yaşam alanı sağlıyor.

Sichuan eyaletine bağlı Chengdu'daki Longquan Dağı Kentsel Orman Parkı, Yangtze Nehri'nin üst kollarında yer alan yeşil bir tampon. Geçmişte bölge toprak yitimi, ormansızlaşma, ekolojik bozulma gibi sorunlarla boğuşuyordu.

Şehir Longquan Dağı'na bitki örtüsünü geri getirme çabalarını 2000 yılında başlattı. Yıllar içinde dağda ormanlık alan yüzde 61'e kadar yükseldi. Restorasyon, şehrin su, toprak ve havasının temizlenmesini de hızlandırıyor. Bunun sonucunda çevre kirliliği ve toprak erozyonu kontrol altına alınıyor ve doğal felaketlerin şehri etkilemesinin önüne geçiliyor.

Longquan Dağı Kentsel Orman Parkı'nın inşası 2035'te tamamlanacak. Chengdu'nun 2016-2035 kent planına göre, parkta ormanlık alan yüzde 70.5'e ulaşacak ve zengin bir yaban hayatı bulunacak. Şehrin her sakini, ortalama 10 metrekare ek orman alanına kavuşacak. Ayrıca yıllık su tutma kapasitesi 840 mil-

DONG JIAYING & LIU SHANYAN Halkın Günlüğü'nün denizaşırı edisyonunda çalışan muhabirler.

Beijing'in Dongcheng bölgesinde inşa edilen ilk kentsel orman parkı, 22 Temmuz 2018'de hizmete girdi.

yon metreküp artacak. Chongqing, şu anda, toplam alanı 5.6 milyon metrekareyi bulan dokuz ekoparka ev sahipliği yapıyor. Şehrin yüzde 40'tan fazlası yeşil alandan oluşuyor ve her şehir sakinine 15 metrekare yeşil alan düşüyor. Biyoçeşitliliği ve ekosistemiyle orman parkları kent sakinlerinin sağlığını koruyor, yaşam kalitelerini artırıyor.

Qiandao Gölü Ulusal Orman Parkı, Çin'de türünün en büyük örneği. Zhejiang eyaletine bağlı Chun'an ilçesinde bulunan ve kent sakinlerinin yaşamına değer katan bu parkta "orman banyosu", rafting, kaya tırmanışı ve kamp gibi sağlıklı yaşam etkinlikleri düzenleniyor.

"Kentsel orman parkları, kentlilere hizmet verecek şekilde yerel koşullar temel alınarak inşa edilmeli. Bu parklar doğayı destekleyen ve doğa yasasını takip eden yerler" diyor ve ekliyor Çin'in Ulusal Ormancılık ve Otlak İdaresi'ne bağlı Kentsel Orman Araştırma Merkezi bünyesindeki yardımcı araştırmacılardan Qiu Erfa: "Yeri, bahçe imarı ve tesisleri halka kolaylık sağlayacak şekilde planlanmalı; park ziyaretçilerinin akış kapasitesi dikkate alınmalı".

Qiu, buralara yöreye özgü türler, ağaçlar ve bitkilerin doğal bir eko-topluluk oluşturacak şekilde ekilmesini öneriyor. Çin'de bir çok şehir yeterince halka açık yeşil alan yaratmayı uzun süredir ihmal ediyor. Kentsel orman parkları bir çözüm sunuyor. Orman, yapısı, enerji dönüşümü ve malzeme döngüsü itibarıyla karmaşık ve dinamik bir ekosistem. Karbon ve oksijen arasında bir denge kuran, mikoiklimi ayarlayan, su ve toprağı koruyan kentsel orman parkları, özgün orman manzarasının da muhafaza edilmesini sağlıyor ve kentin hava kalitesini artırıyor.

Dengeli yaşam tarzı

Bugün Çin nüfusunun yüzde 55'i kentsel alanlarda yaşıyor. Çin'in şehirleşme oranı 2017 sonu itibarıyla yüzde 58.5'e ulaştı. Hızlı kentleşme, ekonomik ve sosyal kalkınmayı ileri taşırken insanların geçiminde iyileşmelere neden oldu. Ancak beklenmedik bir sonuç ortaya çıktı ve şehirlerin ekosistemleri hasar görmeye başladı.

"Yaşanabilir ve ekoloji dostu şehirler artık ortak bir özlem. Biyosenozun ekolojik ardışıklığı gibi, Çin şehirleri de çevreci kalkınmanın daha üst bir aşamasına doğru ilerliyor" diyor Doğu Çin Normal Üniversitesi'ne bağlı Ekoloji ve Çevre Bilimleri Fakültesi profesörlerinden Da Liangjun.

Ekosistemin yaşanabilir ve ekoloji dostu bir şehrin bünyesine nasıl dahil edilebileceği hakkında Da'nın derinlikli görüşleri var: "Doğal ekosistemi simüle etmek ve şehrin hasar görmüş ekosistemini ve ekosistemin bozulmuş fonksiyonlarını onarmak için, ekoloji teorilerini temel alarak, bilimsel yöntemlerden ve en yeni teknolojilerden yararlanabiliriz. Sonuç, kendi döngüsünü yaratabilen ve kendini sürdürebilen, yenilenmiş sağlıklı bir sistem olacaktır." Da'ya göre, kentsel orman parkları inşa etmek, bunu hayata geçirmenin iyi bir yolu.

Bu, aynı zamanda, 13. Beş Yıllık Plan'da (2016-20) belirlenen görevlerden ve Çin Komünist Partisi'nin Ekim 2017'deki 19. Ulusal Kongresi'nde verdiği sözlerden biri. Yaşanabilir bir şehrin kurucu unsuru olarak orman parkları bahçe ya da genel parkların zenginleştirilmiş bir versiyonu değil sadece. Bu parklar, modern kent yaşamında sağlıklı bir dengenin sürdürülebilmesi için acil ihtiyaç haline gelen dinamik bir ekolojik sistem oluşturuyor.

Beijing kent merkezinde bulunan Guangyanggu Vadisi isimli kentsel orman parkı.

Nantong'dan Urumçi'ye modern Çin izlenimleri

Türkiye'den medya mensupları ve düşünce kuruluşları temsilcileriyle 10 günlük uzun bir geziye çıktık. 10 gün boyunca Çin'in en doğusundan batısına yaklaşık 10 bin km yol kat ettik. Gezimizin Nantong ayağında başta ZTT olmak üzere Çinli şirketlerin fiber optik alanındaki deneyimlerine şahit olduk.

EMRE DEMİR

TÜRKİYE'DE de yatırımı bulunan ZTT'nin, fiber optik üretiminde Türkiye'ye Kuşak ve Yol girişimi (KYG) kapsamında ne kadar önem verdiğini gördük. Nantong merkezli ZTT şirketi geçtiğimiz yıl yüksek gerilim enerji kabloları üreten Demirer Kablo şirketini bünyesine katarak Türkiye'de yatırıma başlamış. o dönem medyaya yansıyan haberlere göre, ZTT 66.7 milyon dolar ödeyerek Demirer Kablo'yu Suudi Cable Company'den satın almış.

Nantong'dan sonra istikametimiz, klasik bahçeleriyle ünlü Suzhou oldu. Burada Suzhou müzesi, klasik bahçeler, Suzhou nakışı gibi kültürel mirasları görürken, aynı zamanda bir kültürel inovasyon merkezini ziyaret ederek, şehrin yaratıcı ve tasarımcı yüzüyle de tanıştık. Suzhou'da geleneksel beyaz duvarlı gri çatılı mimari görünümün iyi korunmuş olması, misafir heyetin takdirini kazandı. Hürriyet gazetesinden muhabir Mert Civeleker "Suzhou gerçek Çin'miş, Çin deyince aklımıza işte böyle bir şehir geliyordu" dedi.

Suzhou'nun ardından Türk heyeti Pekin'de 2 gün geçirdi. Burada bir yüksek teknoloji şirketi ziyaret edildi. Türkiye'nin Pekin büyükelçisi Emin Önen, heyet için bir akşam yemeği verdi. Pekin'e gelip Yasak Kent'i görmemek de olmaz, pek çoğu ilk kez Çin'e gelen Türk gazeteciler, Yasak Kent'e hayran kaldı. Saray müzesindeki gezinin ardından Türk heyeti sarayın kuzey kapısındaki Jiaolou Cafe'de kahve içti. Muhabirler burayı İstanbul'da Topkapı Sarayı'ndaki kahvehaneye benzetti.

İlahiyat öğrencileriyle buluşma

Heyet daha sonra Xinjiang Uygur Özerk Bölgesi'ne geçti. Burası son dönemde dünya kamuoyunun yakından takip ettiği bir bölge. Türk heyeti Urumçi'de ilk akşam bölge başkan yardımcısı Erkin Turniyaz ile akşam yemeğinde bir araya geldi. Turniyaz burada yaptığı konuşmada, hoş bir tesadüf olarak iki ülke liderleri Erdoğan ve Şi'nin aynı gün Tacikistan'da Asya'da İşbirliği ve Güven Artırıcı Önlemler Zirvesi sırasında ikili görüşme yaptıklarını hatırlattı. Türk heyeti bizzat bölge başkan yardımcısından Xinjiang'daki gelişmeler ve Uygurların sosyal yaşamı hakkında bilgi aldı.

Heyetin Urumçi'deki duraklarından biri, 32 senelik tarihi bulunan ve yeni kampüsünün inşası yaklaşık 300 milyon RMB'ye mal olan Xinjiang İlahiyat Fakültesi'ydi. Burada dersliklere giren muhabirler, öğrencilerle sohbet etme imkanı buldu. Okulda eğitim alan öğrencilerden biri, İhlas Haber Ajansı'ndan bir muhabirle Kuran-ı Kerim okudu. Buradaki öğrenciler mezun olduktan sonra, ülkenin dört bir yanındaki camilerde din adamı olarak görev yapacak. Okulun bölge genelinde 8 şubesi bulunuyor. Her yıl 1100 öğrenci kabul eden fakültedeki öğrenci sayısı, Kaşgar, Aksu ve diğer kentlerdeki şubelerle her yıl 3 bini buluyor.

Sosyal Bilimler Akademisi

Gezinin verimli temaslarından bir başkası da Xinjiang Sosyal Bilimler Akademisi ziyaretiydi. 1981 yılında kurulan

Hami'de turizme açılan bir köyde Uygur kadınla sohbet. Ev sahibi kadın, gelen ziyaretçilere Uygur yemekleri sunarak iyi bir gelir elde ettiğini söylüyor.

Urumçi'deki Xinjiang Sosyal Bilimler Akademisi, felsefeden dine, tarihten hukuka, ekonomiden Orta Asya çalışmalarına, pek çok alanda araştırmalar yapan bir kurum. Burası aynı zamanda, bölgede şiddetin nedenleri ve çözüm yolları üzerine de kafa yorarak, merkezi hükümete önerilerde bulunuyor. Hürriyet, Star, TRT, İHA, Sözcü gazetesi gibi medya organlarından muhabirler ve bazı düşünce kuruluşlarından temsilciler bu akademiyi ziyaret etti. Türk ve Çin tarafları arasında, başta terörle mücadele olmak üzere, çeşitli konularda samimi bir sohbet gerçekleşti. Akademi başkanı Ding Shouqing başta olmak üzere Çinli uzmanlar, Türk tarafının sorularına yanıt verdi. Çin tarafının Atatürk devrimleri ve Türk modernleşmesi hakkındaki soruları da, sohbetin önemli bir kısmını oluşturdu.

Uygur geleneksel çalgıları ziyaretçilerin ilgisini çekti.

Türkiye'nin terörden büyük acılar çekmiş bir ülke olduğunu kaydeden Akademi Başkanı Ding Shouqing, terörün ortak düşman olduğunu belirtirken, inançların da ortak değerler olduğunuzun altını çizdi. Uygurların dans edip şarkı söylemeyi seven bir halk olduğunu dile getiren Ding, onları büyük Çin ailesinin asli unsuru olarak gördüklerini, Uygur kimliğinin radikalizmin kurbanı olmasına müsaade edilmeyeceğini söyledi.

Türk tarafı da Uygur konusunun, Çin-Türkiye ilişkilerinin "yumuşak karnı" değil, itici gücü olmasını istiyor. Türk kamuoyunun konuyla ilgili hassasiyetle-

Gezilerle değişen Çin algısı

Gezi boyunca Türk muhabirlerle sohbet ettik. Hepsi Çin'in hızlı değişimini hayretle izlediklerini söylüyor. Önceden "Çin malı" deyince ucuz ve kalitesiz malların akla geldiğini söyleyen bir muhabir, şimdi Huawei, Xiaomi gibi markaları tercih ettiklerini belirtiyor. Öyle ki gezi sırasında heyetten 3 kişi bir Huawei mağazasına girerek şirketin son ürünü P30'u satın aldı! Çin'i takip eden yabancılara göre, Huawei Çin'in teknoloji alanındaki gelişme azminin sembollerinden biri. Bir muhabir "Keşke biz de Türkiye'den bir Huawei çıkarabilsek" dedi.
Suzhou'dan Pekin'e hızlı trenle dönerken, gelişmiş hızlı tren teknolojisi konusunda da Türk heyetinin övgüsü vardı. Trende çekimler yapan NTV'nin duayen dış habercilerinden Mete Çubukçu, Pasaport adlı programının yeni bölümünde bu çekimlere yer vermeyi planlıyor.

Türk heyeti Pekin'de bir teknoloji ve oyun firmasını ziyaret ederek çeşitli ürünleri denedi.

ri doğrultusunda bu tip temasların artırılması ve soru işaretlerinin giderilmesi isteniyor. İlerleyen günlerde Xinjiang Sosyal Bilimler Akademisi'nden bazı uzmanların Türkiye'ye davet edilmesi planlanıyor. Çünkü iki taraf da iyi biliyor ki, terörle mücadele, sadece güvenlik birimlerinin alacağı tedbirlerle sürdürülemez, bu aynı zamanda bir eğitim, kültür ve ekonomi konusudur. Zira terörün kimliği teşhis edilirken, bunun belli bir etnik grup ve inançla özdeşleşmesinin önüne geçilmesi, titizlikle yürütülmesi gereken bir çalışmadır.

1990'lı yılların başından itibaren radikal grupların terör saldırılarının acı izleri Urumçi'de bir sergiye dönüştürüldü. Terör ve şiddet olaylarını gösteren sergi, terörün bölgede yarattığı tahribatı gözler önüne seriyor. Teröristlerin eylemlerde kullandıkları silah, pala ve bomba düzenekleri de sergide teşhir ediliyor. Türk heyetinin özel olarak ziyaret ettiği bu sergi, uluslararası terörizm ve dini aşırıcılıktan etkilenen güçlerin, bölgede sayısız terör eylemi gerçekleştirdiğini, bunların Xinjiang bölgesinde sosyal uyum ve istikrarı sarstığı gibi, en temel insan haklarını da hedef aldığını kaydeden bir girişle başlıyor. Sergide, tekil ve birbirinden bağımsız gibi görünen tüm bu olayların, Uygurlar dahil bütün bölge halkını mağdur eden büyük bir şiddet dalgasının ürünü olduğu anlatılıyor.

Geleneksel motifler modern ürünlerde kullanılıyor.

Krallara layık kavun!

Xinjiang demek elbette şiddet demek değildir, Xinjiang demek güzel yemekler, danslar, rengârenk kıyafetler demektir. Türk heyeti Xinjiang'ın bu yüzünü en çok Hami'de (Kumul) görme fırsatı buldu. Çincede kavun (hamigua) kelimesinin bu şehirden geldiğini öğrenmek, muhabirleri heyecanlandırdı. Burada kavun tarlalarını gezdik ve dünyanın en lezzetli kavunlarının tadına baktık. Bölgede yaklaşık 40 çeşit kavun yetiştirildiğini öğrendik. 2 bin yıldır kavun yetiştirilen Hami'de bu meyve tarih boyunca o kadar değerliymiş ki, İmparator Kangxi döneminde, Hami'yi idare eden vali Pekin'e gittiğinde, imparatora hediye olarak kavun sunarmış. Yani Hami kavunu tam anlamıyla "kralara layık" bir meyve.

Hami'de ayrıca üzüm bağlarını gezdik. Xinjiang'ın tamamında çok güzel üzümler yetiştiriliyor, ancak Hami, gece gündüz arasındaki sıcaklık farkının yüksek olmasından dolayı, sofralık üzümün yanı sıra şaraplık üzümlerin yetişmesi için de son derece elverişli bir iklime sahip. Gündüz yeterince güneşlenen üzüm istenen olgunluğa erişiyor, gece serinliği de üzümün asit miktarını artırarak, dengeli şaraplar oluşmasını sağlıyor. Burada bağlarını ziyaret ettiğimiz Xinya (Sun Yard) şirketi, ileride önce Çin pazarında, ardından da dış pazarlarda büyüme planları yapıyor.

KOBİ'ler işbirliğine hazır!

Dünya KOBİ Konferansı'nın ikincisi 22-23 Haziran 2019 tarihlerinde Çin'in başkenti Beijing'de gerçekleştirildi. Konferansa özel davetli olarak katılan, TOKİ Daire Eski Başkanı Mehmet Fatih Kara, "Çin'deki KOBİ'ler Türkiye ile iş yapıp, doğrudan ticari ilişki kurmaya hazır" diyor.

KEREM KÖFTEOĞLU

BEIJING'E 60 km uzaklıktaki, Yanshan Dağı'nın etekleri ve Yanqi Gölü'nün yanında bulunan Yanqi Gölü Uluslararası Kongre ve Sergi Merkezi, önemli bir etkinliğe ev sahipliği yaptı.

Haziran ayında "2. Dünya KOBİ Konferansı" adıyla gerçekleşen etkinliğe, 30'dan fazla ülkeden, aralarında hükümet, sanayi, akademi, araştırma şirketleri ve firmalardan temsilcilerin bulunduğu bini aşkın kişi katıldı.

Söz konusu konferansın Türkiye'den tek konuşmacısı ise Toplu Konut İdaresi (TOKİ) eski Daire Başkanı Mehmet Fatih Kara oldu. Kara'nın gayrimenkul geliştirme, yatırım, inşaat, toplu konut, enerji, imalat ve endüstriyel tarım konularında çalışmalar yaptığı belirtiliyor.

2. Dünya KOBİ Konferansı kapsamında bir oturuma konuşmacı olarak katılan Kara, katılımcılara Türkiye pazarının dünya KOBİ'lerine sunduğu imkanları anlattı. Kara, konferanstan edindiği izlenimleri China Today Türkiye'ye anlattı…

Kuşak ve Yol'a katkı

Konferansın Çin Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler Birliği'nin ev sahipliğinde düzenlendiğini hatırlatan Kara, "Beijing'de ikincisi gerçekleştirilen konferansın içeriği Çin Devlet Konseyi'nin onayı ile oluşturuldu. Konferansa dünyanın 30 ülkesinden KOBİ'lerin yanı sıra, kamu ve özel sektörden seçkin delegeler de katıldı" dedikten sonra konuşulan konuları şöyle özetledi: "Delegeler, dünya ekonomisi üzerindeki aşağı yönlü baskı gibi ortak zorlukların müşahede edildiği bir zamanda bir araya geldi. Büyük çoğunluk konuşmalarında, KOBİ'lerin yenilikçi işbirliğiyle Kuşak ve Yol girişiminin inşasına katılımın önemine vurgu yaptı. Ben de Genç Girişimcilerin Güçlendirilmesi panelinde seçkin bir gruba deneyimlerimi aktardım."

Genç girişimcilerle, KOBİ'lerin uluslararası kalkınmaya entegrasyonu, küresel ekonomik bütünleşme, KOBİ'ler için zorluklar ve fırsatlar konularını içeren bilgiler verdiğini belirten Kara, "Kurduğum ikili temaslar sonucu Türkiye için yeni yol haritaları, özellikle genç girişimciler ve KOBİ'lerle ilgili konularda yapılması gerekenler olduğunun altını çizdim. Konferans esas olarak dünyadaki KOBİ'lerin fikirlerini paylaşmaları için bir platform hizmeti görüyor. Bu yıl konferansın ana konusu 'Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler için Zorluklar ve Fırsatlar' olarak belirlemişti. Yapılan konuşma ve sunumlarda, küresel ekonomik bütünleşme çerçevesinde Birleşmiş Milletler tarafından belirlenen Mikro, Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler Günü'nün çağrısına yanıt niteliğinde bilgiler verildi" diyor.

Mehmet Fatih Kara (soldan ikinci), Genç Girişimcilerin Güçlendirilmesi panelinde seçkin bir gruba deneyimlerimi aktardı.

"E-ticarete yönelin"

Kara, Çin'de e-ticaretin hayatın ayrılmaz bir parçası olmduğuna dikkat çektikten sonra "Yeni ticari platformlarla Çin'nin en ücra köşesinden dünya ile entegre olmuş ticari aktivite yapılabiliyor. Çin'de faaliyet gösteren KOBİ'ler Türkiye ile iş yapmaya ve doğrudan ticari ilişki kurmaya adaydır. E-ticarette 1 trilyon doları geçen Çin, Türkiye için de büyük bir iş potansiyeli barındırıyor. KOBİ'lerimiz Çince öğrenip, Çinlilerle yatırım için ticari ilişki kurup, bağlantılarını güçlendirsinler. Büyük ve çeşitlilik arzeden ekonomiye sahip Çin ile her alanda her fırsatın değerlendirilmesinin çok önemlidir."

Çin borsasına ilgi artıyor

Denizaşırı yatırımcılar, cazip hisse senedi fiyatları nedeniyle Çin borsalarına büyük ilgi gösteriyor. Reformların uluslararasılaşmaya öncülük ettiği bir ortamda giderek daha fazla küresel endeks, Çinli A sınıfı hisselere kucak açıyor.

ZHANG SHASHA

YATIRIMCILAR, Çin hisseleri alımından uzun vadede karlı sonuçlar elde edebilir.

Bu saptamayı, dünyanın en büyük ikinci endeks tedarikçisi FTSE Russell'ın başında bulunan Mark Makepeace yapıyor. Şirket, temel göstergeleri arasına Çin hisse senetlerini de dahil ediyor. Londra merkezli endeks tedarikçisi, 25 Mayıs'ta yaptığı açıklamada bu kararını detaylandırarak Şanghay ve Shenzen borsalarında işlem gören ve A sınıf hisseler olarak bilinen bin 97 adet Çin hisse senedinin 24 Haziran'dan itibaren FTSE Global Equity Index Series'e (GEIS) ekleneceğini duyurdu. Bu katılımın pasif yatırımcılardan 10 milyar dolar getirmesi bekleniyor.

FTSE, geçen eylül ayında yaptığı bir sınıflandırma değerlendirmesini müteakiben Çin hisselerini ikincil gelişmekte olan piyasa statüsüne yükseltmişti. Hisseler bu sayede endekse dahil edilmeye uygun hale geldi.

Bu duyurudan üç gün sonra, en büyük küresel endeks tedarikçisi Morgan Stanley Capital International (MSCI) A sınıfı Çin hisselerinin katılım faktörünü yüzde 5'ten yüzde 10'a çıkararak endekslerindeki ağırlığını artıracağını açıkladı. Bu, söz konusu hisselerin yatırımcılar nezdinde artan cazibesine işaret eden önemli bir gelişme. China Securities Journal'ın değerlendirmesine göre, bu adım 20 milyar ABD Doları civarında bir sermaye girişine neden olacak.

MSCI, Haziran 2017'de yaptığı açıklamayla A sınıfı hisse senetlerini MSCI Emerging Markets Index ve MSCI All Country World Index'e dahil edeceğini açıklamıştı; bu karar Haziran 2018'de uygulamaya kondu.

New York merkezli S&P Dow Jones Indices de benzer bir kararla Aralık 2018'de A sınıfı hisseleri endekslerine dahil edeceğini duyurdu. Bu kararın eylül ayında hayata geçirilmesi bekleniyor.

Küresel hisse senedi endeksi firmaları, son yıllarda faaliyet çerçevelerini A sınıfı hisse senedi piyasasını içine alacak şekilde genişletiyor. Çin Politika Bilimi Birliği'ne bağlı Ekonomik Politika Komisyonu'nun direktör yardımcısı Xu Hongcai, Beijing Review'ya yaptığı değerlendirmede, "Bu adımlar, Çin sermaye piyasasının uluslararasılaşma sürecinin ivmelendiğini gösteriyor" diyor. Xu'ya göre, bunun temelindeki neden, dünyanın Çin ekonomisinin merkezi öneminin farkına varmış olması.

Uluslararasılaşan piyasa

Xu, bu dahil etmenin Çin'in, özellikle de daha istikrarlı hale gelen ve genişleyen finans sisteminin dışa açılma süreci temelinde gerçekleştiğini belirtiyor.

FTSE ilk olarak, Mayıs 2015'te A sınıfı hisseleri GEIS'a dahil etmek amacıyla bir geçiş planı başlatacağını açıklamış ve söz konusu menkul kıymetler için özel bir endeks hazırlamıştı. Şirket, Eylül 2017'de GEIS'e dahil edilmesini yeniden değerlendirdiği hisselerin sermaye hareketliliği ve likidite şartlarını karşılayamadığına hükmetmiş, olumsuz karar vermişti.

Ağustos 2018'de Çin Menkul Kıymet Düzenleme Komisyonu (CSRC) sermaye piyasasının istikrarlı ve sağlıklı gelişimi için reform ve dışa açılmanın derinleştirilmesini amaçlayan bir dizi tedbir önerdi. Reformlar, A sınıfı hisselerin GEIS'e dahil edilmesinin önünü açtı.

CSRC'nin başkan yardımcısı Fang Xinghai, "Bu dahil edilme, Çin sermaye piyasasının uluslararasılaşması için bir dönüm noktasıydı" dedi 2018'de yaptığı açıklamada. Fang, Çin sermaye piyasasının gelişimi için önemli bir adım olarak nitelendirdiği bu adımın geçmiş yıllarda

New York Borsası'nda simsarlar iş başında.

uygulanan uzun vadeli reformların bir yansıması olduğunun altını çizdi.

Hisselerin endekslere katılımı, Çin'in diğer ülke ve bölgelerle birlikte uygulamaya koyduğu sınırötesi menkul kıymet ticareti programlarının sayısı ve kapsamını artırdığı bir ortamda gerçekleşti. Şanghay-Hong Kong Borsa Bağlantısı projesi 2014'te başladı; bunu 2016'da Shenzen-Hong Kong Borsa Bağlantısı projesi izledi. Şanghay-Londra Borsa Bağlantısı projesi de hazırlık aşamasında.

CSRC'nin yaptığı düzenlemelere göre, Çin anakarasında yaşayan yabancılar ve yerel borsalara kayıtlı şirketlerin yurtdışındaki çalışanları A sınıfı hisse senedi hesabı açabiliyor. Yabancı yatırımcılar, menkul kıymet, fon ve vadeli işlem şirketlerinde maksimum yüzde 51 hisseye sahip olabiliyor.

Bu serbestleşmeler, United Bank of Switzerland'ın yüzde 51 hissesine sahip olduğu UBS Securities gibi yabancı yatırımcıları bulunan çok sayıda özel sermaye şirketinin kurulmasına yol açtı.

Çin'in dünyanın ikinci büyük ekonomisi olduğunu ve A sınıfı hisse senedi piyasasının büyüklüğünü hatırlatan Xu, küresel varlık yönetimi sektörünün portföyünde pragmatik bir çeşitlendirmeye gitmek istiyorsa Çin'i göz ardı edemeyeceğinin altını çiziyor. Aksi takdirde sektör, Çin'in ekonomik büyümesinin sağladığı faydaları paylaşma fırsatını kaybedebilir.

"Çin sermaye piyasasının gelişiminden pay kapmak için aldıkları akıllıca bir karar bu" diyor ve finansın reel ekonomiye hizmet etmek için sermaye piyasasında üstlenmesi gereken bir rol bulunduğunu sözlerine ekliyor.

Finansal gelişme Çin'in bir önceliği haline gelirken Morgan Stanley ve FTSE gibi şirketler, hizmet ettiği yatırımcılarının bu fırsattan yararlanabilmesi için A sınıfı hisse senetlerini endekslerine ekliyor.

Xu, sermaye piyasasını yönlendiren kural ve düzenlemelerin uluslararası standartlarda olması gerektiğinin altını çiziyor. Çin borsasının da istikrarlı bir şekilde yükselen performansından ötürü uluslararası topluluk nezdindeki tanınırlığının arttığını sözlerine ekliyor. Çin, bu yıl Şanghay Borsası'nda yüksek teknolojiye ve yeni malzemeler, biyotıp gibi stratejik gelişmekte olan sektörlere odaklanacak bir bilim ve teknolojik yenilik panosu oluşturmayı planlıyor. Borsa, bu fırsattan istifade ederek yenilikçi bilim ve teknoloji alanında kural ve düzenlemelerini uluslararası kural ve düzenlemelerle uyumlu hale getirecek.

Piyasanın yararına

A sınıfı hisse senetlerinin küresel göstergelere dahil edilmesi hem denizaşırı yatırımcılara hem de iç piyasaya fayda sağlayacak. Çinli menkul kıymet grubu Huatai Securities'e göre, bu dahil edilme sermaye piyasasına üç açıdan yardımcı olacak: Kısa vadede, muhtemelen piyasa güvenini artıracak ve yatırımcıların risk iştahını teşvik edecek. Ayrıca sermaye girişi sağlayacak. Son olarak A sınıfı hisse piyasasının uluslararasılaşmasındaki kritik halka olarak yerli sermaye piyasasının uluslararası piyasalarla uyumlanmasına ve daha fazla denizaşırı yatırımcı, özellikle de kurumsal yatırımcı çekmesine yardımcı olacak. Bu da yurtiçi menkul kıymet piyasasının yatırımcı yapısını ve yatırım iklimini iyileştirecek.

Fang, "Çin, tasarrufların yüksek olduğu bir ülke" dedi Eylül 2018'de Şanghay'da düzenlediği bir basın toplantısı sırasında, "Ama kar ve zararı her yılın sonunda hesaplanmayacak uzun vadeli yatırımlardan yana eksiklik yaşıyor" diye ekledi.

Fang, CSRC'nin ülkeye daha fazla uzun vadeli yatırımcı çekmeye çalıştığı bir ortamda FTSE'nin kararının bu hedefe bir adım daha yaklaşmak anlamına geldiğini belirtti.

Yabancı yatırımcıların kaygılarını gidermek amacıyla CSRC'nin sınırötesi ticaret mekanizmalarını modernleştirdiğini ve denizaşırı yatırımcıların işlem yapmasını kolaylaştıracak bir dizi yönetim tedbiri aldığını ifade eden Fang'a göre, bu adımlar menkul kıymet piyasasındaki işlemleri uluslararası piyasanın ihtiyaçları doğrultusunda optimize edecek. Ayrıca anakaradaki portföylerin yapısını da değiştirerek bunları daha uzun vadeli yatırımlara yönlendirecek.

Makepeace, birçok Çinli yatırımcının hızlı getiri peşindeki bireysel alıcı-satıcılar olduğunu söylüyor. Ancak piyasanın dışa giderek daha fazla açılmasıyla ülkeye daha fazla yabancı yatırımcı geliyor. Bunlar, muhtemelen, piyasa davranışlarının daha da rasyonelleşmesini sağlayacak hedefli ayarlamalar yapacak. Yerli yatırımcıların yabancı yatırım modeline uyumlanması öğrenmesi gerekiyor.

UBS Asset Management'ın baş portföy yöneticisi Shi Bin, A sınıfı hisse senetlerinin küresel göstergelere eklenmesiyle uzun vadeli kurumsal yatırımcı sayısının artacağını söylüyor. Bunlar spekülatif işlemler yerine iyi performans gösteren şirketlere yapılacak uzun vadeli yatırımlara dayalı farklı stratejiler uygulamaya koyacak. A hisse senedi piyasasının uluslararasılaşması kurumsal yönetişimi de optimize edecek.

Xu, geçmişte sermaye piyasasının dışa açılmasının temel karakteristiğinin üretim faktörlerinin serbest akışı olduğunu hatırlatarak bu sefer kapsayıcı kural ve düzenlemelerin ana gündem maddesini oluşturduğunu vurguluyor: "Kapsayıcılık yurtiçinde reform ve yenilik için yeni fırsatları beraberinde getiriyor çünkü Çin sermaye piyasasının elinde sistem ve mekanizmalarını iyileştirmek için muazzam imkanlar var".

Yeni bağlantı

Çin Menkul Kıymet Düzenleme Komisyonu'ndan yapılan açıklamaya göre, Şanghay-Londra Borsa Bağlantısı projesinin faaliyete geçmesiyle Çin'in sermaye piyasalarının dışa açılma süreci hızlanacak.

LI XIAOYANG

UZUN süredir beklenen Şanghay-Londra Borsa Bağlantısı projesi, Çin'in son dönemde sermaye piyasalarını dışa açmak için sarf ettiği çabaların bir parçası olarak 17 Haziran'da faaliyete geçti. Böylece yabancı şirketler ilk kez hisselerini Çin anakarasındaki borsalara kaydettirebilecek ve Çinli yatırımcılar da Londra Borsası vasıtasıyla yeni kaynak bulabilecek.

Çin Cumhurbaşkanı Şi Jinping'in Ekim 2015'teki İngiltere ziyareti sırasında önerdiği bu fikir, dört yıl süren hazırlıkların ardından hayata geçirildi. Projenin açılışı Londra'da düzenlenen 10. Çin-İngiltere Ekonomi ve Finans Diyaloğu sırasında yapıldı. küresel endeks tedarikçisi Morgan Stanley Capital International'ın şubat ayında Çin'in A sınıfı hisse senetlerinin gösterge endekslerindeki ağırlığını artırmaya karar vermesinin ve bir diğer önde genel endeks tedarikçisi FTSE Russell'ın 24 Haziran'dan itibaren Çin'in A sınıfı hisse senetlerini endekslerine dahil edeceğini açıklamasının ardından yeni proje, küresel yatırımcıların Çin'in A sınıfı hisse senedi piyasasının genel görünümüne dair iyimserliğini daha da artırdı.

Çin Menkul Kıymet Düzenleme Komisyonu'ndan (ÇMKDK) yapılan açıklamada, projenin faaliyete geçmesinin Çin'in sermaye piyasalarının dışa açılma süreci ve finans sektöründeki Çin-İngiltere işbirliği açısından önemli bir adım olduğu vurgulandı.

Yeni imkanlar

Son yıllarda Çin sermaye piyasalarını dışa açmakta önemli ilerlemeler kaydetti; Şanghay-Hong Kong Borsa Bağlantısı projesi 2014'te, Shenzen-Hong Kong Borsa Bağlantısı projesi de 2016'da hayata geçirildi. Bunları izleyen Şanghay-Londra bağlantısının Çinli ve denizaşırı yatırımcılara yeni fırsatlar sağlaması bekleniyor.

Üç programın farklı iş modelleri var. Şanghay-Hong Kong ve Shenzen-Hong Kong bağlantıları her iki taraftaki yatırımcıların diğer taraftakilerle piyasada doğrudan hisse senedi ticareti yapmasına imkan tanıyor. Şanghay-Londra bağlantısında ise, Şanghay Borsası'nın Web sitesindeki bilgiye göre, karşı piyasadaki hisse senetlerinden dönüştürülen tevdi makbuzları yerel piyasaya kote ediliyor ve burada alınıp satılıyor.

Projenin doğuya yönelik tarafında da Londra'ya kayıtlı şirketler Şanghay Borsası'ndaki mevcut hisselere dayalı Çin tevdi makbuzları (ÇTM) ihraç edebiliyor. Bu arada, batıya yönelik olarak da Şanghay'a kayıtlı şirketler Londra Borsası'nda küresel tevdi makbuzları (KTM) ihraç edebiliyor. ÇMKDK ve İngiliz finansal düzenleme idaresi Finansal Yürütme Kurumu'nun yaptığı ortak açıklamaya göre, başlangıçta ilki için kota 250 milyar yuan (36.1 milyar ABD Doları), ikincisi için de 300 milyar yuan (43.4 milyar ABD Doları) olarak belirlendi.

Katılımcılar için eşikler belirlenmiş olması dikkat çekici. Şanghay Borsası tarafından daha önce yayımlanan bir belgeye göre, Çin'de tevdi makbuzu çıkaran denizaşırı firmaların minimum piyasa değerinin 20 milyar yuan (2.9 milyar ABD Doları) olması gerekiyor; ÇTM ticaretine katılma başvurusunda bulunan şahısların da günlük hesap ortalamasının 3 milyon yuanın (430 bin ABD Doları) altında olmaması şart.

Dahası, Şanghay'daki Tongji Üniversitesi'nin profesörlerinden Ruan Qingsong'un China Economic Weekly'ye verdiği bilgiye göre, Çin anakarasındaki yatırımcıların sadece küçük bir bölümü Şanghay-Londra bağlantısının başlangıç aşamasına katılmak için gerekli nitelikleri haiz. Şanghay Borsası tarafından yayımlanan veriye göre, Çin'de hisse senedi ticareti hesabı bulunan şahısların 820 bin kadarı KTM ticaretinin gerektirdiği standartları karşılayabiliyor; söz konusu rakam toplamın sadece yüzde 2.1'i ediyor.

Bu, yine de Ruan'a göre Çin'in A sını-

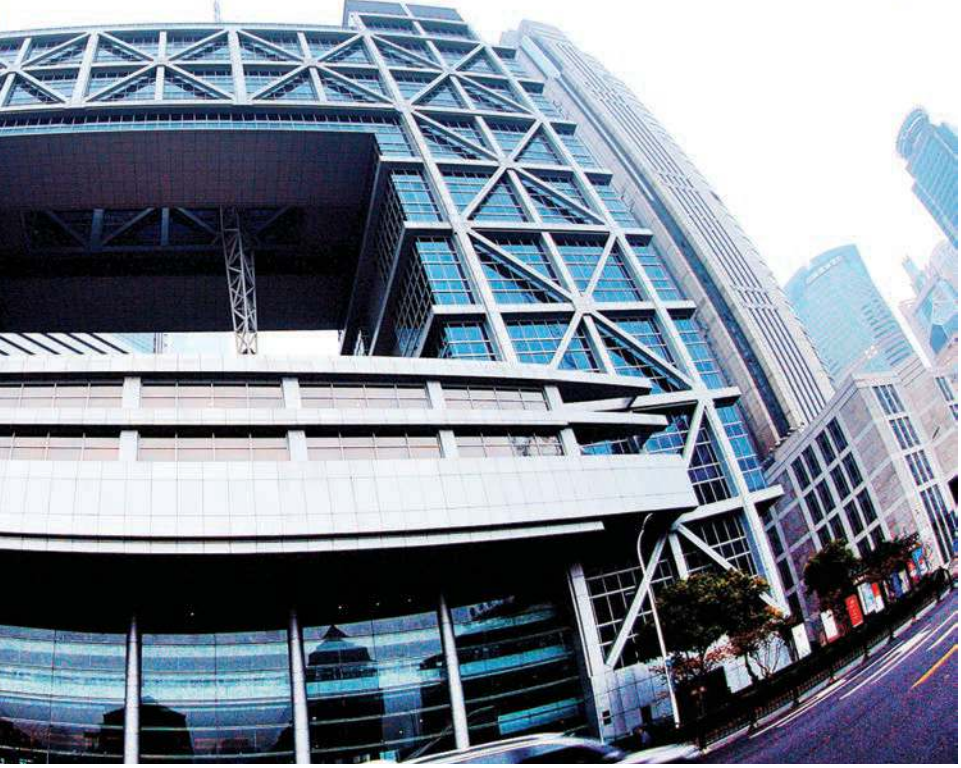

Şanghay-Londra Borsa Bağlantısı projesi sayesinde İngiliz şirketler Şanghay Borsası'nda Çin tevdi makbuzları ihraç edebiliyor.

fı hisse senedi piyasasının uzun vadede uluslararasılaşmasını teşvik edebilir ve Çin'in dışa açılma sürecini hızlandırabilir.

Çin'in güneybatısındaki Guizhou eyaletine bağlı Guiyang'da bulunan Huachuang Securities'in uzmanlarından Hong Jinping, yeni projenin Çinli şirketlere markalarını küresel olarak tanıtmak, döviz kurlarındaki dalgalanmaların yol açtığı riskleri azaltmak ve yerli firmaların dışa dönük büyümesini kolaylaştırmak için yeni fırsatlar sağlayabileceği kanısında.

Ancak tüm girişimler projeden kolayca istifade edemeyecek. "Uzun vadeli bir perspektiften bakıldığında, A hisse senedi piyasasının uluslararasılaşması en ileri teknolojilere odaklanan işletmelere fayda sağlarken, spekülasyona bel bağlayanları da zamanla devre dışı bırakacak" diyor Ruan.

Beijing merkezli yatırım bankası CITIC Securities tarafından yayımlanan bir araştırmaya göre, Şanghay-Londra bağlantısı, Londra döviz ve tahvil ticaretinde uluslararası bir merkez olduğu için Renminbi'nin uluslararasılaşmasını Çin para biriminin menkul kıymet piyasasındaki serbest konvertibilite arayışı yoluyla daha da ileri taşıyacak.

Öncü oldu

Çin'in en büyük aracı kurumlarından biri olan ve merkezi Jiangsu eyaletinin Nanjing kentinde bulunan Huatai Securities, Şanghay-Londra bağlantısının faaliyete geçmesiyle Londra Borsası'na kayıt yaptıran ilk Çinli şirket oldu ve KTM'leri 20.5 ABD Doları'ndan işlem görmeye başladı. Şanghay Borsası'na yaptığı son bildirime göre, şirket ek satış hakkını kullanmadan önce 75.01 milyon KTM ihraç etmeyi planlıyor.

Huatai'nin başkanı Zhou Yi, projenin Çin anakarası ile Avrupa finans piyasaları arasında ilk doğrudan bağlantıyı sağladığını, şirketine de dünyanın en teşekküllü, en etkili sermaye piyasalarına erişim imkanı sunduğunu vurguladı. Zhou, "KTM ihracı, Huatai'nin denizaşırı pazardaki mevcudiyetini güçlendirecek ve temel rekabet gücünü artıracak" diye konuştu.

Kotasyon işinin ortak küresel koordinatörü, ortak ihraç sorumlusu ve yegane istikrar yetkilisi olan JP Morgan & Co.'nun verdiği bilgiye göre, Huatai Securities, Şanghay, Hong Kong ve Londra borsalarına kayıtlı ilk Çinli finans kuruluşu oldu. Bu, Londra Borsası'na kaydolacak diğer Çinli şirketlere de bir referans noktası teşkil edebilir. Şanghay Borsası'ndan yapılan açıklamaya göre, Huatai Securities'in KTM'lerinin başarıyla Londra Borsası'na kaydolması, Çinli kurumların uluslararası sermaye piyasalarıyla daha iyi entegre olmasını sağlayacak ve Şanghay ile Londra arasındaki işbirliğini güçlendirecek.

Arkası gelecek

İngiltere Maliye Bakanı Philip Hammond, Şanghay-Londra bağlantısının açılışında yaptığı konuşmada, "Çığır açan bu proje, İngiltere'nin Asya'da yeni fırsatlar aradığı bir ortamda küresel bağlantılılığın derinleşmesini sağlayacak" dedi.

Çin'deki İngiltere Büyükelçiliği'nin verdiği bilgiye göre, Şanghay'a kayıtlı bin 500 şirketin 260'dan fazlası, potansiyel olarak, program vasıtasıyla Londra Borsası'na kote olmaya uygun.

İngiliz yatırımcıların büyüyen Çin pazarından faydalanmak istediğini vurgulayan büyükelçiliğe göre, 2030 itibarıyla Çin'in yönetimi altındaki varlık miktarının 17 trilyon ABD Doları'na ulaşması bekleniyor.

Wuhan Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Finans ve Menkul Kıymetler Enstitüsü'nün direktörü Dong Dengxin, Çin-İngiltere finans işbirliğinin ve bağlantılılığının muazzam bir büyüme potansiyeline sahip olduğunu belirtti. Uluslararası bir finans merkezi olarak Londra'dan alınacak güçle Çin hisse senedi piyasasının gelişimi ve Renminbi'nin uluslararasılaşması hız kazanacak.

Ruan da yaptığı değerlendirmede, Şanghay'ın Londra piyasasının sofistike yasal düzenleme mekanizmalarına, çalışma yöntemlerine ve yatırım kavramlarına erişim imkanına kavuşmasıyla İngiltere'nin Brexit yüzünden karşı karşıya kaldığı belirsizliklerin işbirliği yoluyla azaltılabileceğine dikkat çekti.

Çin anakarası ile denizaşırı borsalar arasındaki kurulacak yeni bağlantılar da yolda. First Seafront Fund Management'ın baş ekonomisti Yang Delong, yeni projenin Çin anakarasındaki borsalar ile Tokyo, New York ve Moskova borsaları arasında kurulacak benzer programlar için bir model oluşturabileceğini ifade etti.

Şanghay-Londra bağlantısının faaliyete geçmesinden hemen önce, ÇMKDK Başkanı Yi Huiman, her yıl finans sektöründeki yasal düzenleyiciler ve uzmanları bir araya getiren ve bu yıl 13 Haziran'da Şanghay'da düzenlenen Lujiazui Forumu'nda yaptığı konuşmada, Çin'in sermaye piyasalarının iki yönlü dışa açılımını daha da ileri taşıyacağını ve denizaşırı yatırımlarındaki büyümeyi sürdüreceğini vurguladı. Yeni projeyi daha fazla dışa açılma tedbirleri izleyecek.

Merkezi Çin'in kuzeydoğusundaki Jilin eyaletine bağlı Changchun'da bulunan Northeast Securities'in araştırma direktörü Fu Lichun'a göre, Çin uluslararası standartları takip ederek yerli sermaye piyasalarının reformunda gayet hızlı hareket etti. Fu, "Ülkenin yüksek nitelikli ekonomik gelişimi için daha olgun sermaye piyasaları zorunlu" diye konuştu.

Sonsuz olanaklar

Günümüzde 5G'nin sanal gerçeklik, artırılmış gerçeklik, otomatik sürüş ve Nesnelerin Interneti'ni güçlendireceğini biliyoruz, ancak hayal edemediğimiz şey, sektörlere getireceği dönüşüm ve niteliksel gelişimin yanı sıra yenilikçilik konusundaki potansiyeli.

ZHANG SHASHA

İNSANLAR, hakkında epey bilgi bulunmasına karşın 5G'nin hayatlarına veya dünyanın geneline nasıl fayda sağlayacağını tahayyül etmekte hala zorlanıyor. Çin, verdiği 5G ticari kullanım lisanslarıyla iletişimde yeni bir dönem başlattı. Buna ilişkin bir takım ipuçları 2012'ye, 4G'nin ticarileşmesinden önceye kadar geri gidiyor. O dönemki raporlara göre, 4G sayesinde akıllı telefonlarda görüntü iletiminin daha sorunsuz olacağı biliniyordu, ama kısa video sektöründeki patlamayı muhtemelen kimse öngörememişti.

İnsanlar 4G'nin mobil ödemeyi kolaylaştıracağının farkında olmakla birlikte ideal ödeme yöntemi kredi kartıydı ve kare kodun bu alanda devrim yaratarak kısa süre içinde nakit ödemenin yerini alacağını kimse düşünmüyordu. Mobil e-ticaret, yemek teslimatı hizmetleri ve araç çağırma platformlarının doğuşu öngörülemeyen diğer gelişmelerdi. İnsanların beklentileri, mevcut teknoloji ve mantığın kutusundan çıkamıyordu.

Sadece birkaç yıl içinde 4G ve ondan türeyen hizmetler, salt hızdan daha fazlasını içeren faydalarla insanların hayatını derinden etkiledi. Aynı şekilde hız, 5G ağında—4G'nin neredeyse 10 katı olsa da—belki de en az önem taşıyan değişiklik.

Günümüzde 5G'nin sanal gerçeklik, artırılmış gerçeklik, otomatik sürüş ve Nesnelerin Interneti'ni güçlendireceğini biliyoruz, ancak hayal edemediğimiz şey, sektörlere getireceği dönüşüm ve niteliksel gelişimin yanı sıra yenilikçilik konusundaki potansiyeli.

6 Haziran'da Sanayi ve Bilişim Teknolojileri Bakanlığı (SBTB) ilk ticari 5G lisanslarını China Telecom, China Mobile, China Unicom ve China Broadcasting Network'e verdi. Böylece 5G'nin ticarileşmesinde yeni bir çağ başlatarak sonsuz olanakların kapısını araladı. Söz konusu hamle, esasında 2020'de başlatılması öngörülen programın takvimini öne çekti.

Kazançlı bir zincir

5G takviminin hızlandırılması operatörler, donanım üreticileri, akıllı telefon üreticileri ve diğerleri gibi bir dizi paydaştan oluşan sanayi zinciri için genel itibarıyla büyük bir nimet. Çinli yatırım bankası ve aracı kurum Pacific Securities'in hazırladığı raporda, 5G'nin ticarileşmesinden ilk aşamada yararlanacakların ağırlıklı olarak donanım üreticileri ve üst tedarikçiler olduğu belirtiliyor. Çin Bilgi ve İletişim Teknolojileri Akademisi'ne (ÇBİTA) göre, Çin yerel telekom operatörlerinin 5G ağ donanımı yatırımlarının 2020 itibarıyla 220 milyar yuanı (31.8 milyar ABD Doları) bulması beklenirken küresel pazarın hacmi daha da büyük olacak. 5G inşası, getireceği çok sayıda anlaşmayla Huawei ve ZTE gibi donanım üreticilerinin bu aşamada pazarın en büyük oyuncuları haline gelmesini sağlayacak.

Ara dönemde yeni ürünlerin hazır hale gelmesiyle mobil terminallerin değiştirilmesi yönünde bir eğilim bekleniyor. Dolayısıyla terminal ve telekom hizmetlerine yönelik tüketim harcaması, esas olarak terminal donanım üreticileri, operatörler ve bağlantılı sektör zincirlerinin faydalanacağı hızlı bir büyüme gösterecek. 2018'de akıllı telefon satışlarında, kısmen yenilikçilik eksikliğine atfedilebilecek bir düşüş trendi söz konusuydu; bu nedenle 5G'nin yeni bir tüketim turuna katalizör olması bekleniyor.

Çin'in doğusundaki Jiangsu eyaletine bağlı Nanjing'de bir araştırmacı, 5G çip araştırma ve geliştirme konusunda büyük bir teknolojik yenilik platformu olan Purple Mountain Laboratories'de mikrodalga karanlık odasında çalışıyor.

5G terminalleri ve ağları, son aşamada giderek daha popüler hale geleceği için 5G bağlantılı bilgi hizmetlerini hızlı bir büyüme süreci bekliyor olacak.

Çin Makroekonomik Araştırmalar Akademisi'ne bağlı Sanayi ve Teknoloji Ekonomisi Enstitüsü'nde araştırmacı olarak görev yapan Jiang Jiang, Beijing Review'ya yaptığı değerlendirmede, "5G'nin ticarileşmesi, yeni nesil bilgi teknolojisinin yaşamın her alanına nüfuz etmesini sağlayacak ve yeni ürün, hizmet ve iş modellerindeki büyümenin sürükleyicisi olacak" diye konuştu.

Örneğin 5G'nin teletıp ile birleştirilmesi halinde hassas tıptaki darboğazların aşılabileceğini ve daha fazla klinik veri elde etmenin yanı sıra yeni teknolojilerde uygulama geliştirmenin mümkün olacağını söyleyen Jiang, bunun diğer sektörler için de geçerli olduğunu belirtti.

ÇBİTA'nın başkan yardımcısı Wang Zhiqin, "5G, dijital ekonomide ortaya çıkacak yeni fırsatların kullanılmasıyla reel ekonominin dönüşüm ve niteliksel gelişimini ivmelendirirken sektörel kalkınmayı hızlandırabilir" dedi.

Ayrıca China Broadcasting Network'ün katılımı, sektörde büyük bir değişken olması itibarıyla, kayda değer sonuçlar yaratacak. Son yıllarda, büyük ekran kullanıcıları Internet'in etkisiyle dikkatini küçük ekranlara çevirdi. Gelecekte bu kitlenin ilgisinin nasıl geri kazanılacağı, hala yanıt bekleyen bir soru.

Çin Kalkınma İçin Bilim ve Teknoloji Akademisi araştırmacısı Chen Baoming, "5G'nin Çin'deki gelişimi konusunda büyük beklentiler söz konusu. Tüketim potansiyelinin serbest bırakılması ve teknoloji ile ürünlerdeki gelişim ve uygulama karşılıklı olarak birbirini güçlendiren bir süreç olmalı. Bu esnada 5G'nin hayata geçmesi ekonomik kalkınmayı etkin bir şekilde teşvik edecek" diye konuştu.

Çin ekonomisi için bir fırsat olan 5G, küresel ekonomi açısından da olumlu bir gelişme. Londra merkezli küresel içerik sağlayıcı IHS Markit'in raporuna göre, 5G 2035 itibarıyla 12.3 trilyon ABD Doları büyüklüğünde küresel ekonomik çıktı yaratacak.

Bu rakam ABD'nin 2016 yılı toplam tüketim harcamasına eşdeğer. Buna ek olarak, küresel 5G değer zinciri, 3.5 trilyon ABD Doları çıktı üretip 2035 yılına kadar 22 milyon iş yaratırken, 5G'nin küresel reel GSYH'ye toplam katkısı, dünyada yedinci sırada bulunan Hindistan ekonomisinin büyüklüğüne ulaşacak.

5G ivmesi

Dünya bu yıl 5G'deki gelişimi hızlandırma çabalarını artırdı. Küresel mobil ağ operatörlerinin çıkarlarını temsil eden Dünya GSM Birliği (GSMA) üyesi

Çin ekonomisi için bir fırsat olan 5G, küresel ekonomi açısından da olumlu bir gelişme. Londra merkezli küresel içerik sağlayıcı IHS Markit'in raporuna göre, 5G 2035 itibarıyla 12.3 trilyon ABD Doları büyüklüğünde küresel ekonomik çıktı yaratacak.

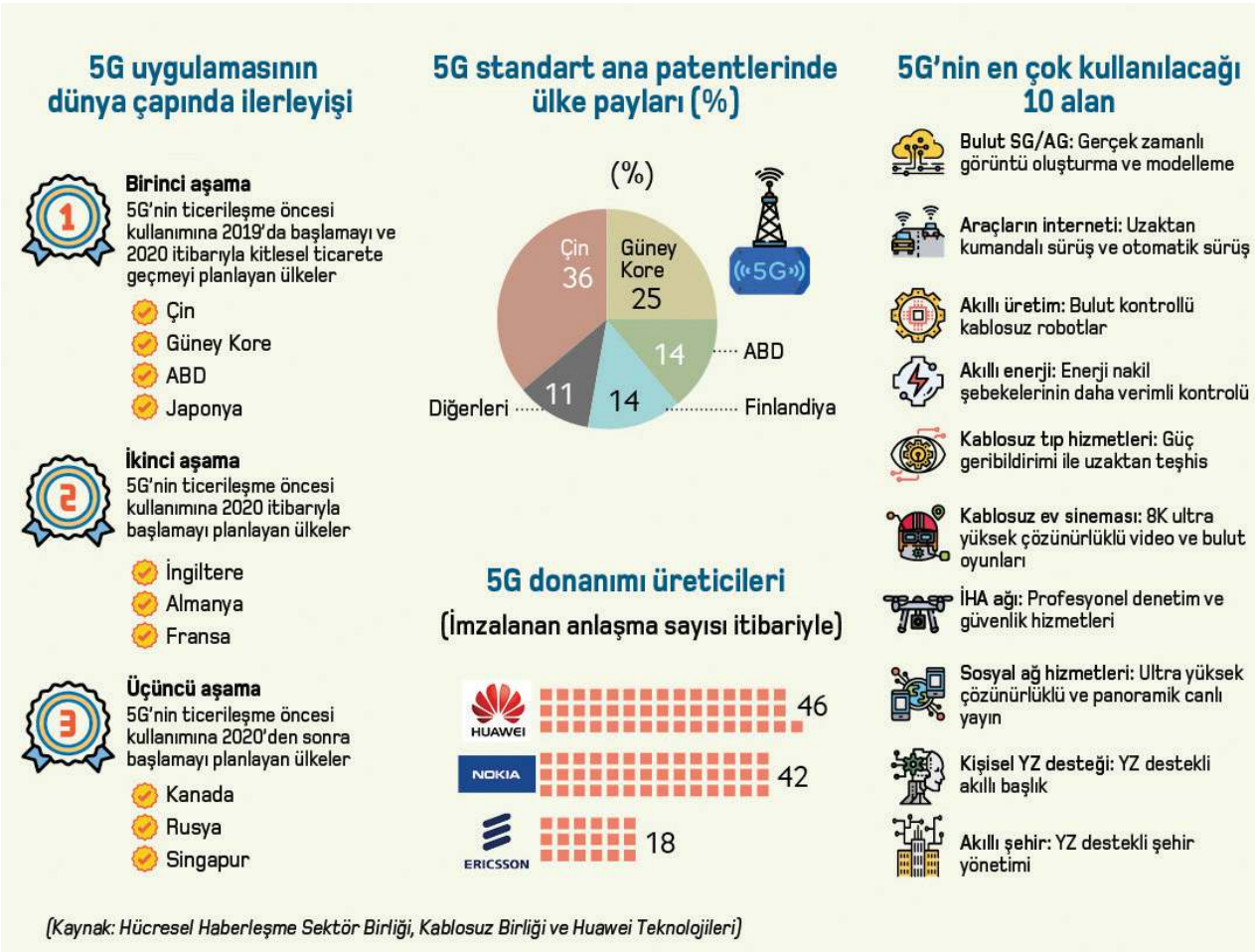

(Kaynak: Hücresel Haberleşme Sektör Birliği, Kablosuz Birliği ve Huawei Teknolojileri)

GSMA Greater China'ya göre, şu ana kadar 5G hizmetini devreye sokan ülkeler Güney Kore, ABD, İsviçre ve İngiltere. Birlik ayrıca yılsonu itibarıyla dünya genelinde 29 şehrin 10 milyon bağlantı ile 5G hizmetlerine açık hale geleceğini öngörüyor.

Çin, bu ortamın yaratacağı rüzgarı yakalayarak dünyadaki duruma uyum sağlamak için inisiyatif almayı hedefliyor.

Chen Baoming, Beijing Review'ya yaptığı değerlendirmede, 5G lisanslarının bu dönemde dağıtılmasının arz ve talebin ortak etkisinin bir sonucu olduğunu söyledi. Chen'e göre, giderek olgunlaşan teknoloji ve ürünlerin artan sosyal talep ile birleşmesi, lisans dağıtımını tetikledi.

ÇBİTA Politika ve Ekonomi Araştırmaları Enstitüsü'nden kıdemli mühendis Gong Daning da "Çin, yenilikçilik ve dışa açılmaya bağlılığını sürdürerek 5G teknolojisi ve standartlarında rekabet avantajı yarattı" diye konuştu.

Gong, teknolojik standartlar itibarıyla, Çin'in geliştirdiği 5G anlayışı, senaryoları ve teknik göstergelerinin Uluslararası Telekom Birliği'nin 5G tanımına dahil edildiğini söyledi. Buna ek olarak Polar Code, Massive MIMO gibi Çinli şirketler tarafından önerilen bazı temel teknolojiler ve yeni bir ağ mimarisi, uluslararası standartların önemli unsurları haline geldi.

Yetkili bir patent veri şirketi olan IPlytics tarafından nisan ayında yayımlanan bir rapora göre, 5G standart ana patentlerde (SAP) önde gelen 20'den fazla küresel şirket arasında Çinli şirketlerin payı yüzde 36. SAP'la bir teknolojik standardı karşılamak için gerekli özgün teknolojiyi kullanan patentler kast ediliyor.

Çin, 5G teknolojisi araştırma ve geliştirme çalışmalarında sektörel kapasite açısından liderliği elinde bulunduruyor. China Mobile, her biri 100'den fazla 5G baz istasyonu bulunduracak beş şehirde testler yaptı. Şirket ayrıca ülke genelinde 12 şehirde 5G hizmeti vermeye başlaya-

Çin'in güneybatısındaki Guizhou eyaletine bağlı Guiyang'daki Çin Uluslararası Büyük Veri Endüstrisi Fuarı'nda bir genç, Huawei Technologies tarafından geliştirilen 5G baz istasyonu çip dizisini inceliyor.

cak ve 5G uygulamalarını tanıtacak. Bir Çin yatırım bankası ve aracı kurumu olan China Securities, Çin'in yıl sonuna kadar dünyada en çok 5G baz istasyonu bulunduran ülke olacağını öngörüyor.

Sanayi ve Bilişim Teknolojileri Bakan Yardımcısı Chen Zhaoxiong, Çin'in 5G teknolojileri ve ürünlerinin giderek olgunlaştığını söyledi. "Sistem, çipler ve terminaller gibi sektörel zincirin ana bağlantıları temel olarak ticari seviyeye ulaştı ve ticari kullanıma girmeye hazır" diye konuşan Gong, Çin'in orta frekanslı 5G donanımı, terminal çipleri ve akıllı telefonlarının günümüzde küresel sektörün üst katmanında yer aldığını belirtti.

Chen Baoming, Çin'in teknolojik ve sektörel avantajların tesisi ile birlikte 5G inşasında ortaya koyduğu ivmeyi uluslararası rekabete bir yanıt olarak gördüğünü ifade etti. Chen, "Çinli bazı yüksek teknoloji şirketlerinin karşı karşıya kaldığı dış baskı göz önüne alınırsa, iç pazarın gelişimini teşvik etmek ve bu şirketlerin büyümesine fırsatlar sunmak kritik bir tedbir" diyor.

El ele vermek

SBTB, 5G standardının küresel oyuncular tarafından ortaklaşa formüle edilmiş uluslararası bir standart olduğunu vurguladı. Bakanlık Nokia, Ericsson, Qualcomm ve Intel gibi yabancı şirketlerin teknik test aşamasıyla yakından ilgilendiğini, bunun da 5G'nin ticarileşmesi için Çin'de sağlam bir temel oluşturulmasına katkıda bulunduğunu belirtti.

Bu esnada, Çinli şirketler 5G'nin küresel inşasında da pay sahibi oluyor. 6 Haziran itibarıyla Huawei dünyanın 30 ülkesinde 5G ile ilgili 46 ticari sözleşme imzaladı. ZTE de 40'tan fazla küresel operatörle yürütülen 5G işbirliğine destek veriyor.

Jiang, 5G'de, yeni bir teknoloji olması itibarıyla, ülke kısıtlamaları bulunmaması gerektiğini, çünkü daha ucuz, daha uygun ve verimli ürün ve hizmetlerden tüm küresel tüketicilerin faydalanacağını vurguladı.

Çin telekomünikasyon sektörü hakkında tanınmış uzmanlardan Xiang Ligang, "Çin'in 5G ağının inşasını hızlandırması, dünya genelinde göze çarpan bir etki yaratacak ve 5G'nin küresel gelişim momentumunu tetikleyecek" dedi.

SBTB, yerli ve yabancı şirketlerin Çin'in 5G ağının inşası, uygulanması ve tanıtımına aktif olarak katılmasını ve sektördeki gelişimin getirilerini paylaşmasını memnuniyetle karşıladığının altını çizdi.

Chen Baoming, "Çin'in devasa iç pazarı 5G'nin küresel gelişiminde önemli bir rol oynayacak, çünkü ülke küresel oyunculara adil rekabete erişim imkanı vermenin yanı sıra bu alandaki kaydedeceği büyümenin meyvelerini paylaşmaya istekli" dedi.

Çinli şirketler 5G'nin küresel inşasında da pay sahibi oluyor. 6 Haziran itibarıyla Huawei dünyanın 30 ülkesinde 5G ile ilgili 46 ticari sözleşme imzaladı. ZTE de 40'tan fazla küresel operatörle yürütülen 5G işbirliğine destek veriyor.

Pazar şarj ediliyor

Çin'in YEA (yeni enerji aracı) pazarı, otomobil alımındaki yavaşlama trendinin aksine son yıllarda canlılığını korudu. YEA pazarını yeni bir büyüme evresine yönlendirmek için satın alma ve kullanım kısıtlamaları gevşetiliyor.

ZHANG SHASHA

BEIJING'DE otomobil sahibi olmak isteyenlerin şansının yaver gitmesi gerekiyor. Çünkü araç plakaları çekilişe tabi ve sadece kazananlar otomobil satın alma izni alıyor. Şehir, artan trafik sıkışıklığı ve hava kirliliğini azaltmak amacıyla 2011'de bu sistemi uygulamaya koydu. Halen benzinli otomobiller için yıllık kota 40 bin ve bunun 38 bini bireysel başvuru sahiplerine ayrılmış durumda. Ancak son resmi rakamlara göre, başvuru sayısı halihazırda 3.2 milyonu aşmış bulunuyor.

Yeni enerji aracı (YEA) satın almak isteyenler için de bir kota sistemi uygulanıyor. Beijing'in trafik idaresi yetkililerinin verdiği bilgiye göre, bireysel araç sahiplerinin 2019 kotası—54 bin—şimdiden dolmuş durumda. Yeni başvuranlar lisanslarını ancak 2027 yılında alabilecek.

Beijing, Çin'de araç satın alma kısıtlamalarının bulunduğu tek bölge değil. Şanghay, Guangzhou ve Shenzhen dahil yedi şehir ile birlikte güneydeki Hainan eyaleti de benzer bir politika uyguluyor. Ancak yeni yayımlanan bir rehber belge, durumu değiştirebilir.

3 Haziran'da, Ulusal Kalkınma ve Reform Komisyonu (UKRK), Ekoloji ve Çevre Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı bazı tüketim mallarına olan talebin artırılması ile ilgili ortak bir rehber yayımladı. Belgeye göre, yerel yönetimlerin otomobil satın almaya yeni kısıtlamalar getirmesi yasak. Ayrıca ülke genelinde YEA alımı ve kullanımı ile ilgili tüm limitlerin kaldırılması kararı doğrultusunda aracı olmayan ailelerin ilk YEA alımına destek verilmesi ve YEA'ların park ücretlerinin düşürülmesi planlanıyor.

Devlet Bilgi Merkezi Müdür Yardımcısı Xu Changming, binek araç satışlarına pozitif etkisi olacağını belirttiği politikayla ilgili "Temel hedef, otomobil tüketiminin ve sektörün niteliksel gelişimini teşvik etmek" diye konuştu.

Sektör uzmanları, trafik limitlerini ve YEA alımına ilişkin kısıtlamaların iptali için zamanın geldiğine inanıyor. Özellikle YEA kısıtlamalarının kalkmasının otomobil pazarına yeniden enerji kazandırıp sektördeki aşağı yönlü trendi tersine çevireceği öngörüsünde bulunuyorlar.

Artı ve eksiler

Çin Otomobil Üreticileri Birliği'ne göre, araç üretim ve satışlarında bu yılın ilk beş ayında yüzde 13 düşüş yaşanırken, YEA'da üretim ve satışlar sırasıyla yüzde 46 ve yüzde 41.5 artış gösterdi.

Üretim arttıkça, bazı yerli YEA markalarının pil kapasitesi gibi performans göstergelerinde kayda değer bir optimizasyon yaşandı ve bu da tüketicilerin güvenini artırdı. Limitlerin azaltılması, tüketim potansiyelini büyük ölçüde serbest bırakacak.

Ayrıca hükümetin temiz enerji araçları satışına verdiği teşvikleri bu yıl azaltacak, 2020 itibarıyla da tamamen iptal edecek olmasından dolayı artan satışlar devlete fazla bir mali yük de getirmeyecek. Daha da önemlisi bu yeni politika, YEA sektörünü daha da büyütmek suretiyle otomobil sektörünün dönüşümüne yardımcı olacak. UKRK'ya bağlı Kapsamlı Taşımacılık Enstitüsü araştırmacısı Cheng Shidong, yeni politikanın YEA pazarını bir dereceye kadar teşvik edeceğini, Beijing ve Şanghay gibi büyük şehirlerde etkisinin daha belirgin olacağını belirtti. Ancak politikanın daha olumlu tarafı, yerel yönetimleri trafik sıkışıklığını hafifletmek için araç alımındaki yüksek hacmi frenlemek gibi idari önlemlere yaslanmak yerine daha etkili trafik politikaları oluşturmaya teşvik etmesi.

Cheng, "Politika, yerel yönetimleri kent ulaşım sistemlerinin iyileştirilmesi için daha fazla çaba ve para harcamaya itecek" dedi ve binek araç kullanımını düzenlemede piyasaya dayalı bir mekanizmadan faydalanılması gerektiğini vurguladı.

Ancak kimilerine göre, otomobil pazarının canlandırılmasında YEA satın alma ve kullanma kısıtlamalarının kaldırılmasının sadece küçük bir etkisi olacak. Beijing merkezli yatırım bankası CITIC Se-

Çinli otomobil üreticisi BYD'nin ülkenin kuzeybatısındaki Shaanxi eyaletine bağlı Xi'an kentinde bulunan üssünde yeni enerji araçları montaj hattından çıkıyor.

curities, son düzenlemenin kısa vadede satışları artıracağını, ancak satın alma desteklerinin rafa kaldırılması sonrasında YEA satışlarının yavaşlayacağını ve politikanın uyaran etkisinin azalacağını ifade etti. Uzun vadede itici güç piyasa olacak. Xu, "Üstelik, kısıtlamaların kaldırılmasında süreç ve yöntemler farklı yerlerde çeşitlilik gösterecek" dedi. Dolayısıyla kısa vadeli bir uyarıcının otomobil pazarını yeniden hareketlendirme olasılığı belirsizliğini koruyor.

Büyük şehirlerin hedefi

Çin'in güneyindeki Guangdong eyaletine bağlı Guangzhou ve Shenzhen şehirleri, 2 Haziran'da yaptığı açıklamayla, binek araç kotalarını Aralık 2020'ye kadar sırasıyla 100 bin ve 80 bine çıkaracağını duyurdu. Haber, Beijing ve Şanghay'ın ne yapacağı konusunda spekülasyonlara neden oldu. Bu dört büyükşehir, yaygın olarak ülkenin genellikle birinci kademe metropolleri olarak biliniyor. Ancak şimdiye kadar Beijing ve Şanghay'dan herhangi bir açıklama gelmedi.

Temiz ulaşım alanında faaliyet gösteren Beijing merkezli düşünce kuruluşu Enerji ve Ulaştırma Yenilikçilik Merkezi'nin proje yöneticisi Kang Liping, "Uzun zamandır yaşadığı trafik sorunu düşünülürse Beijing'in YEA satın alımını tamamen serbest bırakması uzak ihtimal. Ancak kısıtlamalar, YEA plakalarının yıllık kotasını artırmak ve plaka tahsisinde zaten araba sahibi olan aileler yerine olmayanlara öncelik vermek gibi uygulamalarla gevşetilebilir. Bu sadece arabası olmayan ailelerin sorununu çözmekle kalmaz, tüketim yapısını da daha iyi hale getirir" dedi.

Xu'ya göre, trafik ve araç alımı konusundaki kısıtlamaların kalkması büyük şehirler için sürdürülmesi gereken bir hedef olmakla birlikte süreçlerde ve yöntemde her bölgenin kendi durumundan kaynaklı farklılıklar olabilir. Ancak trafik sıkışıklığı tüm şehirlerin karşılaştığı ortak bir mesele.

Ayrıca YEA'ları şarj etme tesislerinin bulunduğu özel park yerlerinin uygulanabilir olup olmadığı da göz önüne alınması gereken bir diğer konu.

Beijing Teknoloji Üniversitesi Büyük Şehir Ulaştırma Fakültesi Başkanı Chen Yanyan, trafik sıkışıklığını azaltmak için bir takım öneriler getirdi. Buna göre, şehir idareleri belirli yoğun bölgelere giden araçlardan tıkanıklık için ek ücret alabilir ve şehrin çekirdek bölgelerinde park ücretlerini artırabilir. Chen, bu tedbirlerin özel araç kullanma sıklığını azaltacağını belirtti.

Ayrıca trafik sorunu yaşayan megaşehirlerin kısıtlamaların kaldırılmasından kısa bir süre sonra zorluklarla karşılaşacağını ifade eden Chen'e göre, bu yüzden yönetimlerin toplu taşımayı artırmak, seyahat yapısını iyileştirmek ve şehir sakinlerini özel araç kullanma bağımlılıklarını azaltmaları yönünde teşvik etmek için tedbirler düşünmesi gerekiyor.

"Binek araç alımlarını sınırlandırmak, uzun vadeli ve kent trafiği yönetimine yönelik temel bir önlem olarak kullanılmamalı" diyen Cheng, her seviyedeki idarenin uygun ulaşım planları yapması ve halkı yeşil seyahate teşvik etmesi gerektiğini söyledi.

İş bilgileri tedarikçisi Çin Takipteki Krediler Sektör Birliği'ne bağlı araştırmacı Tan Haojun, kaleme aldığı bir makalede, YEA satın alma ve kullanma kısıtlamalarının hafifletilmesine ilişkin yeni politikayı daha iyi uygulamak için yerel yönetimlerin ilgili politikaları geliştirmesi, yönetim kapasitelerini artırması ve otomobil üretimi, satışı ve yönetimi arasında koordinasyon kurması gerektiğini belirtti.

Tan, otomobil üreticilerinin tüketicilerin değişen ihtiyaçlarına nasıl adapte olacaklarını öğrenmesi, ürünlerinin kalitesini yükseltmesi ve daha iyi satış sonrası hizmet vermesinin zorunlu olduğunu vurguladı. YEA'ların potansiyelini kullanmak için üreticilerin yeni ve yüksek kaliteli ürünler geliştirmesi gerekiyor; bu gelecekteki otomobil tüketimi için büyük önem taşıyor.

Çin'in güneyindeki Hainan eyaletine bağlı Haikou'da düzenlenen Uluslararası Yeni Enerji Otomobil Fuarı'nda ziyaretçiler Tesla elektrikli otomobili inceliyor.

Taze fikirler

Taze gıda pazarında yeni perakendenin kalite yükseltmeye ve yeni düzenlemelere ihtiyacı var. E-ticaret devi Alibaba'nın işlettiği mağazalar, hazır öğün hizmeti de veren offline süpermarketlerden oluşan bir zincir olarak karşımıza çıkıyor.

LI QING

ÇİN'İN doğusundaki Jiangsu eyaletine bağlı Kunshan'da bir Hema mağazası 31 Mayıs itibarıyla kapandı. Burası, 2016'dan bu yana ülke genelinde kurulan 150 mağaza arasında kapanan ilk satış noktası oldu. Burası E-ticaret devi Alibaba'nın online platformu üzerinden faaliyet gösteriyordu. Özgün bir uygulamayla verilen siparişler 3 kilometrelik bir yarıçap dahilinde 30 dakika içinde teslim ediliyordu.

Hema'nın genel müdürü Hou Yi, söz konusu kararın işletme ölçeği genişlediğinde kar getirmeyip düşük performans gösteren mağazaların kapatılmasına ilişkin bir ayarlama olduğunu açıkladı ve gelecekte daha fazla sayıda mağaza açılacağını belirtti. Sektörün öncüsü, bu hamle ile taze gıda perakendesindeki hızlı genişleme sürecinde frene basmış gibi görünüyor.

Hema, Alibaba'nın online, offline ve lojistik hizmetlerin birleşimi olan yeni perakendede pazar payı kazanmak için kurduğu bir girişim. Offline mağazalardan hızlı teslimata kadar yeni perakende insanların hayatının her anına girdi. Tüketimdeki büyüme ve kalite yükselmesine ivme kazandırırken güçlü iç tüketimden yararlandı.

Perakendenin her biçiminin yeni fırsatların peşinde olduğu Çin'de 2018 yılında yeni perakende birçok değişimden geçti. Taze gıda perakendeciliği de bir istisna değildi ve büyük e-ticaret şirketlerinin ilgisini çekti.

JD.com, 4 Ocak 2018'de ilk offline 7FRESH süpermarketini açtı. Beijing'in güneyinde yer alan genel merkeze yakın konumdaki mağaza 4 bin metrekare genişliğinde. Ürünlerin yaklaşık yüzde 75'ini oluşturan taze gıda, aynı zamanda mobil uygulama üzerinden online satılıyor. Benzer şekilde Tencent de dijitalleşmeden faydalanmak, Walmart gibi perakende şirketlerle işbirliği yapmak ve taze gıda odaklı e-ticaret platformu Meiri Youxian'a yatırım yapmak suretiyle yeni perakende sektöründe yeni arayışlar peşinde.

Potansiyeli yüksek

Sonuç olarak, Çin'de taze gıda pazarının ölçeği hızla büyüyor. Halkın Günlüğü'ne göre, sektörün 2013'ten bu yana yıllık ortalama büyüme oranı yüzde 6'yı aştı. 2018 yılında satış büyüklüğü yaklaşık 2 trilyon yuan (289.2 milyar ABD Doları) oldu. E-ticaret işlemleri söz konusu hacmin yüzde 10'unu oluşturuyor; bu da bir büyüme alanı olarak taşıdığı potansiyele işaret ediyor.

Online taze gıda tüketicilerinin yüzde 41.4'ü birinci kademe kentlerde, yüzde 40.4'ü ikinci kademe kentlerde yaşayanlardan ve büyük ölçüde orta sınıf hane halkından oluşuyor. Aylık geliri 8 bin yuanı (bin 155 ABD Doları) aşan kesimin oranı toplamın yüzde 43.6'sı iken, 26-35 yaş grubunun payı yüzde 58 civarında.

Daha ileri yaştaki kuşakların aksine gençler, gıda ürünlerini depolamak yerine taze tüketmek konusunda daha istekli. Çeşitli e-ticaret platformları tarafından sunulan hizmetler sayesinde, kısa raf ömrüne sahip meyve ve sıkı kalite standartlarına uygun ithal deniz ürünleri yemek masasında rekor sürede yerini alıyor.

Bu kullanışlı ve hızlı teslimat hizmeti, hızlı tempolu şehir yaşamını kolay hale getiriyor. Örneğin 2019 Bahar Festivali sırasında, tüm tatil boyunca normal hizmet veren Meiri Youxian'ın verilerine göre, ortalama teslimat süresi 42 dakika, en kısa teslimat süresi 8 dakika oldu.

Karlar ve sorunlar

Yeni perakende doğduğunda büyük platformlar taze gıda perakendesi ve hazır öğün hizmetlerini birleştirdi. Ancak güzel paketlere sarılıp hazırlanan yüksek maliyetli yiyecekler halkın büyük kesiminin tü-

Çin'in doğusundaki Jiangsu eyaletine bağlı Nanjing'de bir taze gıda perakende şirketinin mağazasında müşteriler alışveriş yapıyor.

ketim alışkanlıklarına yanıt vermekten uzak. Kaldı ki taze deniz mahsullerinin tüketim çekiciliği olsa da sık ve düzenli satın almak yüksek fiyatlar nedeniyle pek mümkün değil.

Hou, kira ve işgücü maliyeti gibi faktörler göz önüne alındığında, bir mağazanın elde ettiği başarının diğer mağazaların gelişimini garantilemediğini belirtti. Fiziksel mağazaların işleyişi online perakendeye göre farklılık gösteriyor. Örneğin tedarik zincirleriyle başa çıkmak, geleneksel avantajı online alımsatım olan e-ticaret ve Internet girişimleri için zor olabilir. Her ne kadar bu şirketler, müşteri çekebilmek için kayda değer teslimat hizmetlerinden faydalanıyor olsa da kaçınılmaz olarak maliyetleri artış gösterecek.

Büyük bir kurye şirketi olan SF Express (SF), yeni perakende pazarında bir niş oluşturma girişiminde başarısızlık yaşadı ve ülke genelinde bazı süpermarketlerini kapattı. Şirketin Şanghay'daki tüm süpermarketleri şu an itibarıyla kapalı. Teslimat hizmeti pazarındaki hakim konumundan faydalanan SF, 2006 yılında e-ticarete başladı. On yılın ardından taze gıda odaklı online platformu fiziksel mağazalarla birleşti. 2017'ye gelindiğinde 21 eyalette, 60'ı Beijing'de olmak üzere yaklaşık bin 600 mağazaya ulaşmıştı. Ancak şirketin hırsı, hesapsız bir genişleme ile sonuçlandı.

Lojistik sektörü profesörü Ding Wei, International Finance'e yaptığı değerlendirmede, "SF sadece teslimat hizmetlerine yaslanarak temel rekabet gücü oluşturamaz" diyordu. Şirketin sipariş azlığını dikkate almaksızın ve e-ticaret platformlarıyla işbirliğine gitmeksizin yarattığı ekosistem fazla izoleydi. Aynı zamanda şirket, Ding'e göre, piyasanın üst kısmındaki konumundan ötürü sert pazar rekabeti içinde müşteri çekmekte başarısız oldu.

Hema ve SF'nin yanı sıra ülkenin anında teslimat hizmeti veren en büyük online tedarikçisi Meituan gibi şirketler, son dönemde fiziksel mağazalarını değişen ölçeklerde olmak üzere kapattı. Taze gıda perakendesindeki oyuncula-

Çin'in doğusundaki Zhejiang eyaletine bağlı Hangzhou şehrinin bir sakini kargosunu teslim alıyor.

rın yeni ayarlamalara gitme zamanı geldi.

Etkili çözümler

Her ne kadar taze gıda pazarı karlı olup büyük bir potansiyel barındırsa da, şirketlerin pazara girmeden önce kendi niteliklerini ve sektörün mevcut durumunu iyi etüt etmesi gerekiyor; ardından bunu net konumlandırma ve uygun stratejilerin izlemesi şart.

Hou, Hema'nın ilk kademe şehirlerden ülkenin diğer bölgelerine genişlemesi nedeniyle, yerel halkın tüketim alışkanlıklarına ve satın alma gücüne uyum sağlamak için daha fazla araştırmaya ihtiyaç duyduğunu ve her alan için özel bir strateji geliştirdiğini belirtti.

SF'ye gelince, sektör uzmanları bir teslimat şirketi olarak SF'nin daha perakendeci bir anlayışa ve gelişmiş profesyonelliğe ihtiyaç duyduğunu düşünüyor. Ding, şirkete daha fazla tecrübe kazanmak için diğerleriyle işbirliği yapmasını önerdi.

Fiziksel mağazaların yeri, önceden araştırılması gereken önemli bir konu. Başlarda bazı şirketler online hizmetin mağazanın konumunu önemsiz hale getireceğini düşünüyordu. İşin aslı bu değil. Şirketler merkezi iş bölgelerinde park yeri sıkıntısı gibi kısıtlılıklar nedeniyle büyük ölçekli mağazalar açmakta zorluk yaşarken, müşteri yoğunluğunun sınırlılığından ötürü banliyö alanları da mükemmel bir seçenek olmaktan uzak. Çin Sosyal Bilimler Akademisi'ne bağlı Ulusal Ekonomik Strateji Akademisi araştırmacısı Li Yongjian, Beijing News'a yaptığı değerlendirmede, elverişli yerlerin artan online siparişlerle birleştirilmesinin iyi bir çözüm olabileceğine dikkat çekti. Ayrıca bunun işe yarayabilmesi için online siparişlerin toplam içindeki payının yüzde 70'i geçmesi gerektiğini belirtti.

E-ticaret şirketleri açısından tedarik zincirleri, taze gıda perakendesinin sağlıklı gelişiminde önemli bir role sahip. Bahar Festivali süresince artan talep ve fiyatlardaki genel yükselişe rağmen olağan fiyat seviyesini korumaya devam eden Meiri Youxian tedarik zincirine şükretmeli. Sebzeyi yerelden satın alıyor ve müşterilere yakın noktalardaki depolar ve dağıtım merkezlerinde stokluyor. Böylece ürünün uygun şekilde ikmalini garanti altına alıp teslimat süresini kısa tutabiliyor.

Eğitim hızla ilerliyor

1 Ekim 2019, Çin Halk Cumhuriyeti'nin (ÇHC) kuruluşunun 70. yıldönümü. ÇHC kurulduğu ilk günlerde ülkenin içinde bulunduğu yoksul ve kırılgan durumdan ötürü her şeye sıfırdan başladı. Çin'in eğitsel gelişim düzeyi çok düşüktü.

LIU FUXING

Liu Fuxing Çin Renmin Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde profesör ve doktora danışmanı. Daha önce Kuzeybatı Normal Üniversitesi'nin başkan yardımcısıydı.

ÜLKE nüfusu 540 milyon iken okuma yazma bilmeyenlerin oranı yüzde 80 gibi yüksek bir seviyedeydi ve kadınlar okuma yazma bilmeyenlerin yüzde 70'ini oluşturuyordu. Ülke genelinde kadınların yüzde 90'ı okuma yazma bilmiyordu, ilkokullara kayıt oranı fiilen yüzde 20'nin altındaydı; yüksek eğitim kurumlarına kayıtlı öğrenci sayısı sadece 117 bindi ve ulusal bütçeden eğitime ayrılan kaynak GSYİH'nin yalnızca yüzde 1.32'si kadardı. O dönemde ülkenin toplam GSYİH seviyesi çok düşüktü, dolayısıyla devletin eğitime mali katkısı da çok zayıftı.

Son 70 yılda Çin'in eğitim sistemi olağanüstü ama zorlu bir dönüşümden geçti. Bu süreci iki önemli tarihi döneme ayırmak mümkün: 1949-1978 yılları arasındaki sosyalist inşa döneminde eğitim taahhütlerinin restorasyonu ve araştırılması; 1978'deki reform ve dışa açılma sonrasında da sosyalist eğitimin Çin'e özgü karakteristiklerle reformu ve geliştirilmesi. Son 70 yılda, özellikle 1978'deki reform ve dışa açılmadan bu yana Çin eğitimde büyük tarihi başarılara imza attı; okuma yazma bilmeyenlerin oranının yüzde 80 olduğu bir ülkeyi yetenek açısından zengin bir ülkeye dönüştürdü; ayrıca muazzam nüfus yükünü ülkenin reform ve dışa açılma sürecine güçlü bir destek sağlayan insan kaynakları avantajı haline getirdi. Çin eğitimin modernizasyonunu 2035'e kadar tamamlamayı amaçlıyor; böylece anaokulundan üniversiteye kadar kaliteli eğitime kolay erişim sağlanacak ve ülke bir insan kaynakları gücüne, yenilikçi bir güce dönüşme hedefine doğru ilerleyecek.

İyileştirme ve araştırma

ÇHC'nin kurulmasından sonra Çin Komünist Partisi (ÇKP) ve devletin lider kadrosu eğitime büyük önem verdi. Müteveffa Başkan Mao Zedong bunu şöyle ifade etti: "Halkın eğitimini iyileştirmek ve geliştirmek şu anda en önemli görevlerden biri." Mao ayrıca, "Eğitim politikamız, eğitimlilerin ahlaki, entelektüel ve fiziksel gelişimine imkan tanımalı, iyi eğitim ve sosyalist bilince sahip bir emek gücüne dönüşmesini sağlamalı" diye konuştu. Mao Zedong'un eğitim felsefesi rehberliğinde Çin, sosyalist eğitimin iyileştirilmesi ve araştırılması sürecini başlattı ve adım adım neo-demokratik bir eğitim sisteminden sosyalist bir eğitim sistemine geçti.

Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı'nın Eylül 1949'da yapılan İlk Oturumu'nda benimsenen Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı Ortak Programı'nda ÇHC'nin kültür ve eğitim politikası şöyle tanımlandı: "Çin Halk Cumhuriyeti'nin kültürel eğitimi neodemokratiktir, yani kitlelerin ulusal ve bilimsel kültürel eğitimidir." Ortak Program, eğitimin toparlanması ve araştırılmasında izlenecek yönü işaret etti.

1 Ekim 1951'de Merkezi Halk Hükümeti İdari Konseyi, Akademik Sistemin Reformu Kararı'nı yayımladı ve ÇHC'nin o günden bu yana yürürlükte olan ilk akademik sistemini kurdu. 1952 yılının haziran ve eylül ayları arasında Merkezi Halk Hükümeti ulusal yüksek eğitim kurumlarının öğretim kadrosu ortamında ciddi ayarlamalara gitti ve ÇHC'nin kurulmasından önce İngiliz ve Amerikan modellerini örnek alan üniversite sistemini Sovyet tarzı bir üniversite sistemine dönüştürdü.

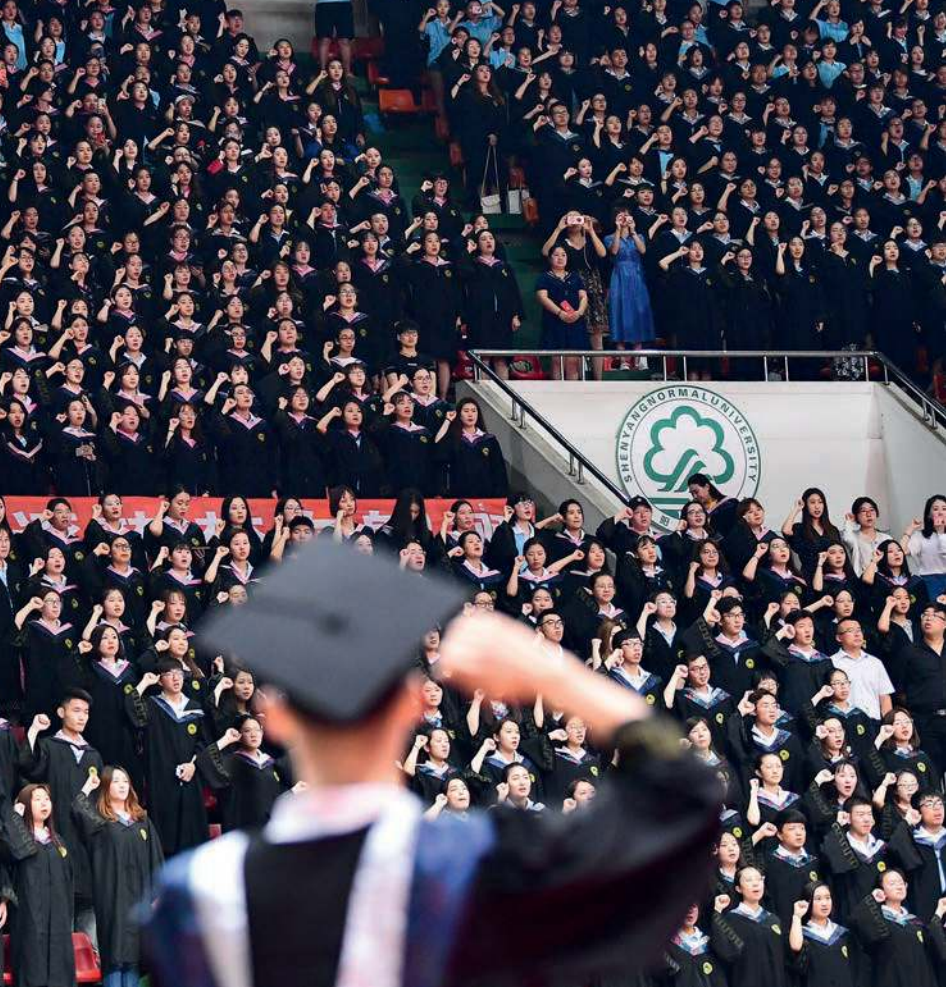

Shenyang Normal Üniversitesi'nin 2018 yılı mezuniyet ve diploma töreni.

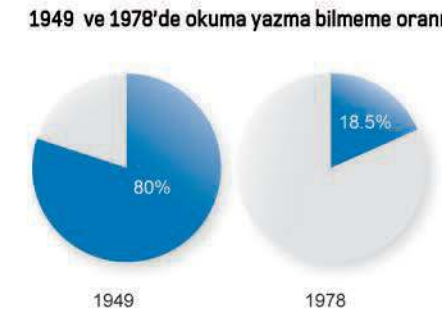

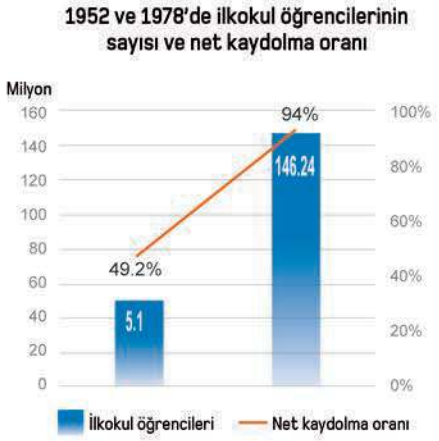

Ayrıca cehaleti ortadan kaldırmak için kampanya başlatıldı. 29 Mart 1956'da ÇKP Merkezi Komitesi ve Devlet Konseyi tarafından yayımlanan Cehaletin Bertaraf Edilmesi Kararı'nı esas alan ÇKP ve Halk Hükümeti, işçi ve köylülerin çoğunluğu arasında cehaleti ortadan kaldırma kampanyasını yürütmek için muhtelif tedbirler aldı; bunların arasında akşam dersleri, hızlandırılmış kurslar, gazete okuma grupları, tarımda kış aylarındaki ölü sezon sırasında öğretim, tarlalarda okuma yazma eğitimi gibi esnek önlemler vardı. Okuma yazma hamlesi kayda değer sonuçlar elde etti. 1949 ile 1965 yılları arasındaki 15 yıllık dönemde 100 milyona yakın genç yetişkin yeterli okur yazarlık seviyesine ulaştı ve okuma yazma bilmeyenlerin oranı hızla yüzde 38.10'e geriledi.

30 yıllık sıkı çalışmanın ardından Çin nispeten eksiksiz bir sosyalist eğitim sistemini temel anlamda kurdu ve eğitimin tüm aşamalarında kayda değer başarılar elde etti. 1949-1958 arasındaki on yıllık dönemde 16 milyon kadın cehaletten kurtuldu ve kızların kaydolma oranı ve kadınların okuma yazma oranı büyük ölçüde arttı. İlköğretim kitleselleşti ve ilkokul çağına gelmiş çocukların net kaydolma oranı 1952'de yüzde 49.2 iken 1978'de yüzde 94'e ulaştı. Orta ve yüksek öğretimde de hızlı bir iyileşme ve gelişme sağlandı. Yüksek eğitim gören öğrencilerin sayısı 1949'da 117 bin iken 1978'de 20 kat artarak 2.23 milyon oldu. Aynı dönemde yüksek eğitimin brüt kaydolma oranı yüzde 1.56'dan yüzde 2.7'ye yükseldi. Eğitim yatırımları kaydedilen ciddi artışla 1952'de 895 milyon RMB iken 1978'de 6.56 milyar RMB'ye ulaştı ve aynı dönemde eğitim yatırımlarının GSYİH'ye oranı yüzde 1.32'den yüzde 1.78'e çıktı.

Reform ve gelişim

ÇKP 11. Merkez Komitesi'nin 18 Aralık 1978'de yapılan Üçüncü Genel Kurulu, Çin'e özgü karakteristiklere sahip sosyalizm davasında yeni bir yol açtı.

Parti ve devlet liderleri eğitime büyük öner verdi. Görevine geri dönen Deng Xiaoping eğitimin başına geçti. Parti içinde "bilgiye ve yeteneğe saygı duyma" atmosferi oluşturulması gerektiğini vurgulayan Deng Xiaoping, "eğitim taahhütlerinin ulusal ekonomik kalkınmanın gerekleriyle uyumlandırılması"nı şart koştu. Deng Xiaoping Teorisi'nin rehberliğinde, Çin'in eğitim sistemi, kademeli olarak Çin'e özgü sosyalist karakterlere sahip bir gelişim yolunda ilerledi.

Aralık 1977'de Çin hükümeti ulusal üniversite giriş sınavını yeniden

başlattı. Halk arasında "Gaokao" olarak bilinen bu sınav yedi yıl önce askıya alınmıştı. Deng Xiaoping peşpeşe önemli teorik beyanlarda bulundu, "entelektüeller işçi sınıfının parçasıdır" ve "bilim ve teknoloji birincil üretim güçleridir" gibi. "Pratik hakikatin test edilmesi için yegane kriterdir" konusu etrafında ve eğitimin doğası hakkında ülke çapında yürütülen kapsamlı tartışmanın ardından eğitimin bir üretim gücü olarak kabul edildiği yeni bir anlayış kademeli olarak şekillendi. Bu, eğitim alanında reform ve dışa açılmanın ideolojik temelini oluşturdu. Deng Xiaoping, Eylül 1983'te Beijing Jingshan Okulu için kaleme aldığı yazıda "Eğitim modernizasyona, dünyaya ve geleceğe yönelmelidir" dedi. Bu, eğitim alanındaki stratejik reform ve dışa açılma politikasını tanımlayan ifade olarak tarihe geçti.

Çin'in Aralık 1978'de devletin mali desteğiyle eğitim görecek 52 öğrenciden oluşan ilk grubu ABD'ye yollamasıyla ülkenin eğitim reformu ve dış açılma sürecinde yeni bir dönem başladı. Sonrasında Çin eğitim görmek üzere gelişmiş ülkelere çok daha büyük ölçekte öğrenci göndermeye başladı. 1984'te de devlet, öğrencilerin kendi parasıyla yurtdışında eğitim görmesine imkan tanıyan bir politikayı uygulamaya koydu. Yurtdışında eğitim gören öğrenci sayısı, müteakip yıl yüzde 50'den fazla artarak toplam 5 bine ulaştı. 1992'de merkezi hükümet, yurtdışı eğitimde "çalışmalarını yurtdışında sürdüren öğrenci ve akademisyenlerin çalışmalarını tamamladıktan sonra ülkeye geri dönmeye teşvik edilmesi ve dönmek ya da dönmemekte özgür olması" politikasını benimsedi. Çin'in 2001'de Dünya Ticaret Örgütü'ne (DTÖ) kabul edilmesini izleyen yılda kendi parasıyla yurtdışında eğitim gören öğrencilerin sayısı 100 bini aştı. 2010'da kendini finanse eden öğrencilerin sayısındaki artış hız kesmeye başladı. 2016'da yurtdışında eğitim gören öğrencilerin sayısı 544 bin 500'e ulaştı ve burada temel itici güç orta sınıf ailelerdi. Yine 2016'da geri dönen öğrencilerin sayısı 432 bin 500'ü buldu; bu rakam yurtdışındaki öğrencilerin yüzde 80'ine tekabül ediyordu. Geri dönenlerin artış hızı, yurtdışına gidenlerin artış hızını ilk kez geride bıraktı.

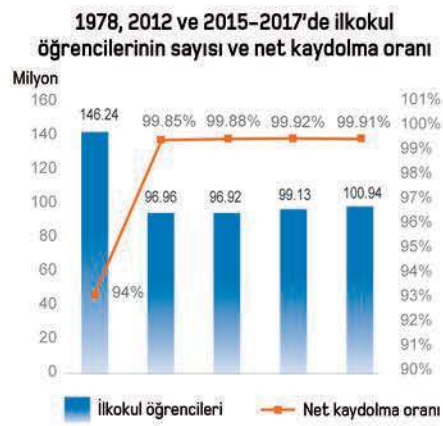

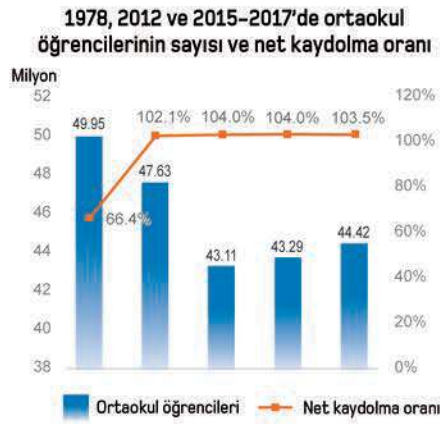

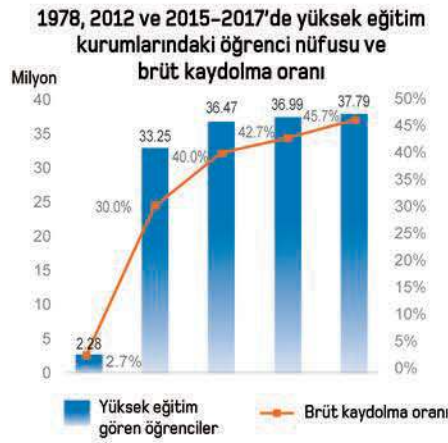

Eğitim kitleselleşti

Dokuz yıllık zorunlu eğitimin kitleselleşmesi, Çin'in büyüyerek sadece 40 yılda bir "dünya fabrikası" ve imalat üssüne dönüşmesine yeten emeği sağladı. 1978'de ilköğretim temel olarak evrenselleşmişti; net kaydolma oranı yüzde 95.5'e ulaşmıştı. 1986'da ülke genelinde uygulamaya konan dokuz yıllık zorunlu eğitim, 2011 itibarıyla yaygın bir şekilde hayata geçirilmişti. 2017'de ilkokullarda net kaydolma oranı yüzde 99.91'e ulaştı; ortaokullarda brüt kaydolması oranı yüzde 103.5'i buldu ve dokuz yıllık eğitimin konsolidasyon hızı (kaydolan öğrenci sayısının aynı yıl mezun olan öğrenci sayısına oranı) yüzde 93.8 oldu; bu da yüksek gelirli ülkelerin ortalamasına eşit ya da onun üzerinde bir rakamdı. Dokuz yıllık zorunlu eğitim sayesinde genç ve orta yaşlılar arasında cehalet temel olarak ortadan kalktı. Son 70 yılda Çin'de 300 milyondan fazla insan cehaletten kurtarıldı ve bunların 200 milyondan fazlası kadındı.

Son 40 yılda Çin hükümeti eğitimin geliştirilmesine öncelik verilmesini, ülkenin bilim, teknoloji ve eğitim ile canlandırılmasını, insan kaynaklarının iyileştirilmesi yoluyla Çin'in harekete geçirilmesini, insan merkezli eğitimin geliştirilmesini öngören bir dizi strateji ve rehber ilke ortaya attı; böylece ülkenin eğitim reformu ve dışa açılma sürecine stratejik yönlendirme ve motivasyon sağladı. 1985'te yayımlanan Eğitim Sisteminin Reformuna Dair Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi Kararı'yla Çin, sosyalist piyasa ekonomisi sistemini temel alan eğitim sistemi ve mekanizmaları reformunu başlattı. Çin'e özgü karakteristiklere sahip sosyalist eğitimin yasal çerçevesi ilk başta Akademik Dereceler Yönetmelikleri, Zorunlu Eğitim Yasası, Yüksek Eğitim Yasası, Öğretmenler Yasası ve Mesleki Eğitim Yasası ile belirlendi.

Toplumsal eşitliğin temelini oluşturan eğitim eşitliği, toplumsal hakkaniyet ve adaleti de teşvik ediyor. Son yıllarda Çin hükümeti göçmen işçilerin şehirlerdeki çocuklarının eğitimi sorununu çözmeye kararlı ve kentsel alanlardaki zayıf okulları dönüştürmek için yoğun çaba harcıyor. Merkezi hükümet, ayrıca, yüksek va-

sıflı ve özel yeteneklere sahip öğretmenleri kırsal, ücra ve etnik azınlımların yaşadığı bölgelere yollayarak eğitim yoluyla yoksulluğun hedefli olarak azaltılması ve engelli çocukların eğitim hakkının güvence altına alınmasını amaçlayan çalışmalar yürütüyor. Eğitim anlamında insanların kazanç hissi önemli ölçüde güçlendirildi.

Aynı zamanda, temel eğitimde yürütülen nitelik denetimi sayesinde kalite odaklı eğitim tam anlamıyla hayata geçiriliyor, böylece zorunlu eğitimin yüksek nitelikli ve dengeli gelişimi daha da ileri taşınıyor.

Ciddi iyileşme sağlandı

Çin'de yüksek eğitim sürekli iyileştirilen kalitesiyle kitleselleşme aşamasına girmek üzere. 1978 ile 2018 arasındaki 40 yılda Çin'de üniversite mezunlarının sayısı 50 kat artarak 165 binden 8.2 milyona çıktı. 1998'de Eğitim Bakanlığı, yüksek eğitimin etkin ve istikrarlı bir şekilde geliştirilmesiyle yüksek öğretim kurumlarına kaydolma oranının 2000'de yüzde 11'e yükseltilmesini önerdi. Yüksek eğitimde kayıtların artırılmasıyla üniversite ve yüksek okullara kayıtlı öğrenci sayısı 1998'de 1.08 milyona ulaştı. 2002'de Çin'de yüksek öğretimde brüt kaydolma oranı yüzde 15'e yükseldi; bu da ülkede yüksek eğitimin kitlesel erişilebilirlik aşamasına girdiğinin işaretiydi. O günden bu yana söz konusu rakam ciddi ölçüde artarak 2010'de yüzde 26.5'e, 2017'de de yüzde 45.7'ye ulaştı. Yüksek eğitim hızla evrenselleşmeye doğru ilerliyor.

Son 40 yılda Çin eğitime toplam 36.26 trilyon RMB tutarında yatırım yaptı ve eğitim yatırımlarının yıllık ortalama artışı yüzde 17.1 oldu. 2016'da eğitime yapılan yatırım 3.14 trilyon RMB idi ve bu rakam GSYİH'nin yüzde 4.24'üne tekabül ediyordu. Çin, her türlü eğitimin her kademesinde sıçramalı bir gelişim sağlamak için eğitim eşitliğini destekleyerek tatmin edici kalitede eğitim sağlama, bu arada eğitim yapısını optimize etme ilkesine bağlı olarak hareket ediyor. Okul öncesi eğitim hızla gelişiyor ve bazı bölgelerde anaokulu sıkıntısı sorunu etkin bir şekilde çözüldü. Mesleki eğitimde dramatik bir iyileşme sağlandı ve paralı eğitim sürekli gelişme kaydediyor. Özel eğitim ve etnik azınlıkların eğitimiyle de yakından ilgileniliyor.

18. ÇKP Ulusal Kongresi'nin ardından Çin'e özgü karakteristiklere sahip sosyalist eğitimde yeni bir dönem başladı. ÇKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri Şi Jinping, eğitime büyük önem veriyor. 19. ÇKP Ulusal Kongresi'ne sunduğu raporda, Şi Jinping "Eğitimin güçlendirilmesi, Çin'in ulusal yenilenme arayışı için temel öneme sahip" ifadesini kullandıktan sonra "eğitimin geliştirilmesine öncelik vermeliyiz" dedi. 10 Eylül 2018'de düzenlenen Ulusal Eğitim Konferansı'nda Şi Jinping, "Eğitim ülke ve parti için hayati öneme sahip bir mesele" diyerek eğitimin statüsü ve rolünü daha önce görülmemiş bir seviyeye yükseltti. Yeni Bir Dönem İçin Çin'e Özgü Karakteristiklere Sahip Sosyalizme Dair Şi Jinping Düşüncesi'nin rehberliğinde, büyük bir ulusal yenilenme öngören Çin rüyası arayışı doğrultusunda, halkın eğitimin gelişiminin merkezinde yer aldığı, eğitimde modernizasyonun hayata geçirildiği ve bir eğitim gücünün inşa edildiği yeni bir yolculuk başladı.

23 Mart 2019'da Beijing'de düzenlenen Çin Ulusl ararası Eğitim Fuarı Turu'na İngiltere'nin en seçkin yatılı ilkokul ve ortaokulları katıldı.

Çin'de eğitimin gelişimi iki tarihi dönemden geçti; bunların ilki 30 yıllık sosyalist inşa dönemi; ikincisi de ülkede reform ve dışa açılmanın başlamasından bu yana geçen süre. İki dönem birbiriyle bağlantılı ama aralarında önemli farklar da var; yine de özünde her ikisi, Çin halkının ÇKP öncülüğünde gerçekleştirdiği sosyalist inşanın pratik arayışları.

Qinghai eyaletine bağlı Qumarleb ilçesinin Maxiu köyünde yatılı ilkokul öğrencileri oyun oynuyor. Okul, deniz seviyesinden 4 bin 500 metre yükseklikteki Yushu Tibet Özerk İli'nin orta bölgesinde yer alıyor.

Kurumsal yenilik yoluyla güçlü büyüme

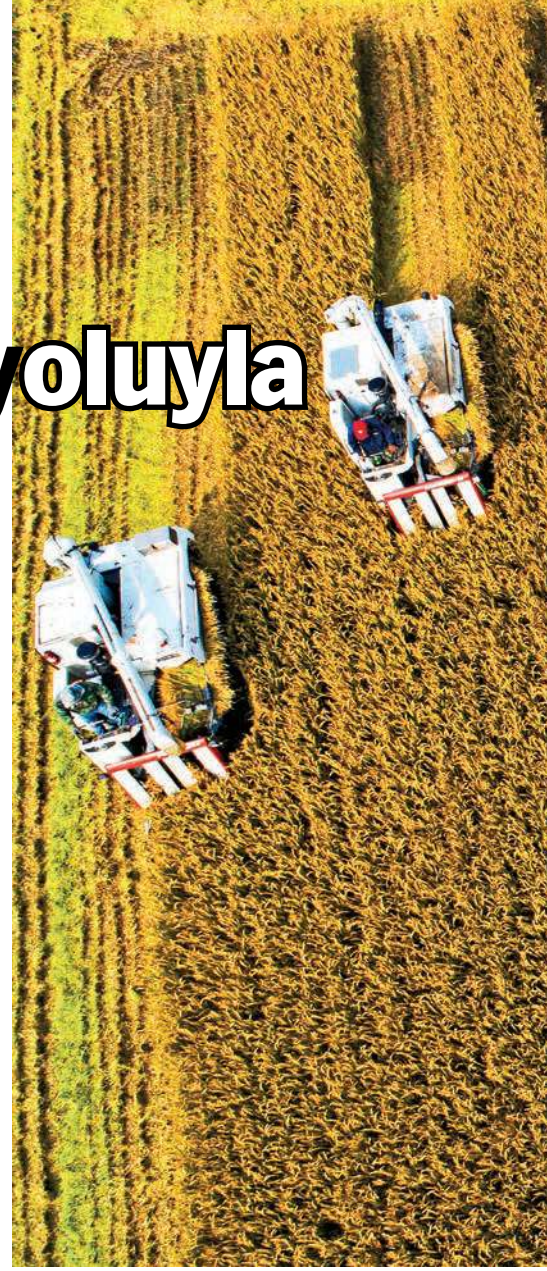

Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC) kuruluşunun 70'nci yıldönümünü ekim ayında kutlayacak. Ülkenin diğer alanlarında olduğu gibi, tarım sektörü de geçmiş yıllarda yaşanan iniş çıkışlara rağmen, devasa bir nüfusu sınırlı kaynaklarla beslemekte kayda değer başarılar elde etti.

DU ZHIXIONG & XIAO WEIDONG

DU ZHIXIONG, Çin Sosyal Bilimler Akademisi Kırsal Kalkınma Enstitüsü'nde araştırmacı.
XIAO WEIDONG, Shandong Normal Üniversitesi Kamu İdaresi Fakültesi'nde öğretim üyesi.

ÇHC'NİN kurulmasının ardından gerçekleştirilen toprak reformu, kırsal Çin'in temel işletim sistemini oluşturdu. Reform, ÇHC'nin ilk yıllarında çiftçilere eşit toprak hakları sağladı ve tarım arazilerinin özel mülkiyeti ve işletilmesi için bir sistem yarattı. 1953-1956 yılları arasındaki kooperatif hareketinin amacı, toprağın özel mülkiyeti temelinde çiftçiler arasında karşılıklı yardım ve işbirliğine dayalı bir üretim tesis etmekti. Çin, 1957-1978 yılları arasında halkın komün sistemini uygulamaya koydu; tarım toprakları kolektif mülkiyete aitti ve kolektif olarak işletiliyordu, çiftçiler de "çalışma puanları"na göre sayılıyordu.

1978'de reform ve dışa açılma sürecinin başlamasından sonra, kırsal hane halkı sözleşme sorumluluk sistemi halkın komün sisteminin yerini aldı ve hane halkı sözleşme yönetimi temelinde birleşiğin yanı sıra ayrı yönetimi entegre eden iki kademeli bir işletim sistemi oluşturuldu. Kırsal hane halkı sözleşme sorumluluk sistemi, çiftçilerin iştahını artırdı ve tarımsal üretimin verimliliğini kayda değer ölçüde yukarı çekti. Araştırmalar, sistemin reform ve dışa açılmanın erken aşamasında yaşanan tarımsal büyümenin yüzde 50'sinden, tahıl üretimi artışının da yüzde 35'inden sorumlu olduğunu gösteriyor.

1990'larda da güçlendirilmeye ve iyileştirilmeye devam eden kırsal hane halkı sözleşme sorumluluk sistemi, Çin tarımına canlılık kazandırdı. 2010'larda Çin'in merkezi makamları, üç hakkın birbirinden ayrılacağını net bir şekilde ortaya koydu—mülkiyet hakkı, sözleşme hakkı ve işletim hakkı. Bu, kırsal bölgelerde, iş fırsatları için şehirlere göç edenlerin sayısının hızla arttığı bir ortamda çiftçilerin sözleşme hakkını muhafaza etmek ama işletim hakkını devretmek istemesine karşılık olarak gerçekleştirilen bir reformdu. Çin tarımında büyük çaplı bir kurumsal yenilik olan bu reform, tarımdaki temel işletim sisteminin de kendini geliştirmesi anlamına geliyordu. Ayrıca üretim ilişkilerinin üretim güçlerinin gelişimine uyum sağlaması gerektiğini söyleyen yasaya uygundu ve Çin tarımının temel işletim sisteminin zindeliğini teyit ediyordu.

Kırsal referormlar

Çin Komünist Partisi'nin (ÇKP) 19. Ulusal Kongresi Ekim 2017'de toplandı ve "Kırsal arazi sözleşme pratikleri uzun vadede istikrarlı ve sabit kalacaktır, mevcut sözleşmeler vadesi dolduktan sonra 30 yıl daha uzatılacaktır" açıklamasını yaptı. Bu stratejik karar, Çin tarımının ÇHC'nin kuruluşundan, özellikle de reform ve dışa açılmanın uygulamaya konmasından bu yana sergilediği güçlü büyümenin dayanağı olan temel işletim sistemini daha da pekiştirip iyileştirecek bir adım. Çin kırsal bölgeleri canlandırmaya çalıştığı için bu kolektif mülkiyet sistemi ve tarım arazilerinin sözleşmeli yönetimi önümüzdeki dönemde de uzun süre muhafaza edilecek.

Son yıllarda kırsal hane halkı sözleşme sorumluluk sistemi temelinde kırsal re-

Jiangsu eyaletine bağlı Nantong'daki Hai'an Çiftliği'nde biçerdöverler iş başında.

formlar, kırsal bölgelerde değişen koşullar ışığında daha derinlere taşınıyor. Şehirlerde ve tarım dışı sektörlerde çalışan çiftçi sayısı artıyor; sözleşmeli araziler daha sıklıkla el değiştiriyor; ihtisaslaşmış, iyi organize olmuş ve ticarileşmiş yoğun tarım işletmeleri hızla çoğalıyor; tarım üretimi ve hizmetlerinde ailelere ait büyük tarım şirketleri, aile çiftlikleri, çiftçi koorperatifleri, öncü tarımsal girişimler ve hizmet tedarikçisi tarım işletmeleri gibi yeni tür oluşumlar beliriyor; yeni tarımsal işletim modelleri olgunlaşıyor.

Tahıl ve diğer mahsullerin üretiminde başlıca güç, ailelere ait büyük tarım şirketleri ve aile çiftlikleri. Tarım arazilerinin aileler tarafından işletilmesi, Çin'in tarımsal üretiminin temelini oluşturuyor. Çiftçi kooperatifleri, bireysel çiftçilerin ağ oluşturması, organize olması, hizmet alması ve yönlendirilmesi işlevini üstleniyor. Öncü tarımsal girişimler, yüksek kaliteli tarımsal ürünlerin yetiştirilmesine liderlik yapıyor. Ve hizmet tedarikçisi tarım işletmeleri, her türlü tarım kuruluşuna destek sağlıyor.

Kısacası Çin'in tarım kuruluşları, ÇHC'nin başlangıcında ağırlıklı olarak çiftçi kolektiflerinden oluşurken, reform ve dışa açılmanın erken aşamalarında tekil aileleri, daha sonra da, bir arada varolan, iş gücünü bölen ve birbiriyle işbirliği yapan çok çeşitli oyuncuları içine alacak şekilde genişledi. Böylece ortaya çok katmanlı ve bileşik bir modern tarımsal işletim sistemi çıktı. Bu sistemde temeli aile işletimi oluşturuyor; irtibatı işbirliği ve ortaklıklar sağlıyor; ticarileşmiş hizmetlerle desteklenen bu sistem tüm işletim biçimlerinin gelişimine imkan tanıyor.

Yeni sektörler

Reform ve dışa açılmadan önce tarım ürünlerinin yanı sıra çiftçiler ve perakendeden yapılan tekelleştirilmiş alımlarda fiyatları hükümet belirliyordu. Tarım sektörünün fazlası, gelişimini teşvik etmek için sanayi sektörüne yönlendiriliyordu. Buna karşılık tarım devletten çok daha düşük bir bütçe desteği alıyordu. 1952-1978 yılları arasında devlet bütçesinden tarıma yapılan harcama 157.7 milyar RMB, yılda ortalama 5.4 milyar RMB idi. Bu dönemde tarım sektöründen sanayi sektörüne, yılda 13.5 milyar RMB'lik bir hızla toplam 391.5 milyar RMB aktarıldı.

Kırsal hane halkı sözleşme sorumluluğu sistemine ek olarak, reform ve dışa açılmanın başlangıcından bu yana Çin tarım ve çiftçileri desteklemek için bir dizi politika geliştirdi. Tarımsal destek ve koruma sistemini güçlendirmeyi ve optimize etmeyi amaçlayan bu politikalar arasında tarım ürünleri için Dünya Ticaret Örgütü kurallarıyla uyumlu bir

1979'un ilkbaharında çiftçiler sözleşmeli buğday tarlalarını gübreliyor.

dolaşım sistemi kurulması, diğer fiyat reformlarıyla birlikte devletin yaptığı tahıl alımlarında minimum fiyat uygulamasına geçilmesi, tarım ürünleri garantili taban fiyat sistemi dahilinde sübvansiyon dağıtımının iyileştirilmesi, devletin başlıca tarım ürünlerindeki alım ve depolama politikasının geliştirilmesi, tarımdaki devlet katkısının sürekli artırılması, bu katkının optimizasyonu, tarımsal yatırım ve finansman yöntemlerinde reforma gidilmesi bulunuyordu. Çin ayrıca, tarım vergisini iptal ederek ve tarımla ilintili vergilerde indirim ya da muafiyete giderek çiftçilerin yükünü azalttı, ilçe ve kasaba düzeyinde bütçe sistemini reformdan geçirdi, kamu finansmanı sistemini ve tarımsal sübvansiyon politikalarını sürekli iyileştirdi, kırsal finans kuruluşları geliştirdi, kırsal kredi ve tarımsal sigorta ürün ve hizmetlerini yeniledi, böylece tarım ve çiftçilere sağladığı destek ve korumayı daha da yoğunlaştırdı.

Reform ve dışa açılmanın ilk yıllarında Çin tarımına çiftçilik, ormancılık, hayvancılık ve balıkçılık ana ürünlerinin üretimi hakimdi. Korunmuş tarım, kır turizmi yok gibiydi; tarımsal ürün işleme sektörü de geri kalmıştı. Kırsal hane halkı sözleşme sorumluluk sisteminin kurulması ve iyileştirilmesi, tarım ürünlerinin alım ve satım sisteminde reforma gidilmesi, küçük ve orta ölçekli kırsal işletmelerin hızla gelişmesi neticesinde tarım sektörü ana ürünlerin üretiminin ötesine geçti ve muhtelif yeni sektörlerin, yeni işletme biçimlerinin doğuşuna tanık oldu; bunlar, özellikle yeni yüzyılla birlikte, tarım ve kırsal alanların kaydettiği gelişimin temel itici gücü haline geldi.

Bu arada, kırsal bölgelerde bir e-ticaret patlaması yaşanıyor. Ticaret Bakanlığı'nın verilerine göre, 2014-2017 yılları arasında kırsal bölgelerde online perakende satış, yıllık bazda yüzde 96.23 artarak 180 milyar RMB'den 1.244.88 trilyon RMB'ye yükseldi; kırsal online perakende satışın ulusal toplam içindeki payı da yıllık yüzde 3.8'lik artışla yüzde 6'dan yüzde 17.4'e çıktı. Çin'de tarım ürünlerinin online satışının 2017'deki değeri 243.66 milyar RMB oldu; bu da, 2016'ya göre, yüzde 53.3'lük bir artış anlamına geliyordu. 2017 sonu itibarıyla ülkede kırsal bölge merkezli 9.856 milyon online mağaza, (ailelerin yüzde 10'dan fazlasının online mağaza işlettiği) 2 bin 118 Taobao köyü ve tarımsal ürün ticareti için kurulmuş 585 online pazar bulunuyordu; taze tarım ürünlerinde online işlemlerin toplam değeri 139.13 milyar RMB'ye ulaşmıştı.

Kır turizmi de hızla gelişiyor. 2017'de 330 bin işletme, kır turizmi ve köy ya da kır turizminin başka biçimleriyle uğraşıyordu. 9 milyon insanın çalıştığı bu iş-

letmelerin ziyaretçi sayısı 2.2 milyardı. 2014'te 300 milyar RMB olan gelirleri yıllık bazda yüzde 28.33 artarak 2017'de 620 milyar RMB'ye ulaştı. Kır turizmi, kırsal bölgelerde yaşayan yedi milyondan fazla aileye istihdam ve gelir artışı sağladı.

Kısacası Çin'in tarım sektörü, ana ürün üretiminden imalat, işleme ve pazarlamayı içeren, dikey olarak entegre sanayi zinciri gelişimine yöneldi ve kültür mirasının tanıtımı, çevre koruma ve turizm de dahil olmak üzere yeni fonksiyonlar üstlendi.

Kapalı sistem sona erdi

ÇHC'nin ilk yıllarında Çin'in tarım sektörü kapalı ya da yarı kapalıydı; dünyanın geri kalanıyla ticareti çok azdı. Reform ve dışa açılmanın ardından, özellikle Çin'in DTÖ'ye kabul edilmesiyle sektör giderek daha fazla dışa açıldı; bir taraftan yabancı yatırım ve şirketleri Çin'e çekerken diğer taraftan da uluslararası pazardaki mevcudiyetini güçlendirdi.

1995-2017 yılları arasında Çin'in tarım ithalat ve ihracatının toplam değeri neredeyse yediye katlanarak 25.42 milyar ABD Doları'ndan yıllık yüzde 10.64'lük bir artışla 201.39 milyar ABD Doları'na çıktı. Çin, tarım sektörüne yabancı sermayenin yanı sıra yurtdışından ileri teknoloji ve uzmanlar çekmeyi de başarıyor. 1997-2016 yılları arasında Çin'e yapılan dış yatırım yıllık yüzde 8.08'lik artışla 628 milyon ABD Doları'ndan 1.898 milyar ABD Doları'na; yabancı sermayeli şirketlerin yaptığı yatırım da yıllık yüzde 12.04'lük artışla 12.5 milyar ABD Doları'ndan 81.4 milyar ABD Doları'na yükseldi. Toplamda, dış sermaye yatırımları 24.278 milyar ABD Doları'na, yabancı sermayeli şirketlerin yatırımları 519.2 milyar ABD Doları'na ulaştı. Bu arada Çin, tarımsal gen kaynakları, teknolojileri, makinaları, yönetim uzmanlığı ve uzmanları ithalatı için bir dizi işbirliği projesi başlattı.

Çin'in yurtdışı yatırımları da 2004-2016 arasında yıllık yüzde 33.43 artarak 290 milyon ABD Doları'ndan 3.287 milyar ABD Doları'na; bu yatırımların toplam miktarı da yıllık yüzde 30.13'lük artışla 834 milyon ABD Doları'ndan 14.885 milyar ABD Doları'na çıktı. 2016 sonu itibarıyla Çin dünyanın dört bir yanındaki 100'ü aşkın ülke ve bölgede tarım, ormancılık, hayvancılık ve balıkçılıkla uğraşan bin 300'den fazla şirket kurdu.

Teknolojik yenilik

1993'te müteveffa Çin lideri Deng Xiaoping, tarımsal kalkınmanın önce politikalara, ikinci olarak da bilime bağlı olduğunu söylemişti. Bu, geçmişte doğruydu, bugün de doğruluğunu koruyor, gelecekte de doğru olacak. Bilimsel ve teknolojik yenilik, tarımsal kalkınma, tarımsal üretim kapasitesinin artırılması ve tarımsal modernizasyonun ileri taşınması açısından da kritik öneme sahip. Geçmişte Çinli çiftçiler hasat için doğaya, "gökler"e bel bağlardı. Reform ve dışa açılma sürecinin başlamasından bu yana Çin, tarımsal üretim güçlerini harekete geçirmek ve geliştirmek, bu arada tarımsal üretim ilişkilerinde reform yapmak amacıyla tarımsal bilim ve teknolojide yeniliğe hız verdi.

Son 40 yılda, özellikle 2012'deki 18. ÇKP Ulusal Kongresi'nden bu yana Çin tarımda bilimsel ve teknolojik yeniliğe mali desteğini artırdı. 1978-2015 yılları arasında devletin bu alana katkısı 75.39 kat artarak 720 milyon RMB'den 55 milyar RMB'ye çıktı; ar&ge'ye ayrılan miktar da 184.71 kat artarak 140 milyon RMB'den 26 milyar RMB'ye yükseldi. Tarımsal bilim ve teknoloji araştırmalarında yapılan kurumsal reformlar da giderek derinleşiyor.

Muhtelif türlerde tarımsal kuruluş ve pazar oyuncusu, girişimcilik ve yeniliğe daha fazla ilgi gösteriyor. Ve tarımda yüksek nitelikli ekonomik kalkınmanın taleplerini karşılayan bir bilimsel-teknolojik yenilik sistemi şekilleniyor.

Neticede Çin'in tarım alanında bilimsel ve teknolojik yenilik yeteneği hatırı sayılır bir şekilde arttı. Biyo-üreme, aktarma genli türlerin geliştirilmesi, başlıca bitki ve hayvan hastalıklarının önlenmesi ve denetimi, tarımsal faaliyetler için uzaktan algılama ve bilişim teknolojisi gibi alanlarda önemli atılımlar gerçekleştirildi. Su tasarrufu, toprak testlerine dayalı formül gübrelemesi, hastalık ve böceklerin sistematik önlenmesi ve denetimi gibi bir çok ileri teknoloji ülke genelinde uygulamaya kondu. 2017'de bilim ve teknolojinin tarımsal gelişmeye katkısı yüzde 57.5'ye ulaşmış ve 2012'nin 4 puan, 2005'in 9.5 puan üzerine çıkmıştı. Başlıca ürünlerde iyileştirilmiş türlerin kapsama alanı yüzde 96'yı aşmıştı. Bilimsel teknolojik yenilik, Çin'de tarım sektörünün dönüşüm ve niteliksel gelişimine, tarımsal ürün arzının optimizasyonuna, sektörde yeni büyüme güçlerinin geliştirilmesine dayanak ve destek oluyor, sektörün yüksek nitelikli kalkınmasına ve temel rekabet gücüne momentum katıyor.

Sonuç olarak, ÇHC'nin kurulmasından bu yana Çin tarımı dikkat çekici başarılar elde etti ve dünya gıda güvenliğine, yoksullukla mücadeleye ve uluslararası tarımın sürdürülebilir gelişimine muazzam katkılar yaptı.

Jiangxi eyaletine bağlı Huichang ilçesinin Zhulan kasabasındaki büyük portakal yetiştirme üssünde çiftçiler portakal topluyor.

Yunnanlı otelcinin yükselişi

Yu Wulin'in Çin'in güneybatısındaki Yunnan eyaletinin gözden ırak mezrası Laomudeng'de işlettiği konukevi, bambudan yapılmış tavan ve yer döşemelerine bakılırsa düzenli, rahat, hatta kimi zaman egzotik de görünüyor.

HE SHAN

He Shan, china.org.cn'de muhabir.

Nu lehçesinde Laomudeng, "insanların gitmeyi sevdiği yer" demek. Yüksek dağlar ve yeşil kırlarla çevrili yamaçtaki köy, Nujiang Büyük Kanyonu'nu görmek için mükemmel bir konuma sahip olmasıyla ünlü.

Bununla birlikte otelcilik, 43 yaşındaki Yu'nun çocukluk hayalleri arasında hiç olmamış. Çok uzun zamandır yoksulluğun hüküm sürdüğü bu bölgede Yu komşularının çoğu gibi çiftçi olarak yetiştiğini söylüyor.

Yu, çocukluğunda ailesinin hayli yoksul olduğunu anlatıyor. Ülkenin en yoksul bölgelerinin birinde Nu etnik kökenli ailesinin beşinci ve en küçük çocuğu olarak çok az yiyecek ve kıyafetle büyüyen Yu'nun kendi ayakkabısı dahi olmamış.

Pencerelerinden görünen olağanüstü güzel manzara sahip oldukları tek şeydi: Sarp bir vadi ve kıvrım kıvrım akan bir nehir—ünlü Nujiang Nehri. Dünyanın gürültü ve karmaşasından uzak bu bölge, bugün de bozulmamış halini koruyor. Dış dünyayla temasa dair tek gösterge, Fransız misyonerlerin 100 yılı aşkın süre önce inşa ettiği kilise.

Kiliseye en yakın konumdaki evde yaşayan Yu, 1990'lı yıllardan itibaren sırt çantalı gezginlerin çamurlu yolları aşarak bu uzak köye geldiğini gözlemlemeye başlar. Ziyaretçilerin çoğu o zamanlar Yu'nun ailesinden konaklama ve yemek talep ediyor, giderken de teşekkür etmek için para ödüyordu. Yine de Yu bunu bir para kazanma fırsatı olarak görmemiş.

"Biz sadece gezginlerin böyle ücra bir köye bir sırt çantasıyla seyahat etmek dışında neden yapacak başka işlerinin olmadığını merak edip şaşırıyorduk" diyor.

1996 yılında Yu, liseyi bırakıp etnik şarkıcı olarak çalışmak üzere Şanghay'a gittiğinde ilk kez köyün dışına çıktı. Metropol görmek kesinlikle yeni bir şeydi ama Yu'nun sıla hasreti, 1997'nin sonunda Laomudeng'e geri dönmeye karar vermesine dek günden güne arttı.

Şanghay'da tanıştığı ve gösteri grubundan iş arkadaşı olan Dulong etnik kökenli bir kızla evlendi. Çift, Yu'nun memleketine döndükten sonra tarlada çalışıp didindi ancak zar zor geçinebiliyorlardı.

Yu o günleri "O sırada bambudan bir evde yaşıyorduk. Finansal kaynaklarımız çok az olduğu için çocuklara yılda sadece bir kez yeni kıyafet alabiliyor ve en yakın kasabaya seyahat edecek parayı zor buluyorduk" diye anlatıyor.

Yerel idare teşvik etti

2000 yılında işler değişmeye başladı. Yerel idarenin turizmi teşvik amacıyla yöre sakinlerine mali yardım sağlamasının ardından Yu ve karısı, köyde konukevi açan ilk çift oldu. Yu, "Şanghay'daki çalışma deneyimi ufkumu genişletti ve bana yeni arkadaşlar edinme fırsatı verdi" diyor.

Bu arkadaşlardan bazıları, kurduğu girişimin dijital ayağını yönetmesinde Yu'ya yardımcı oldu. Yu, Mandarin'i de akıcı bir şekilde konuşur hale geldi—ki bu, etnik çeşitliliğin yüksek olduğu ve çoğu kişinin yerel lehçelerle iletişim kurduğu memleketinde kıymetli bir beceri.

Bu arada, Yu'nun memleketine bir yardım eli uzandı. Merkezi hükümet, Çin'in batıdaki en yoksul bölgelerinden biri olan Nujiang'ı kalkınma bölgesi olarak belirledi. Hükümet, yöre sakinlerinin evler inşa etmesine, yollar yapmasına yardım etti ve hanelere içme suyu ulaştırdı.

Yu, "Konukevi işletmeciliğinde gösterdiğim başarı, büyük ölçüde hükümetten gelen olumlu politikalar ve desteğe bağ-

Yu Wulin, konukevindeki söyleşi esnasında. *(FOTO: FANG XIAOQI)*

Konuklar, Yu Wulin'in otelindeki bazı odalardan sisle kaplı inişli yokuşlu tepeleri ve dağ geçitleri görebiliyor. *(FOTO: HE SHAN)*

lanabilir" diyor.

Köyü ziyaret eden turist sayısının artması nedeniyle Yu, 2012'de otelini ilave odalarla büyüttü. Bu büyümeyi desteklemek için yerel turizm bürosu 50 bin RMB'lik (7 bin 430 ABD Doları) mali teşvik sağlarken, ilçe hükümeti de 10 ton çimento hibe etti.

11 odalı oteli gelen konuklara yetmeyince Yu 2017 yılında 2 milyon 700 bin RMB'lik düşük faizli banka kredisiyle ikinci otelini açtı. Daha modern hale gelen otel, temiz tuvaletler ve Wi-Fi'ın yanı sıra farklı konuk gruplarının dahili bir ocağın etrafında oturup yemek yediği bir ortak alanla tamamlanmış.

Coşkulu bir müziksever olarak Yu, sık sık yerel halk sanatçılarıyla birlikte geleneksel Nu etnik dansı ve enstrümanlarıyla gösteri yaparak konuklara kendi kültürünü tanıtıyor. Otelde yaptığı yenilikler, Yu'nun oda başına 260 RMB'lik lüks bir tarife uygulamasına imkan tanıdı—konaklama ücretleri normalde 20 RMB'den başlıyordu. Yu'nun yıllık geliri bölge şartlarında küçük bir servet sayılan 400 bin RMB'ye kadar çıktı.

Diğerlerine örnek oldu

Tesislerde Yu'nun bazı akrabaları da dahil düzinelerce yöre köylüsü istihdam ediliyor. Çalışanlara 2 bin-2 bin 600 RMB arasında aylık maaş ödeniyor. Yu'nun başarısı, başkalarına da örnek oldu ve ilham verdi. O gün bugündür köyde 18 hane daha konukevi açtı. Bir zamanlar barakalardan ibaret olan mezrada şu anda parlak renklere boyanmış, kanepe ve TV'lerle donatılmış bir çok ev inşa edilmiş durumda.

Fugong ilçesinin bir yetkilisi olan Bian Jianwen, "Yu, konukevi işleten köylülerine sıkıntı yaşadıkları zaman yardım etmeye her zaman hazır. Pansiyon işleten köylüler işletmelerini ve birlikte yapabilecekleri işleri görüşüp tartışmak için zaman zaman bir araya geliyor" diyor.

Yöredeki okullar, 14 yıllık zorunlu eğitim programı süresince öğrencilerden ücret almıyor. Yu'nun iki oğlu, başkent Yunnan'daki bir meslek lisesinde otel işletmeciliği eğitimi alıyor. Yu, "Umarım mezun olduktan sonra geri gelip konukevlerimi yönetmeme yardımcı olurlar" diyor.

Kalkınmaya Asya bilgeliği katkısı

Çok kutuplulaşma, ekonomik küreselleşme, kültürel çeşitlilik ve yaygın bilişim uygulamaları gibi trendlerle birlikte uluslararası durumda belirsizlikler gitgide artıyor. Bu da bizi hiç olmadığı kadar ciddi küresel sorunlarla karşı karşıya getiriyor.

ZHOU LIN

Bu senaryoda dünyanın kalkınmayı sürdürebilmesi için hala bir umut var ve bu da müreffeh, istikrarlı ve sürdürülebilir bir Asya'ya bağlı. Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD) tarafından yayımlanan "En Az Gelişmiş Ülkeler Raporu 2018"e göre, 1971'de dünyada "en az gelişmiş" kategorisinde sadece 24 ülke bulunuyordu; 2018'de ise bu rakam 47'ye çıkmış durumda ve bunların dokuzu Asya'da. Son 40 yılda Çin hükümeti 740 milyonu aşkın insanı yoksulluktan kurtarmayı başardı ve dünyanın yoksullukla mücadele çabalarına kayda değer bir katkı sağladı. Çin, kalkınma deneyiminin bir özetini çıkararak bunu dünyanın geri kalanıyla da paylaştı.

Çin'in dışa açılmasından hem Asya hem de dünyanın geri kalanı faydalandı. "Önce Amerika" diyen Trump yönetiminin aksine, Çin hükümeti diğer ülkelerin kalkınma ihtiyaçlarını dışlamıyor ve dünyaya kapılarını kapatmıyor. Son on yılda Çin küresel ekonominin büyümesine yüzde 30'luk bir katkıda bulundu. "Çin Yapımı", gelişmiş ülkelerde tüketicilerin trilyonlarca dolar tasarruf etmesini sağlarken gelişmekte olan ülkelerde de alt ve orta gelir grubundaki insanlara nispeten eşit bir "emtia demokrasisi" sundu.

"Çin'in kapısı kapanmayacak, sadece daha da fazla açılacak." Çinli liderler pazar erişimi eşiğinin hatırı sayılır ölçüde düşürülmesi, ithalatın artırılması gibi yeni adımlar atacaklarını beyan ettiler. Bu da Çin'in küreselleşmeyi desteklediğinin ve somut eylemleriyle tüm halklara fayda sağladığının bir teyidi.

Son 40 yılda, özellikle Çin'in 2001'de Dünya Ticaret Örgütü'ne girmesinden sonra, Asya, Çin'in daha açık politikaları ve patlama yapan gelişimi sayesinde dünyanın en hızlı ekonomik büyüme kaydeden bölgesi haline geldi. Bunun bir örneği 25 Aralık 2015'te Asya Altyapı Yatırım Bankası'nın (AAYB) kurulmasıydı. Çin, böylece ilk kez, karşılıklı bağlantılılık fikri doğrultusunda çok taraflı bir uluslararası finans kuruluşunun yaratılmasına ön ayak oldu. 2018 sonunda AAYB'nin üye sayısı dört kat artarak 93'e ulaştı. Dünya Bankası'ndan sonraki ikinci en büyük çok taraflı kuruluş haline gelen AAYB, Çin'in Asya'nın yükselişi için itici güç olduğunu bir kez daha teyit ediyor.

Halka fayda

15 Mayıs'ta Beijing'de düzenlenen "Farklı Medeniyetlerin Bilgeliğini Güzel Bir Asya İçin Bir Araya Getirmek" konulu panel, Asya Medeniyetleri Diyaloğu Konferansı'nın önemli bir parçasıydı. 50'ye yakın ülkeden 300'u aşkın misafir üç alt başlık etrafında tartışmalar yürüttü: "Politik İlerlemeyi Desteklemek İçin Asya Bilgeliği", "Halka Fayda Sağlayacak Asyalı Çözümler", "Ortak Geleceğe Sahip Asya Topluluğu" konularının ele alındığı oturumlarda Asya yönetişiminin bilgeliği paylaşıldı.

Tayland'ın eski başbakan yardımcısı ve Asya Pasifik Değişim ve İşbirliği Vakfı'nın başkanı Korn Dabbaransi, Çin'in elde ettiği başarılardan büyük bir övgüyle bahsettikten sonra müreffeh bir Asya'nın inşası için ortak çaba sarfedilmesi çağrısında bulundu. "21. yüzyıl Asya ülkelerine ait. Son 40 yılda Asya'da birçok bölgenin gelişimi daha önce görülmemiş seviyelere yükseldi ve bunda en önemli ekonomik güçlendirici Çin idi.

Haier-Ruba Ekonomik Bölgesi'ndeki bir buzdolabı atelyesinde Pakistanlı işçiler montaj hattında çalışıyor.

Dünya Çin'in ekonomideki başarılarına tanık oldu" diye konuşan Korn Dabbaransi, Çin'in yoksulluğun azaltılması için belirlediği hedeflere 2020 itibarıyla ulaşacağından emin olduğunu söyledi. Asya halkına kendi kaderinin efendisi olma ve karşılıklı bağlantı için dostane bir ağ oluşturma çağrısında bulunan Korn Dabbaransi, bunun Asya'yı daha uyumlu ve daha çeşitlenmiş bir geleceğe götüreceğini belirtti.

Medeniyetler arası diyaloğ

Amerikan politik bilimci Samuel Huntington'ın kültürel ihtilaflar tespit eden medeniyetler çatışması görüşünün aksine, bahsi geçen panele katılan akademisyen ve uzmanlar, medeniyetlere dair farklı görüşler taşıyor, medeniyetlerin farklılığına ve eşitliğine saygı gösteriyor, medeniyetler arası diyaloğu ve karşılıklı öğrenmeyi teşvik ediyor, tüm insanlık için ortak geleceğe sahip bir topluluk oluşturma temennilerini dile getiriyordu.

Jawaharlal Nehru Üniversitesi'ndeki Doğu Asya İncelemeleri Merkezi'nin direktörü Srikanth Kondapalli, ABD Dışişleri Bakanlığı'nda politika planlama direktörü olan Kiron Skinner'ın Nisan 2019'da verdiği ve ABD'nin "Çin'le bir medeniyet çatışması" üzerinde durduğunu beyan eden demecine atıfta bulundu. Bu eylem, söz konusu meseleye ilişkin tartışmayı yeniden alevlendirdi, özellikle iki ülkenin bugün dünyanın en büyük iki ekonomisi olduğu göz önüne alındığında. Günümüz dünyasında bölgesel sorunlar hızla kötüleşerek dünya genelinde ırk ve din çatışmalarına dönüşüyor. Medeniyetler çatışması fikri, öyle görünüyor ki, ihtilafları artırıyor ve anlaşmazlıkları barışçı bir şekilde çözme fırsatlarını hiçe sayıyor.

Srikanth Kondapalli'ye göre, bu sorunların tamamı, diyalog ve tartışma yoluyla, karşılıklı güven mekanizmaları oluşturarak çözülmeli. Çin bu bağlamda insanlık için ortak geleceğe sahip bir toplumu savunmanın öncülüğünü üstlendi ve Birleşmiş Milletler de farklı medeniyetler arasında diyalog çağrısında bulundu. Bütün ülkeler bunu önemsemeli ve harekete geçmeli.

> "Çin Yapımı", gelişmiş ülkelerde tüketicilerin trilyonlarca dolar tasarruf etmesini sağlarken gelişmekte olan ülkelerde de alt ve orta gelir grubundaki insanlara nispeten eşit bir "emtia demokrasisi" sundu.

Birleşmiş Milletler eski genel sekreter yardımcısı Yasushi Akashi de son birkaç yüzyılda Asya'nın her türlü emperyalizm ve barbarlık tarafından işgal edildiğini ve bunun kıtaya büyük zarar ve yıkım getirdiğini hatırlattı.

Anlaşmazlıkları gideriyor

Bu insanlık dışı eylemleri unutamayız ve unutmamalıyız ama aynı zamanda, hayatlarımızı daha güzel ve rahat, daha medeni hale getiren muazzam bir ilerleme yaşanmış olması da bize cesaret veriyor. Asya ülkeleri birbirine hiç olmadığı kadar yakınlaştı ve sorunlarını çözmek, anlaşmazlıklarını gidermek için çaba sarf ediyor. Asya ülkeleri arasındaki soğukluklar da azalıyor. Müreffeh, canlı, güvenli ve uyumlu bir Asya inşa etmek, bölgedeki tüm ülkelerin ortak sorumluluğu.

Jawaharlal Nehru Üniversitesi profesörlerinden Swaran Singh de Çin ve Hindistan'ın hızla büyüyen toplumla-

Beijing'deki Tsinghua Üniversitesi'nde "Kuşak ve Yol Girişimi & İnsanlık İçin Ortak Geleceğe Sahip Bir Topluluk İnşası— Asya Perspektifi" konulu bir toplantı düzenlendi.

rının artık birbirini görmezden gelemeyeceğini ve daha iyi koordine olmaları halinde bunun gerçekleştirdikleri ilerici girişimleri hızlandırabileceğini söyledi. Her iki taraf da önündeki zorlukları biliyor. Tarafların oluşturduğu çok sayıda güven inşa edici sözleşme ve mekanizma, aralarında zaman zaman yaşanan sürtüşme ve soğuklukları defalarca yönetmeyi başardı. Bu da farklılıkların ihtilaflara yol açmayacağının teminatı. İki ülkenin yükselişi muhtelif bölgesel ve küresel forumlarda yeni işbirliği imkanları yarattı. Bunlar, gerek Çin gerek Hindistan'ın çok yönlü sorunların çözümüne ilişkin analiz ve stratejilerini sıklıkla paylaştığı platformlar.

Swaran Singh'in altını çizdiği gibi, uyum ve farklılık Cin ve Hindistan dahil Asya medeniyetlerinin tanımlayıcı özellikleri. Bu da çağdaş dünyamız açısından muazzam bir değer taşıyor. Batı medeniyetleri, bireysel rekabete ve kişisel servetin korunmasına daha fazla önem veriyor. Asya medeniyetleri ise aileye, topluluğa ve ortak insan geleceğinin ayrılmaz bir parçası haline gelmesi gereken insani görevlere odaklanıyor. Asya Medeniyetleri Diyaloğu Konferansı, uyum ve farklılık kavramlarına küresel bir odaklanma sağlayabileceği gibi bu kavramların layıkıyla tartışılmasını ve küresel söyleme dahil edilmesini mümkün kılabilir.

Politikada Şark bilgeliği

Boao Asya Forumu 2018 Yıllık Konferansı'nda Çin Cumhurbaşkanı Şi Jinping, Çin'in reform ve dışa açılmada elde ettiği başarının dört nedenini özetledi. Bunlar halkın azimli mücadelesi, doğru kalkınma yolunun izlenmesi, zamana ayak uyduran düşünme tarzı ve dış dünyaya açılmaydı; her biri Çin halkının oynadığı önemli role vurgu yapıyordu. Bu deneyim, diğer gelişmekte olan ülkelerin kendi koşullarını değiştirmesine yardımcı olabilir. Kore Doğu Asya Barış Araştırma Enstitüsü'nün yönetim kurulu başkanı Kim Jongchun, Başkan Şi'nin halka bakış açısıyla hemfikirdi. Asya ülkelerinin en büyük fikir birliği, kendi halklarına fayda sağlamak. Asya halkı iyi bir yaşam inşa etmek ve gelişimi desteklemek için kendine güvenmeli. Asya üç "yeni dönem"e öncülük edecek: politikada, Kuzey Kore-ABD barış görüşmeleri sayesinde yeni bir uyumlu Asya dönemi, ekonomide daha fazla ekonomik ortak çalışmayla yeni bir işbirliği Asyası dönemi; halklar arası ilişkiler alanında da Asya medeniyetleri topluluğu fikri temelinde farklılıklar Asyası dönemi. Gerek Asya ülkeleri gerek Asya halkları tarihte yeni bir trende öncülük yaparak bu üç dönemi "Asya medeniyetleri topluluğu"na entegre edecek ve yaşam standartlarını yükseltecek.

Büyük Asya ailesi, farklı medeniyetler, etnik gruplar ve dinleri kapsıyor. Ortak geleceğe sahip bir Asya topluluğu oluşturmak için tüm Asya ülkelerinin başka medeniyetlere, onların kalkınma yollarına ve kendi gelişmelerinin gerçeklerine dayalı sistemlerine saygı duyması gerekiyor. Bu sayede farklı medeniyetler ve kalkınma modelleri arasındaki diyaloglar desteklenerek daha müreffeh bir gelecek yaratılabilir.

Zhou Youguang: Çince Pinyin'in babası

Çince çalışan her yabancı bilir ki, bu dili iyi öğrenmek için önce Pinyin'i (bir fonetik sistem) kavramak gerekiyor. Ancak ondan sonra, Çince telaffuza tam olarak vakıf olup Çin kültürü hakkında temel bilgi edinme donanımı kazanılıyor.

DANG XIAOFEI

Zhou 50 yaşına yaklaşırken ekonomiden dilbilime geçiş yaptı.

BUNUNLA birlikte, tıpkı eski İbranice'de olduğu gibi Çince'de de yazı formu hiyeroglifik olması dolayısıyla bu yazı formunda telaffuz işaretleri yer almıyor. Peki, Çin halkı ve uluslararası toplumun kullandığı Pinyin'in kökeni nedir?

Çin Halk Cumhuriyeti 1949'da kurulduğunda, ülke genelinde 56 etnik grubun konuştuğu düzinelerce lehçe vardı ve bu durum halk grupları arasındaki iletişimde zorluklara yol açıyordu. Daha da kötüsü, nüfusun yüzde 80'inden fazlası, savaşlar ve birleştirilmiş fonetik sembollerin uzun süredir devam eden yokluğu yüzünden okuma yazma bilmiyordu. Bu durumu değiştirmek için Çince fonetik telaffuzunun birleşik bir düzeninin formüle edilmesi büyük önem taşıyordu. Çin hükümeti, yazı sistemi reformunu ulusal çalışma gündeminde üst sıralara koydu. Bu öncü girişime katkıda bulunması için ülkenin her yerinden pek çok uzman ve bilimci seçildi. Tanınmış Çinli dilbilimci ve filolog Zhou Youguang bunlardan biriydi.

Kendini bu işe adadı

1906'da Jiangsu eyaletine bağlı Changzhou'da doğan Zhou, 1923'te Şanghay'daki St. John Üniversitesi'ne kabul edildi. Lisansını ekonomide yapsa da dilbilimine büyük bir ilgi duyuyordu. Sık sık dilbilim derslerine katıldı ve boş zamanlarında alfabetografi [günlük nesnelerden harf ve sözcük yaratma sanatı] ve dilbilim üzerine pek çok kitap okudu.

Zhou mezun olduktan sonra finansla ilgili işlerde çalıştı ancak kelime ve dilbilimine olan tutkusu hep canlı kaldı. Dergilere düzenli olarak yazı sisteminin reformuyla ilgili makaleler yazdı. 1946 yılında Xinhua Bank tarafından görevli olarak New York'a gönderilen Zhou, 1949'da Çin'de yeni bir dönemin başlamasının ar-

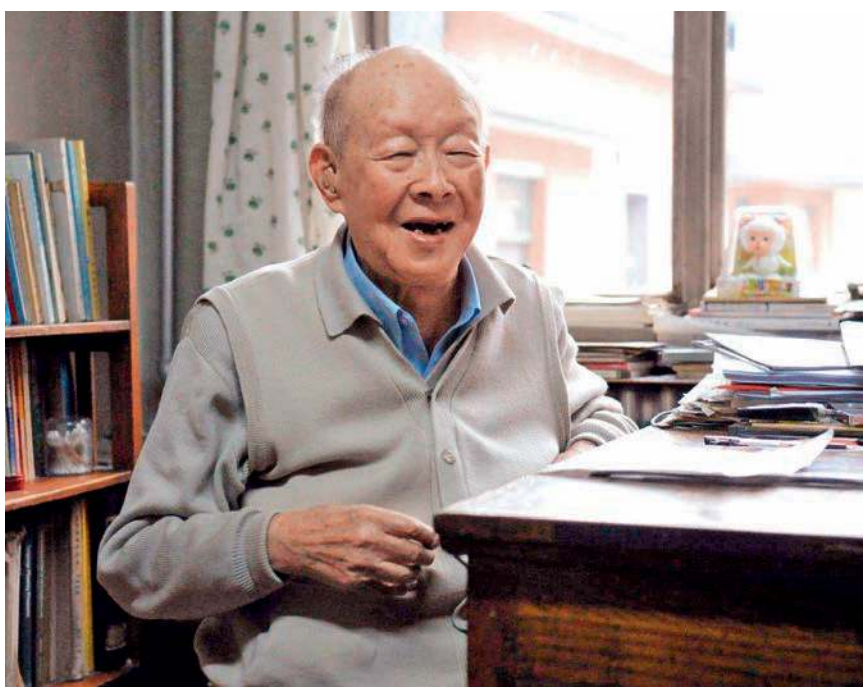

Zhou Youguang

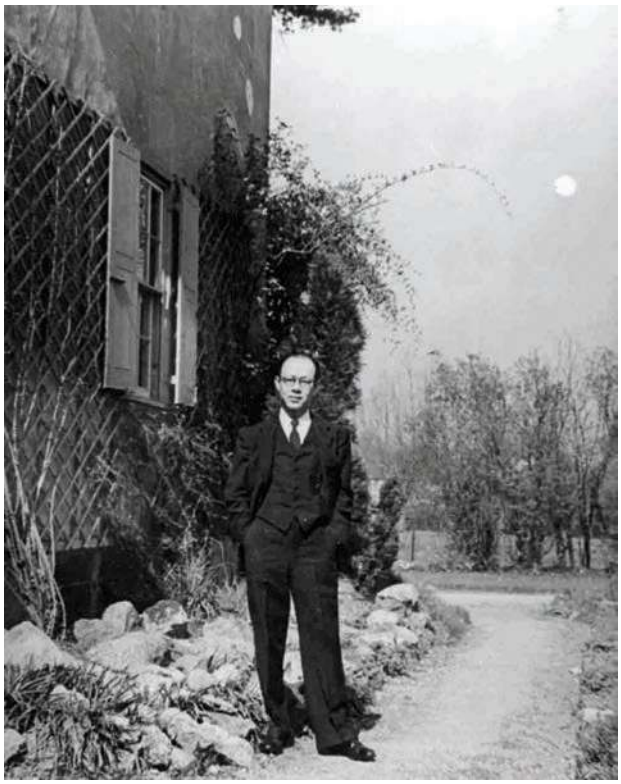

Zhou Youguang, 1920'de Şanghay'daki St. John's Üniversitesi'nde öğrenci iken.

dından yurtdışındaki iyi koşulları bırakmakta hiç tereddüt etmedi ve Çin'e geri dönerek Fudan Üniversitesi'nde ekonomi profesörlüğü görevini üstlendi.

Zhou Youguang, 1955 yılında, Beijing'deki merkezi hükümetin çağrısıyla toplanan Çince yazı karakterlerinin reformu konulu ulusal bir konferansa davet edildi. O zamana kadar Çince, İngilizce, Fransızca ve Japonca dillerinde zaten uzmanlaşmıştı ve yazı sistemi reformu üzerine kapsamlı araştırmalar yürütmüştü.

Zhou Youguang konferansın ardından Şanghay'a dönmeye hazırlanırken Çince Yazı Dilinde Reform Komitesi'nin yöneticisi Wu Yuzhang ekibe katılması umuduyla kalması için ısrar etti. Başta tereddüt eden Zhou'nun "Dilbilim ve filolojide amatörüm, kalmam uygun olmaz" demesi üzerine Wu Yuzhang, "Bu yeni bir girişim ve hepimiz amatörüz" dedi. Daha sonra Fudan Üniversitesi'nin başkanı Chen Wangdao da Zhou'yu çalışmalarında Çince karakterler üzerine yoğunlaşması için cesaretlendirdi. Başbakan Zhou Enlai bile Zhou'yu çalışmalara katılmaya şahsen davet etti.

Dikkatli bir değerlendirmenin ardından Zhou sonunda daveti kabul etti ve ailesiyle birlikte Beijing'e taşındı. Çince Yazı Dilinde Reform Komitesi, çatısı altında iki farklı araştırma yapısı barındırıyordu: Pinyin Araştırma Ofisi ve Çince Karakterleri Sadeleştirme Araştırma Ofisi. Bu ofislerden ilki Çince Pinyin'in formülasyonundan, diğeri geleneksel Çince karakterlerin sadeleştirilmesinden sorumluydu. Zhou'nun çalışmaları esas olarak Pinyin'in formülasyonu üzerinde yoğunlaştı. Pinyin Araştırma Ofisi, farklı üniversitelerden gelen 15 dilbilimciden oluşuyordu. Çoğu sadece konferans tartışmalarına katıldı ve önerilen program hakkında görüşlerini dile getirdi. Zhou, o günleri "Pinyin'in formülasyonunda özgün çalışma üç kişi tarafından yürütüldü: Ye Laishi, Lu Zhiwei ve ben. Ye Laishi, komite genel sekreteri olarak sıkı programı dolayısıyla çok meşguldü; Lu Zhiwei ise aynı zamanda bir dilbilim enstitüsünde öğretmen ve araştırmacı olarak çalışıyordu. Bana gelince, Şanghay'ı geride bırakmış ve dolayısıyla kendimi tamamen bu girişime adamıştım" diye anlattı. Zhou 50 yaşına yaklaşırken ekonomiden dilbilime geçiş yaptı.

Çalışmanın kazanımları

Başlangıçta Zhou Youguang çok sayıda problemle karşılaştı: Alfabe harfleri özgün mü olmalıydı, yoksa mevcut olanlar mı benimsenmeliydi? Mevcutlar benimsenirken hangi harfler tercih edilmeliydi? Harflerin telaffuzu değiştirilmeli miydi? Yaygın olarak kullanılan Çince karakterlerin hepsini kapsayacak yazım kuralları oluşturmak için ne tür bir aygıt seçilmeliydi? Ve tonal bir dil olan Çince'nin perdeleri yazılı harflerle nasıl ifade edilebilirdi?

Esasen 1918 gibi erken bir tarihte Beijing'deki Beiyang Hükümeti (1912-1928), 39 harften oluşan bir fonetik alfabe şemasının halka duyurusunu yapmıştı. Harflerin çoğu, eski Çin düzyazısı veya hiyeroglif yazı parçacıklarının değiştirilmiş versiyonuydu ve beş tonlama içeriyordu. Ancak uluslararası toplum tarafından benimsenmeyi başaramadı. Ayrıca 1928'de Nanjing'deki Ulusal Hükümet de, Beijing lehçesinin telaffuzunu karşılamak için mevcut 26 Latin harfini kullanan, aynı zamanda uluslararası yazım alışkanlıklarını dikkate alan bir Pinyin sistemi çıkardı. Fakat tonlamadaki karmaşıklıklar, uygulama zorluklarıyla sonuçlandı.

Zhou Youguang, dünyanın bütün dillerindeki yazı sistemlerini inceledikten sonra en uygununun hala Latin alfabesi olduğuna kanaat getirdi. Bu alfabe, birincisi pek çok teknik artı barındırıyordu; ikincisi en güçlü dolaşıma ve en geniş etkiye sahipti. Sonunda, 26 Latin harfinden 21'ini kullanmaya karar verdi ve diğer dillerden beş harf daha ekledi. Çince dilinde dört ton bulunuyor. İkinci, üçüncü ve dördüncü tonlar orjinal alfabetik simgeleri kullanırken, ilk ton için Zhou matematikteki eksi işaretini ödünç aldı ve ondan sonra fonetik yazımlar sorunu hızla çözüldü.

> Çince Pinyin, eğitimin yaygınlaştırılmasına, bilimsel ve kültürel projelerin geliştirilmesine önemli katkılar sağladı.

Bu aşamada Sovyet dilbilimciler, Çin'i Latin alfabesi yerine Rus ve Slav alfabelerini benimsemesi için ikna etmeyi denedi. Ancak bu öneriler, dönemin başbakan yardımcısı Chen Yi tarafından ülkenin Güneydoğu Asya ile diyalog tesis etme isteği gerekçe gösterilerek reddedildi. Rus alfabesini Güneydoğu Asya'da çok az insanın biliyor olmasından dolayı Latin alfabesinin kabulü Çin dilini desteklemeye ve yaymaya yardım edecekti.

Zhou bu kararla ilgili olarak "Baş-

bakan Yardımcısı Chen Yi harika bir iş çıkardı. O dönem Rus alfabesi kabul edilseydi, bugün daha fazla sıkıntı yaşanacaktı ve mekanizmanın sıfırlanıp yeniden kurulması gerekecekti" dedi.

Zhou Youguang'ın nezaretinde, fonetik notasyonun temeli olarak 26 harften faydalanan ve bugün Çin'de yaygın bir şekilde kullanılan Çince Fonetik Alfabe Şeması'nın derlenmesi üç yıl sürdü. Şubat 1958'de Ulusal Halk Kongresi, Çince Fonetik Alfabe Şeması'na ilişkin önergeyi kabul etti. Aynı yıl, Çince Pinyin ülke genelindeki ilkokullarda zorunlu ders oldu.

Çince Pinyin'in teşvik edilmesi, ülke çapında başlatılan okuma-yazma kampanyasında daha fazla ilerleme kaydedilmesini sağladı. Uzmanlara göre, uygulanmaya başlanan Pinyin şemasının 5 bin yıllık Çince'ye standartlaştırılmış bir telaffuz kazandırmakla kalmayıp aynı zamanda, okul çağındaki çocukların başyapıtları iki yıl erken okumasına imkan tanıdı. Örneğin, Shanxi'nin güneyindeki Wanxian ilçesinde çiftçiler ortalama 15-20 saatte Çince Pinyin'e vakıf olup 100 saatte bin 500 kelime okumayı öğrenmişti.

Çince Pinyin, geçen altmış yılda, eğitimin yaygınlaştırılmasına, bilimsel ve kültürel projelerin geliştirilmesine önemli katkılar sağladığı gibi bilişimin desteklenmesine ve dış dünyaya açılma sürecine güç kattı.

Uluslararası standart oldu

1960'lı yıllardan itibaren Zhou Youguang ve meslektaşları, birçok ülkeye seyahat ederek uluslararası konferanslara katıldı ve Pinyin şemasının dünyada kabul görmesi için çalıştı. Zhou bu süreci şöyle anlattı: "Çince Pinyin'in uluslararası bir standart haline gelmesi önemli. Örneğin havacılık alanında Çince uçuş bilgileri için birleşik bir fonetik yazı sisteminin olmayışı muhtelif sorunları kolayca tetikleyebilirdi. Ya uçaklar gökyüzünde çarpışırsa?"

Zhou Youguang, Uluslararası Standardizasyon Örgütü'nün (International Organization for Standardization/ISO) 1974'te Varşova'da düzenlediği dokümantasyon teknolojisi konulu konferansta Çin Halk Cumhuriyeti adına bir konuşma yaptı ve Çince Fonetik Alfabe Şeması'nın Çince karakterlerin fonetik yazımında uluslararası standart olarak kabul edilmesi önerisini getirdi. 1982 yılında ISO, şemayı Çince karakterlerin fonetik yazımında uluslararası standart olarak kabulünü onayladı. Zhou'nun altını çizdiği gibi, "Çince Pinyin şemasının geliştirilmesinin sadece üç yıl sürdüğüne dair yaygın bir kanaat var ancak bu doğru değil. Gerçekte şemanın oluşturulması ile uluslararası tanınırlığın kazanılmasına kadar geçen süre 14 yıl. Daha ileriye baktığımızda, bu Çin halkının 100 yıllık emeğinin başarısı".

Pinyin şemasının uluslararası standart olarak benimsenmesi, Çin kültürünün dünyaya yayılması için yeni bir yol açtı. Çince Fonetik Alfabe Şeması'nın yayınlanmasının 40. yıldönümünün kutlandığı 1998'de ABD Kongre Kütüphanesi, 70 Çince kitabın tümünün kataloğunu eski stil yazımdan Çince Pinyin'e dönüştürme kararı aldı.

Çince Pinyin, Çince'nin yazı dili ile telaffuzu arasında bir köprü kurdu. Okuma yazma bilmeme oranının kayda değer ölçüde aşağı çekilmesini sağladığı gibi yabancıların Çince öğrenirken çektiği sıkıntıları azalttı. Bu nedenle Zhou Youguang, "Çince Pinyin'in babası" olarak tanındı, her ne kadar kendisi bu onuru kabul etmekten kaçındıysa da: "Çince Pinyin'i formüle etmek 100 yıl aldı. Ben şemanın nihai tasarımına katılan az sayıda insandan biriydim sadece. Dolayısıyla 'Çince Pinyin'in babası' olarak adlandırılmam doğru olmaz."

Zhou'nun dilbilim tutkusu yaşamı boyunca devam etti. 40'tan fazla kitap yazdı, derledi ve büyük çaplı çok sayıda ulusal kültür inşası girişimine katıldı. 2017 yılında, 112 yaşında hayatını kaybetti. Zhou, Çince konuşma ve yazı dilinin standartlaştırılmasında olduğu kadar Çin'de ulusal dil planlamasının hayata geçirilmesinin desteklenmesinde üstlendiği önemli rol ile her zaman hatırlanacak.

Zhou Youguang'ın kaleme aldığı "Yüz Yaşında Kişisel Düşünceler" adlı kitap.

Savunma amaçlı köy evleri

Kaiping Diaolou, Çin kırsalındaki konutlara özel benzersiz bir mimari stil. Çin ile Batı mimari stillerinin nadir rasatlanan karmaşık bir bileşimi olmasıyla ünlü. Çin'in bir geçiş dönemi sırasında yabancı kültürlere kucak açtığını göstermesinden dolayı Diaolou, tarihi ve kültürel açıdan da önem taşıyan bir bölge. Kaiping Diaolou, 28 Haziran 2007'de dünya kültür mirası listesine girdi.

GUO ZHIDONG

Guo Zhidong, No.93 Avlu Müzesi'nde geleneksel kültür araştırmacısı.

DIAOLOU müstahkem bir konut tipi. Hem barınak hem de kale olarak işlev görüyor. Guangdong eyaletindeki Kaiping şehrinin dört bir yanında her türden görkemli Diaolou evine rastlanıyor. Bu yapılar, Çin ve Batı mimari stillerinin bir karışımını sergilediği için kırsaldaki özel bir yapı türü haline geldi.

Diaolou'nun yükselişi belirli sosyal koşullarla yakından bağlantılıydı. Ming Hanedanlığı'nın (1368-1644) son döneminde, Kaiping'de haydutların kol gezmesi nedeniyle bir hayli toplumsal huzursuzluk çıkıyordu. Ayrıca sık sık yaşanan tayfun ve yoğun yağışlar su baskınlarını artırmıştı. Yöre halkı bu felaketlerle başa çıkabilmek için azametli Diaoloular inşa etmeye başladı. Qing Hanedanlığı'nın (1644-1911) son döneminde, hayatını kazanmak için yurtdışına göç etmiş Çinliler memleketlerine yöredeki haydutların dikkatini çeken epey bir servetle dönmüştü. Bunlar, emniyette olmak için kendilerine ev olarak müstahkem Diaoloular inşa etmeyi tercih etti. Sonradan Çin Cumhuriyeti döneminde (1912-1949) Kaiping'deki Diaolou sayısı 3 bine kadar çıktı. Bugün bu yapılardan bin 800'ü duruyor.

Diaoloların yüksek ve sağlam duvarlarında dar pencereler bulunuyor. Eskiden bu özellik, evin sakinlerine dışarıdaki işgalcilere karşı içerden etkili savunma yapma imkanı veriyordu. Bunun yanı sıra her Diaolou'nun duvarlarında saldırılara karşı güvenli ve korunaklı bir pozisyondan misilleme yapılmasına izin veren mazgallar bulunuyor.

Kaiping Diaolou, işlev açısından üç tipe ayrılıyor: Gözetleme kuleleri, müşterek kuleler ve konut kuleleri.

İki tür gözetleme kulesi var. Köyün dışına inşa edilenlere ışık kuleleri deniyor. Bunlar, yöredeki haydutluk faaliyetlerine karşılık verebilmek için mücavir birkaç köy tarafından ortak inşa edilip ışık, silah ve diğer gerekli ekipmanlarla teçhizatlandırılıyordu.

Genellikle köyün girişine inşa edilen diğer tip gözetleme kulelerinde erkekler sırayla nöbet tutuyordu. Köylüleri korumak için ayrıca gece gündüz gözcülük ediyorlardı.

Gözetleme kulelerinin yanı sıra birkaç aile veya köydeki herkesin inşa edip geçici barınak olarak kullandığı müşterek kuleler bulunuyordu.

Yeni tipte yapılar

Oturma amaçlı kuleler, zengin ailelerin kendilerine özel inşa ettiği ve müs-

Çin'in güneyinde yer alan Kaiping'deki muhteşem bir Diaolou kümesinin kuşbakışı görünümü.

tahkem konut olarak kullandığı nispeten yeni tipte yapılardı. Çin Cumhuriyeti döneminin ilk yıllarında, yörenin zengin aileleri Diaolou'nun yaşam ortamı konusunda titizlik gösteriyordu. Evlerin sadece savunma için değil günlük yaşam için de işlevsel olmasını istemelerinin sonucunda yapılara mutfak, banyo ve çalışma odaları eklendi.

Ev kulelerin yapım masrafı çoğunlukla sahipleri tarafından karşılanıyordu. Bu yüksek ve geniş binalar, farklı şekillerde olup sahibinin zevkini yansıtan zarif süslemeler içeriyordu. Söz konusu özellikler bu kuleleri Diaoloların en sanatsal türü haline getiriyor.

Yüksek Diaolou ile alçak köy evleri bir arada çeşitlilik içeren bir silüet oluşturuyor. Batı mimari stillerinin sürekli entegrasyonu ile Kaiping sakinlerinin estetik zevkinin değişim geçirmesinin sonucunda, Diaolou'nun genel şekli yalından karmaşığa doğru kademeli olarak gelişti ve Çin ile Batı stillerinin özgün bir karma-

Kaiping kırsalında yükselen bahçeli bir Diaolou.

sından oluşan bir tarz ortaya çıktı.

Bu stil, en çok binanın üst kısım bileşenlerinde kendini gösteriyor. Bina sahiplerinin isteği doğrultusunda zanaatkarlar kolon, kemer, tonoz ve kemeraltı gibi mimari unsurları antik Yunan, Roma ve İslam stillerindeki kale unsurları ile bir araya getirdi ve kulelerin hem yerel özelliklerini muhafaza etmesini hem de farklı yabancı stilleri sergileyerek özel bir sanatsal çekicilik yaymasını sağladı.

Söz konusu yapı unsurlarına değer katan bir başka şey de karmaşık şekilde ayrıntılandırılmış süslemeler. Çoğunlukla dişbudak ahşap oymacılığı kullanılıyor. Ana malzemesi kabuklardan oluşan bir harçtan faydalanan bu zanaat, etkileyici bir görünüme sahip ve artık Çin'in manevi kültür mirası arasında yer alıyor. İncelikli dekor motifleri arasında Çince uğur sözcükleri ve hayvan desenlerinin yanı sıra Batı'ya özgü çiçekler, bitkiler ve geometrik şekiller yer alıyor.

Diaolou'nun ortasında, üzerinde binanın adının yatay bir şekilde yazılı olduğu bir tabela bulunuyor. İsim genellikle bina sahibinin iyi dileklerini içeriyor. Batı mimarisinde yaygın bir yapı unsuru olan ve tabelanın yukarısında yer alan alınlık, evsahibinin Batılı beğeniye sahip açık fikirli biri olduğunu gösteriyor.

Güçlü klasik Avrupa tarzıyla Diaolou, Kaiping kırsalında göze hoş gelen bir etki uyandırıyor. Batı mimari stillerinin uyumla bütünleşmesini ve birçok Kaiping Diaolou formunun ortaya çıkmasını sağlayan şey, denizaşırı ülkelerdeki Çinlilere ait farklı yaşam alanları ve estetik beğeni oldu. Modern mimarinin canlı müzesi ve benzersiz bir sanat galerisi olan Diaoloular, Kaiping'in politik, ekonomik ve kültürel gelişiminin bir tanığı.

Yinglong Kulesi

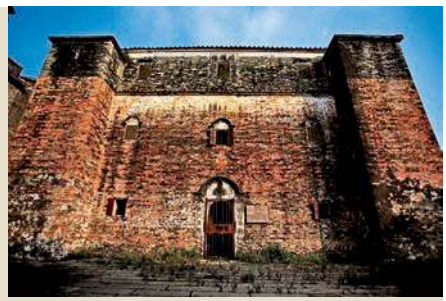

Kaiping'e altı kilometre uzaklıktaki Chikan kasabasının Sanmenli köyünde yer alan yapı, bölgenin en eski Diaolousu. 1660'lar civarında Guan ailesi tarafından yaptırılan binanın ilk adı Yalong'du. Yinglong, 152 metrekare arsa alanına sahip geleneksel bir Diaolou türü. Üç katlı bir ev olan yapı tuğla ve ahşaptan yapılmış. İlk iki kat Ming Hanedanlığı döneminden kalmış olmakla birlikte üçüncü kat 1920'de eklendi. Çıkıntılı dört köşesi ve her katta mazgalları bulunan bina, geleneksel düz çatılı olup Kaiping Diaolou'nun erken tarihli biçimini temsil eden rustik ve yalın bir stile sahip.

Mingshi Kulesi

Kaiping'e bağlı Tangkou kasabasının Zili köyündeki bu Diaolou, Şikago'da yaşamış Çinli göçmen Fang Runwen tarafından 1925'te konut olarak inşa edildi. Altı katlı bina, beton yapı ile güçlendirildi. Üst kısımlar karmaşık olmakla birlikte alt kısmın yapısı basit bir tarza sahip. Beşinci katta antik Roma sütunları bulunuyor. Altıncı katta Barok tarzı süslemeler ve Çin tarzı bir çardak göze çarpıyor. Mingshi, Kaiping Diaolou'nun mükemmel bir örneği.

Diaolou Kaiping'in politik, ekonomik ve kültürel gelişiminin bir tanığı.

Dai halkının bambu evleri

Yunnan eyaletine bağlı Xishuangbanna'nın Dai etnik grubuna mensup halkı, bambu sapından yapma geleneksel evlerde yaşıyor. Bu konutlar rutubete dayanıklı, hava dolaşımı iyi, vahşi hayvanlara ve böceklere karşı korunaklı ve taşkınlara karşı dirençli olmak gibi özelliklere sahip. Ayırt edici mimari özellikleri ile de geleneksel Çin evlerinin önemli bir türünü temsil ediyorlar.

GUO ZHIDONG

Guo Zhidong, No.93 Courtyard Museum'da geleneksel kültür araştırmacısı.

Dai etnik azınlığı, ağırlıklı olarak Yunnan eyaletinin Xishuangbanna Dai Özerk İli ve diğer bölgelerinde yaşıyor. Bu halka ait tapınak, köprü ve konutların mimarisi—ki aralarında en ikonik olanı direkli ev türündeki bambu evler—şüpheye yer bırakmayacak şekilde yöreye has özellikler taşıyor.

Xishuangbanna'nın tropikal iklimi, bölgede bolca bambu yetişmesine olanak sağlayarak Dai halkına hazır inşaat malzemesi sunuyor. Halk, yapıyı bambu ile kurduktan sonra dam örtüsü olarak yörede yetişen sazları kullanıyor. Malzeme fazla masraflı olmadığı gibi yüksek kaliteli.

Yapının iskeleti için büyük saplar tercih edilirken bambu şeritler yan yana dizilerek duvar inşa ediliyor. Binayı payandalarla desteklemek amacıyla 20 ile 24 adet köşeli sütun dikiliyor. Keskin kenarlar yılanların pullarını çizdiği için dört köşe şeklindeki sütunlar onları uzak tutma işlevi görüyor. Sütunlar üzerine oturtulan kirişler, bazı evlerde bolca oymalı olabiliyor. Yerden iki metre yukarıda duran bambu şeritten bir zemin, iç mekanı iki kata bölüyor.

Xishuangbanna'da yağışlı mevsimde sıklıkla seller yaşanıyor. Ayaklı bina ve bambu şeritli geçirgen duvarlar, evi su baskınlarının şiddetinden korumanın yanı sıra yapının iyi havalandırılmış ve rutubete dayanıklı olmasını sağlıyor; vahşi hayvan ve böcekleri de uzak tutuyor.

Dai halkının bambu evleri genellikle kare şeklinde. Zemin kat depo olarak ve çiftlik hayvanları için kullanılırken daha serin ve kuru olan ikinci kat, ev sahibi ile ailesinin yaşam alanını oluşturuyor. Son yıllarda pek çok Dai, evlerini ahşapla yeniledi ve damları saz yerine ahşap paneller veya kiremitlerle değiştirdi. Bu yeni tasarım daha güvenlikli.

Bambu evlerin alt ve üst katları birbirine merdivenlerle bağlı. Merdivene bitişik olan ikinci kattaki bölme, ailenin bir araya geldiği veya misafir kabul ettiği oturma odası. Ortadaki büyük bambu hasır, üzerine oturulan yer. Üst tarafı zeminden yaklaşık 15 santimetre yukarıda olan ateş çukuru, ocak, soba ve ışık kaynağı işlevi görüyor. Oturma odasının arka tarafında yatak odası bulunuyor. Bu kısmın ön tarafında revak ve balkon var. Oturma odasında ev sakinleri bazı günlük işleri yapıyor, yemek yiyor ve dinleniyor. Misafirler de burada ağırlanıyor. Çamaşırların yıkanıp kurutulduğu balkon aynı zamanda su tanklarının durduğu yer.

Felaketlerden koruyor

Dai'ler misafirperver bir halk. Binanın ortasında duran ve bir başrahibin el yazı-

Xishuangbanna'da güzel manzaralı bir Dai köyü.

sıyla Budist metinler kazıdığı sütuna dokunmaları için ziyaretçileri evlerine davet ediyorlar. Bu dokunma hareketinin ziyaretçiye iyi dilekler getireceğine inanılıyor. Evin en kutsal kısmı olan bu sütunun binayı felaketlerden koruduğu söyleniyor. İnsanların yaslanması veya etrafına eşya koyması yasak. Bazı aileler sütunu kırmızı ipekle kaplıyor, bir çoğu da dayanıklı kılacağı inancıyla inşaat esnasında altına yapraklar bırakıyor.

Yatak odalarına ziyaretçilerin girmesi, içeriye göz atması dahi yasak çünkü ailenin koruyucusu bu odada bulunan bir sütunda "ikamet ediyor". Beyaz bir beze sarılı bu sütunun etrafı muz yaprakları, şeker kamışı fideleri, mumlar ve pamuklu şeritler ile çevrili oluyor. Ailenin yaşlı bir üyesi vefat ettiğinde, diğer aile üyeleri tarafından yıkanması için bedeni sütuna karşı yerleştirilir. Dai halkı Budizm'e inanıyor ve animizmi benimsiyor. Koruyucularının sütununu yabancıların görmesinin aileye talihsizlik getireceğine inandıklarından ziyaretçileri yatak odalarından uzak tutuyorlar.

Dai evlerinin yapımında dikkat edilmesi gereken bir çok kural söz konusu. Örneğin, bir konut, bir Budist tapınağının önüne veya yanına yerleştirilemez ve

Xishuangbanna'nın tropikal iklimi, bölgede bolca bambu yetişmesine olanak sağlayarak Dai halkına hazır inşaat malzemesi sunuyor.

108 Budist rahip, 2017 Dai Yeni Yılı sırasında antik bir Dai yerleşiminde dolaşarak hediyeler dağıtıyor.

Xishuangbanna Dai Etnik Parkı

Xishuangbannan Dai Özerk İli'ne bağlı Jinghong şehrinin güney banliyösünde bulunan park, her birinde Myanmar tarzı geleneksel pagodalar ve Dai bambu evleri bulunan, iyi korunmuş beş Dai köyünden oluşuyor. Manchunman Tapınağı, bin 400 yıllık tarihiyle ilin en eski Budist tapınağı. Parkın girişindeki meydanda Dai halkı, danslar ve şarkılarla karşıladığı ziyaretçilerin üzerine iyi dileklerini ifade etmek için su serpiyor. Ziyaretçiler, Su Sıçratma Meydanı'nda etnik grubun en törensel ve neşeli festivaline dair bir deneyim yaşayabiliyor.

tapınaktaki Budist heykelin kaidesinden daha yüksek olamaz.

Refah getiriyor

Bir Dai ailesi yeni bir ev inşa etmeye başladığında civar halkın tamamı yardım için onlara katılır. Bina tamamlandığında komşular neşeli bir kutlama töreni için bir araya gelir ve halk sanatçıları hane sakinlerine huzur ve refah getireceğine inanılan kutlama şarkıları söyler.

Derebeylikler döneminde, idareciler ve sıradan halkın oturacağı konutlar için katı şartnameler vardı. Ortalama bir ailenin kiremit ve oyma süs eşyaları kullanması yasaktı. Dahası, evlerinin revakı üç bölüme ayrılamaz, oturma odasına altı-panel kafesli kapı, merdivenlerin iki tarafına kol yapılamazdı, sütunlar taş kaidelere dayalı şekilde inşa edilemezdi.

Dai evlerinin tasarımını belirleyen şeylerden biri de yaş. Yaşlı kuşağın konutları daha yüksek olur ve içeride zikzaklı yapıda kirişlere yer verilmez, ayrıca bu evlerde merdiven daha uzun olur—genç nesillerin evlerinde basamak sayısı yedi veya daha az iken burada dokuzu aşkın basamak bulunur.

Dai halkı, evlerini sıklıkla bambu çitlerin yanı sıra hindistan cevizi, greyfurt, muz ve papaya ağaçları gibi çeşitli tropikal bitkiler ve bambularla çevreler. Bu şık binalar, Xishuangbanna sınır bölgesindeki sakin ve yemyeşil araziye renk katıyor.

66

Beijing stili ipek çiçekler

Beijing ipek çiçeği, ince dokumalardan çiçek şeklinde saç tokaları yapılan geleneksel el sanatının evrimiyle ortaya çıktı. Eski çağlarda Bahar Festivali yaklaşırken aileler oğullarına havai fişek, kızlarına ipek çiçekler alırdı.

JIAO FENG

ANTİK tablolarda görüldüğü üzere kadınların ve kızların saçlarına yapma çiçekler takması bin yıllık bir gelenek. Kış aylarında pek bulunmayan taze çiçeklere iyi bir alternatif olarak eski Çinliler ipek çiçekleri üretti. Yapma çiçekler bugün artık saç aksesuarı olarak kullanılmıyor ama evlerde hala süs olarak çok seviliyor.

Çiçek Pazarı anlamına gelen Huashi, güney Beijing'de iki kilometre uzunluğunda bir cadde. Ming Hanedanlığı (1368-1644) döneminde Yasak Şehir'in inşaatında kullanılan kütüklerin depolandığı yer olması nedeniyle buraya Shenmu (İlahi Kütük) Caddesi adı verilmişti. Qing Hanedanlığı (1644-1911) döneminde çoğunluğu yapma çiçek satanlardan oluşan tüccarlar her ayın 4, 14 ve 24'üncü günlerinde bu caddede bir araya gelirdi. Zaman içinde bu bölgede şapkalar, buketler ve (şeftali şeklindeki doğum günü pastaları, doğum günü erişteleri ve ay çörekleri üzerindeki) yiyecek süslemeleri için ipek, kadife ve kağıttan çiçekler yapan bir dizi küçük atölye kuruldu. Caddenin adı bu nedenle Huashi olarak değişti.

Caddede satılan yapma çiçekler, gerçeğe çok yakın olmaları nedeniyle ülkenin dört bir yanından alıcı buluyordu. Kısa süre sonra Çin'deki en iyi ipek çiçeklerin Beijing'den, Beijing'deki en iyilerin de Huashi'den geldiği kulaktan kulağa yayıldı. 1930'larda Japon ordusu Beijing'i işgal edinceye kadar caddedeki bu ticaret büyümeye devam etti. Çiçek pazarı bugün artık mevcut olmasa da caddenin adı halen aynı.

İnce el işçiliğine dayanan Beijing ipek çiçeği parlak renklerle bezeniyor. 1915 Panama Pasifik Uluslararası Fuarı'nda bir Qing sanatçısının çalışması ödüle layık görüldüğünde Beijing ipek çiçeği ilk defa uluslararası ün kazandı. Bugün kadınlar saçlarına takmıyor olsa da Çin operası kostümleri, aranjmanlar ve saksı bitkisi peyzajlarında bu ürünler yaygın şekilde kullanılıyor. 2007'de Beijing manevi kültür mirası listesine alınan el sanatı sonraki yıl ulusal listeye girdi.

İpekten yapılmış bir saksı bitkisi.

Kuşakların şirketi

İpek pahalı bir malzeme olduğundan ipek çiçekler, çoğunlukla kraliyet ailesi için üretilirdi. Bu yüzden saray çiçeği olarak da adlandırılırdı. "Kızıl Köşkün Rüyası" adlı eserde geçen Xue Teyze'nin Jia ailesinin kızlarına hediye olarak bir kutu saray çiçeği gönderme vakası, bunların o zamanlar asil hanımlar için bile ucuz olmadığını gösteriyor. Qing Hanedanlığı döneminde kadınlar arasında zirveye çıkan ipek çiçek takma modası, taleple birlikte tasarım çeşitliliğinin de artmasına neden oldu. Soylu kadınlar günün farklı zamanlarında, farklı günlerde ve sosyal statülerine göre farklı çiçekler takardı. Saray İdaresi Bakanlığı'nın bünyesinde imparatorun haremi için yapma çiçek ve kraliyet ziyafetleri için çiçek aranjmanları üretiminden sorumlu özel bir bölüm yer alıyordu . Bu işin ticaretini yapan zanaatkârların aile adlarının önüne çiçek anlamına gelen "Hua'er" ünvanı bir saygı ifadesi olarak eklenirdi.

Hua'er Jin, Beijing'in güney kesiminde yaşayan bir aileydi ve Qing Hanedanlığı'nın dul imparatoriçe, imparatoriçe ve prenseslerinin taktığı taçlara ipek çiçekler yapmakla görevlendirilmiş-

Gerçeği kadar büyüleyici görünen bir yapay Çin gülü.

ti. Jin Tieling, aile zanaatını devralan beşinci kuşak varis. Halktan diğer ustalar gibi, küçük yaştan itibaren merak duyup bu zanaatı öğrenmeye başladı. Babasının izinden giderek 1978 yılında Beijing İpek Çiçek Fabrikası'na girdi.

Kariyerinin ilk yıllarında Jin, bulabildiği bütün çiçek dükkanları ile çiçek sergilerini dolaştı, yetiştiricilerden bilgi aldı. Bu çabaları sayesinde mesleki becerilerini hızla geliştirdi. 1982 yılında 26 yaşındayken yaptığı ipek krizantemler ile ulusal bir ödüle layık görüldü.

Jin, "(Ailemde) gördüğüm ve duyduğum şeyler (kariyerim için) sağlam bir temel oluşturdu. Fakat her gün tutkuyla ve özenle çalışmak daha önemli. Bir zanaatı öğrenmenin kestirme yolu yok" diyor. Beijing'de yetişmeyen pek çok çiçeğe rastladığı Guangzhou'ya ilk seyahatini 1980'lerin başında yaptı. İki kasa dolusu çiçek satın alıp bunları omuz sırığında getirdi. Jin, "Her bitki benzersiz olduğu gibi, her çiçek ve her yaprak da benzersiz. Sadece bunları yakından inceleyerek iyi ipek çiçekler yapabilirim" diyor.

Mükemmeliyetin peşinde

Günümüzde canlı çiçekler yıl boyu çıkıyor, yine de yapma olanlara talep yok olmadı. Bunlar uzun ömürlü ve zahmetsiz olmaları, ayrıca alerji yapmamaları nedeniyle tercih ediliyor.

Beijing ipek çiçeklerinin yapımı, bir ile iki düzine adımı içeren ince bir el işçiliği gerektiriyor. Farklı çiçek türleri için farklı ipek ve tül çeşitleri seçiliyor. Narin ve yumuşak dokumanın kesilmeden, boyanmadan, şekillendirilmeden ve birleştirilmeden önce kola veya un macunu ile sertleştirilmesi gerekiyor. Tek bir işin üzerinde iki ya da üç ay çalışmak alışılmadık bir durum değil. Jin, kendinden emin bir şekilde, "Gezegendeki herhangi bir çiçeği ipek ile çoğaltabilirim" diyor.

Teknolojideki gelişmeler sayesinde, günümüzde ipek çiçeği üretiminin bir kısmı makinelerle yapılabiliyor. Bununla birlikte Jin başından sonuna el

Jin Tieling iki genç sanatçıya ipek çiçek yapımını öğretiyor.

ile yapmakta ısrarcı. Makinelerin birbirinin aynısı ve soluk görünümlü olmakla birlikte güzel çiçekler yapabileceğini kabul ediyor. Ancak el işi her çiçek, kendi başına benzersiz.

Zanaatın beşinci kuşak uygulayıcısı olarak Jin, ailesinin şöhretine yaslanmak yerine yenilikleri denemeye ve sınırları zorlamaya heves duyuyor. Röportaj esnasında, bir yulan manolyası bonzaisini göstererek, bunun tomurcuklarının geleneksel malzeme tercihi olan krep yerine gerçek çiçeğin tüylü tomurcuklarına daha çok benzeyen yeni bir sentetik malzemeden yapıldığını anlatıyor. "Yapay çiçekleri taze olanlar kadar gerçek yapmak, ailemde nesiller boyunca bir misyon oldu. İpek çiçekler güzeldir ve iyi dilekler taşır—solmaz, kurumaz. Bu, sadece işime yönelik bir istek değil, ailemin yaptığı bir zanaat aynı zamanda" diyor.

60'lı yaşlarını süren Jin, düzenli olarak gruplara, okullara ve işletmelere zanaatı hakkında uygulamalı dersler veriyor. "İnsanların arasındayken bu sanata yeni tohumlar, sevgi tohumları ekiyormuşum gibi geliyor" diye sözlerini tamamlıyor.

Canlıymış gibi görünen bir ipek krizantem.

Zamanı yontmak

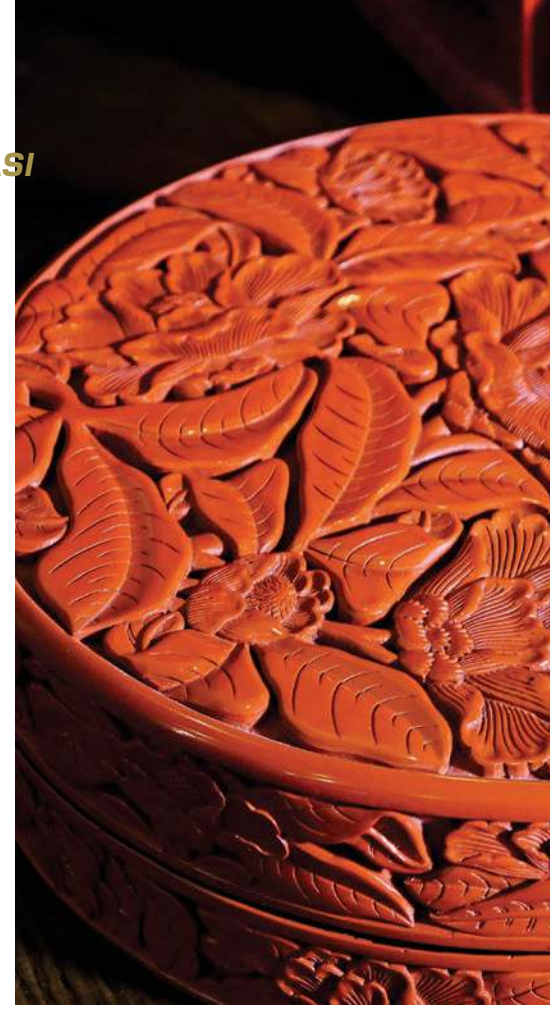

Oyma lake eşya, çeşitli şekillerdeki bazların üzerine çok sayıda doğal cila katı uygulanmasının ardından farklı tiplerde bıçaklarla bu katlara tasvirler yontulması suretiyle ortaya çıkarılan emsalsiz bir Çin el sanatı.

JIAO FENG

DİĞER dekoratif lake eşyalardan farklı olarak, oyma lake kaplamada düzinelerce hatta yüzlerce kat bulunuyor. Bazı büyük parçalarda sadece laklama işleminin uzun zamana yayıldığı, bitirmenin genellikle aylar, hatta bir yıl alabildiği bu zanaata "zaman yontmacılığı" denmesinin sebebi bu.

Geçmişi Tang Hanedanlığı'na (618-907) kadar geri giden Beijing oyma lake eşya, Song (960-1279) ve Yuan (1271-1368) hanedanlıklarında popüler hale geldi; Ming (1368-1644) ve Qing (1644-1911) hanedanlıkları döneminde ise tam anlamıyla gelişti ve zenginleşti. Çin lake eşya zanaatında önemli bir örnek olmanın yanı sıra Beijing'in geleneksel el sanatlarındaki mükemmelliği temsil eden bu eserlerin yalın ve vakur duruşu, zarif desenleri ilk göze çarpan özellikleri. Isı, asit ve alkali kadar rutubete de dayanıklı olması sayesinde ne biçimsizleşiyor ne de bozuluyor. Beijing oyma lake eşya, 2006 yılında Çin'in ulusal manevi kültür mirasına dahil edildi.

Mayıs 2017'de Beijing'de düzenlenen Kuşak ve Yol Uluslararası İşbirliği Forumu'nda Çin hükümetinin yabancı devlet liderlerine verdiği altı ulusal armağandan üçü Beijing oyma lake eşya oldu. Esasında oyma lake eşya, geçmişte pek çok vesileyle Çin'in ulusal hediyesi olarak sunuldu.

Lake eşya, Çin'de 7 bin yıldan daha uzun bir süre önce ortaya çıktı. Eski Çinliler lak ağaçlarından topladıkları açık gri-beyaz renkli bitki özüne pigmentler ekleyip bununla alet edevat boyuyordu. Lak erozyona, neme ve aşınmaya karşı eşyanın dayanıklılığını artırmakla kalmıyor aynı zamanda dekoratif özellik de taşıyor.

En eski lake eşyalar, genellikle bir ana malzemenin önce lake ile kaplanıp sonra kakmalar ve desenlerle süslendiği ürünlerdi veya önce ürün bazı oyuluyor, sonra da lake bir tabaka ile kaplanıyordu. Tang Hanedanlığı döneminde baz malzemenin yontma işlemi için uygun kalınlığa ulaşıncaya dek tekrar tekrar laklandığı yeni bir teknik ortaya çıktı. Bu dönemde kullanılan en yaygın renkler kırmızı ve siyahtı. Ming ve Qing hanedanlıkları döneminde zirveye ulaşan zanaatın o zamanki tüm ünlü ustaları bu mirasın varisleriydi.

Ulusal güçle bağlantılı

Oyma lake eşyanın gelişimi, ulusal güçle yakından bağlantılıydı. Bu ürünler çok katı ve zaman alan prosedürlerle üretildiğinden zarif ve pahalıydı, dolayısıyla sadece kraliyet sarayı bunları satın alabiliyordu. Ayrıca, ürünler kraliyet sarayında diğer ülkelere sunulan ulusal armağanlar olarak da işlev görüyordu. Tarihi kayıtlara göre, Tang Hanedanlığı döneminde merkezi hükümet, bu eşyaları seçkin el işçiliği ve karmaşık teknikleri nedeniyle çok değerli sayan sınır bölgelerindeki azınlık topluluklarının liderlerine hediye olarak veriyordu. Ming İmparatoru, 1403-1408 yılları arasındaki beş yıl boyunca Japonya'ya 203 parça oyma lake eşyayı üç seferde ulusal hediye olarak sundu.

Ming ile Qing hanedanlıkları döneminde ulusal armağan olarak sahip olduğu işlev, oyma lake eşyaların özel statüsünü daha da güçlendirdi. Bu durumun oyma lake sektörünün gelişimine doğrudan ivme kazandırdığı söylenebilir. Beijing'deki "Orchard Factory", Ming Hanedanlığı döneminde kurulan ve imparatorluğa hizmet veren büyük bir lak

atölyesiydi. Ülkenin dört bir yanından yetenekli lak işçilerini bir araya toplayan atölye, lak tekniklerindeki ilerlemenin yanı sıra Beijing stili oyma lake eşyaların yıldızının parlamasına zemin hazırladı.

Qing Hanedanlığı döneminde, İmparator Qianlong bir oyma lake aşığıydı ve bu parçaların üretimini aktif bir şekilde destekledi. İmparatorluk sarayı çok çeşitli oyma lake ürün talep ettiğinden el sanatları üretimi Qianlong döneminde benzeri görülmemiş bir gelişme kaydetti. Ürünler, pano, masa ve sandalye gibi büyük parçalardan tabak, kutu, şişe ve kova gibi küçük parçalara kadar zengin bir çeşitlilik arz ediyordu; ayrıca daha fazla varyasyon ve renk içeren mükemmel bir el işçiliği barındırıyordu. Dahası, bu dönemde yeşim taşı kakmalı yeni ürünler geliştirildi.

Qing Hanedanlığı dönemine özgü oyma lake, sanatsal ifadede incelik ve detayları vurgulayan teknikleri ile Ming'den ayrışıyordu. Üç boyutlu etkiyi güçlendirmek amacıyla lake yüzey kalınlığını artırmak katmanların sayısını da artırdı ve Beijing Oyma Lake Fabrikası'nda çok daha incelikli kesme işlemine geçildi. Bir kaç kuşak zanaatkarın çabası sonucunda Beijing stili oyma lake ürünler, saray sanatı dokunuşuyla daha asil, zarif ve görkemli bir görünüm kazandı. Ürünlerin çoğunun temasını çiçek, kuş, ejderha ve anka kuşunun uğurlu desenlerini içeren imparatorluk sarayının tercihleri belirliyordu. Üretim teknikleri itibarıyla, modern Beijing oyma lake, keskin ve hassas kesimin yanı sıra cüretkar hatları öne çıkarır. Beijing stili oyma lake eşyalar, uzun süredir Çin el sanatlarının ana ihracat kalemleri arasında yer alıyor.

Oyma tekniklerinde de yenilikler söz konusu. Geçmişte yassı oymacılık yaygındı, ancak günümüzde gofraj, delikli oymacılık ve heykelcik oymacılığını içeren çoklu tekniklerin bir kombinasyonunu

Yang Zhixin, Mingguzhai atölyesinde dördüncü nesil mirasçı.

Çin'in reform ve dışa açılma politikalarını uygulamaya başlamasından bu yana oyma lake ustaları, piyasa talebini karşılamak için sürekli yenilik yapıyor.

görüyoruz. Kullanılan lak renkleri de öncekinden daha fazla çeşit barındırıyor. Üst sınıf binaların iç duvarlarını süslemek için tasarlanıp geliştirilen yeni bir ürün olarak "duvar resmi", laklama tekniklerinde yenilikçi bir gelişme. Yapımında ahşap bir zemin kullanılıyor ve oyma işlemi tamamlandıktan sonra resim duvarın içine gömülüyor ve böylece binanın doğal dekoratif bir parçası gibi görünüyor.

Lake eşya oymacılığını izlemek için QR kodunu tarayınız.

Çin'in reform ve dışa açılma politikalarını uygulamaya başlamasından bu yana oyma lake ustaları, piyasa talebini karşılamak için sürekli yenilik geliştirerek sanat eşyasını günlük hayata entegre ediyor. Mingguzhai atölyesinin sahibi oyma lake eşya ustası Yang Zhixin, son yıllarda kalemlik, Go satranç kutusu, meyve kasesi, sofra takımı, saklama kutusu ve hatta gençlerin çok sevdiği bilezik, boncuk dizisi, kolye ve küpe ucu gibi takılar dahil çok sayıda fonksiyonel oyma lake parça yarattığını anlatıyor.

Hünerin cilası

Yang, oyma lake eşya yapımının tasarım, baz hazırlama, laklama, oyma ve cilalama gibi bir düzine ana prosedürü içeren fazlasıyla karmaşık bir süreç olduğunu anlatıyor. Her işlemin kendine özgü bir tekniği var ve eski zamanlardan beri bu el sanatının tamamlanmasında farklı işçiler görev aldığı için bir oyma lake ürünün yapımı genellikle ekip işbirliğini gerektiriyor. Dahası, farklı desenlerin farklı gravür tekniklerini gerektirmesi ve birkaç düzine gravür tekniği olmasından dolayı hepsinde birden ustalaşabilen insan sayısı az oluyor.

Oyma lake eşyalarda kullanılan lak, Çin lakı olarak biliniyor ve doğal lak ağaçlarının özünden elde ediliyor. Lak ağaçlarının çoğu dağlarda yetişiyor ve bitkinin özsuyu kauçuk gibi toplanıyor. Bununla birlikte bir ağaçtan çıkan özsu son derece az. Toplanan özsuyun oyma lake eşyanın boyanmasında kullanılabilecek Çin lakı haline gelmesi için filtrelenmesi ve bir kez daha saflaştırılması şart.

Oyma lake eşyanın yapımında önemli bir adım olan laklamanın kat üzerine kat şeklinde yapılması gerekiyor; ilk kat uygulandıktan sonra, diğer kata geçmeden önce kuruması için karanlık ve kuru bir ortamda bekletilmeli. Kaplamanın yıllarca çatlamadan dayanacak kalitede olması için bir günde sadece tek bir kat uygulanıyor ve 17 kat ile 1 milimetre kalınlık elde ediliyor. Oyma lake ürünlerin kaplaması genellikle 10-15 milimetre kalınlığında olmalı, ancak bazı büyük parçalarda 30 milimetreye kadar çıkabilir. Dolayısıyla sadece laklama işlemini tamamlamak, aylar hatta bir yıl alabiliyor.

Laklama işleminin tamamlanmasından sonra, oyma sanatçıları işin kendileriyle ilgili kısmına başlıyor. Yang'ın verdiği bilgiye göre, oymacılık süreci de iki aşamaya ayrılıyor: Ana gövde kabartması ve arka plan gölgelendirme. Yang, "Gölgelendirme, oyma lakenin en belirleyici işlemi. Hangi desen oyuluyor olursa olsun oyma işlemi 'bıçağın altında pişmanlığa' müsaade etmez. Çok sayıda düz ve dalgalı hat, tek seferde kesintisiz olarak çizilmeli. Bir yanlış hamle, yapılmış bütün işi ziyan edecektir" diye belirtiyor. Oymanın tamamlanmasını cilalama işi takip eder ve tüm bu işlemler bittiğinde bir oyma lake eser artık tamamdır.

Oyma lake eşya zanaatında otuzuncu yılını dolduran Yang, geleneksel stilleri değiştirmek, kabartma çizgilerini basitleştirmek, laklamayı telkari kakmacılık ile birleştirmek suretiyle yenilikçilik anlamında pek çok farklı şey deniyor. "Yenilik, hünerin canıdır. Zanaat ancak sürekli yenilik yoluyla dinamik olabilir" diyen Yang, son dönemde oyma lake eşya ile koyu kırmızı mineli çömleklerin "disiplinler arası entegrasyonu" üzerinde çalışıyor.

Yang, "Eski çağlarda sadece kraliyet sarayında tadı çıkarılan oyma lake eşya sanatı, sıradan insanların hayatından uzak tutuluyordu. Şimdi ise hem hayatı güzelleştirme hem de pratik değere sahip olma özelliği nedeniyle insanların günlük yaşamına entegre edilmesi gerekiyor. Oyma lake eşyayı daha çok kişi sever ve kullanırsa, bu zanaat bir nesilden diğerine geçmeye devam eder" diyerek sözlerini tamamlıyor.

Çin, teknolojide dünya lideri!

South China Morning Post, Abacus ve Edith Yeung'ın işbirliğiyle hazırlanan "Çin İnternet Raporu 2019" kamuoyuna açıklandı. Buna göre Çin'de nüfusun yüzde 60'ı internet kullanıcısı. Bu oranla Çin, ABD'yi üçe katlıyor. Çin, 5G patenti konusunda da ABD'yi sollamış durumda.

KEREM KÖFTEOĞLU

NÜFUSU, yüzölçümü ve 56 etnik grubuyla dünyada ilk sıralarda yer alan Çin, teknoloji kullanımında da artık bir dünya lideri. Teknoloji alanında dünya sahnesine sürekli yenilikçi ürün ve hizmetleriyle çıkan Çin, günümüzde birçok alanda ABD'yi geçmeyi başardı.

Bu durumu South China Morning Post, Abacus ve Edith Yeung'ın işbirliğiyle hazırlanan "Çin İnternet Raporu 2019" net olarak açıklıyor. China Today Türkiye olarak bu alandaki gelişmelerden okuyucularımızı bilgilendirmek adına, söz konusu raporu özetledik.

Çin ve ABD'yi nüfusları ve sahip oldukları internet kullanıcı sayısı açısından incelediğimizde, Çin'in açık ara önde olduğunu görüyoruz. Örneğin, nüfusu 1.4 milyar kişi olan Çin'de internet kullanıcı sayısı 2019 yılında bir önceki yıla göre 57 milyon artarak 828 milyon kişiye ulaştı. Çinli nüfusun yüzde 60'ına denk gelen bu oran, ABD'deki internet kullanıcı sayısının üç katı olduğunu gösteriyor.

Rapor, Çin'in mobil internet ve mobil ödeme konularında da ABD'yi geçtiğini gösteriyor. Nitekim rakamlara baktığımızda Çin'de nüfusun yüzde 58'ine denk gelen 817 milyon kişi mobil internet kullanıyor. ABD'de ise nüfusun yüzde 89'u olan 293 milyon kişi mobil internet kullanıyor. Mobil ödeme kullanıcı sayısı hızla artan Çin'de bu rakam nüfusun yüzde 42'sini, yani 583 milyonu bulmuş durumda. ABD'li nüfusun ise yüzde 81'ini oluşturan 268 milyon kişi ödemelerini mobil kanalıyla yapıyor.

5G'de de ABD'yi geçti

Son zamanlarda sıkça duyduğumuz 5G, daha hızlı veri iletişimi sunan, ağ kapasiteyi daha güçlü olan beşinci nesil mobil teknoloji şeklinde özetlenebilir. Raporun bu alana ilişkin verilerine baktığımızda, Çin'in birçok alanda ABD'yi geçtiğini görüyoruz. China Mobile, China Unicom ve China Telecom'dan oluşan üç Çinli telekom operatörü, halihazırda toplamda nüfusu 167 milyon kişiye birçok şehirde 5G pilot uygulamayla liderliklerini şimdiden ilan etmiş durumda. Üç operatör, 5G alanına yaptıkları toplam 313 milyar dolarlık yatırımla listede ilk sıraya oturmayı başardılar.

Bu alandaki liderlik bununla da sınırlı değil. Şöyle ki, Çin sahip olduğu 5G patentiyle de ABD'yi fersah fersah geçmiş durumda. Bu alanda dünyada üç ülke öne çıkarken Çin, elindeki 3 bin 400 patentle lider koltuğunda oturuyor. Çin'i 2 bin 51 patentle Güney Kore, bin 368 patentle de ABD izliyor.

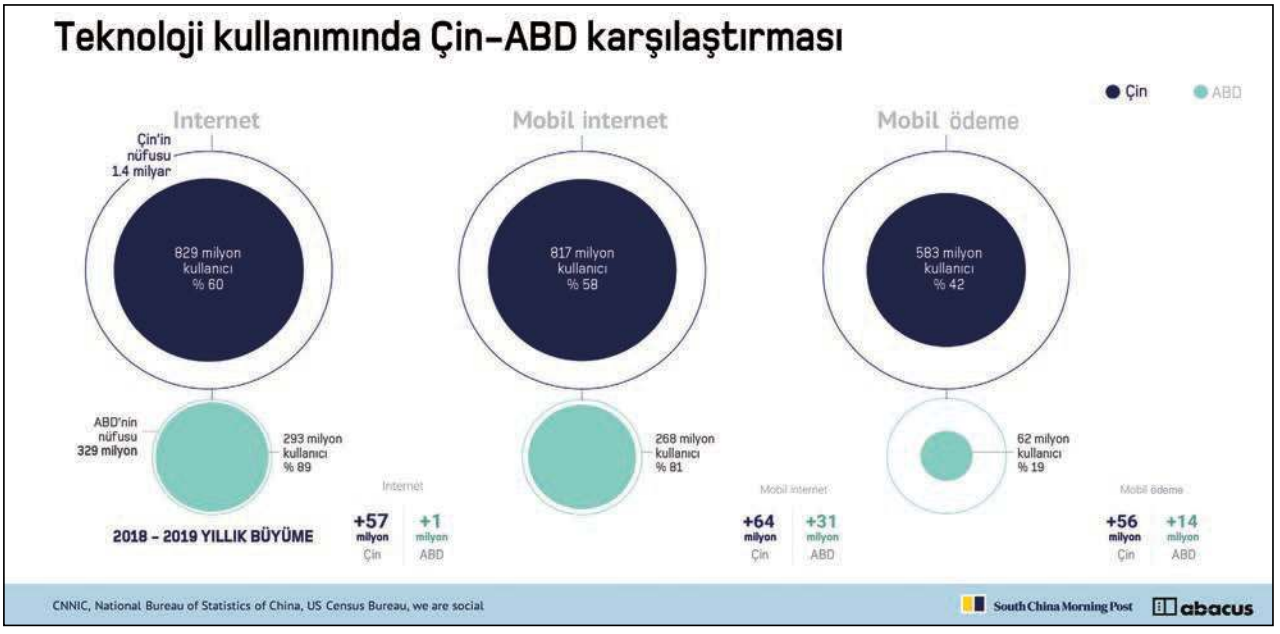

El değmemiş doğal bir cennet

Hoh Xil Doğa Koruma Bölgesi, Qinghai-Tibet Platosu'nun hinterlandında yer alıyor. Moğolca "güzel kız" anlamına gelen Hoh Xil'de doğa koşullarının sertliğinden ötürü kimse yaşamıyor. Bu yüzden "insanlara yasak bölge" ya da "gizemli topraklar" olarak da biliniyor.

JIAO FENG

BURASI, hakkında çok az şey bilinen, dolayısıyla el değmemiş doğal bir cennet olarak korunmuş nadir bölgelerden biri.

Qinghai-Tibet Platosu'nun kuzeydoğu köşesinde yer alan Hoh Xil Doğa Koruma Bölgesi, deniz seviyesinin 4 bin 500 metre üzerinde dağlar ve otlaklardan oluşan geniş bir alana yayılmış durumda. Şu anda mükemmel bir şekilde korunmuş bir ekolojik çevreye sahip olan Hoh Xil, aynı zamanda Çin'in en çok yaban hayat kaynağına sahip, en büyük ve en yüksek doğa koruma alanı.

Hoh Xil, 2017'de Dünya Mirası listesine dahil edildi. Bölge, Çin'in batısındaki Qinghai eyaletinin Yushu Tibet Özerk İlin'ne bağlı Zhidoi ve Qumarleb ilçelerinin sınırları içinde kalıyor. 37 bin kilometrekarelik bir alana yayılan Hoh Xil'in tampon bölgesinin genişliği de 23 bin kilometrekarelik; dolayısıyla toplam yüzölçümü 60 bin kilometrekareye yakın.

İnişli çıkışlı kum tepeleri, karla kaplı dağlar, berrak mavi göller, koyu yeşil bataklıklar, gelişmeye devam eden yaban türlerinin yanısıra serin rüzgarlar ve gökyüzünde kayıp giden bulutlarıyla bu kendine özgü coğrafya, insanlar için yasak bölge ama yaşam için bir cennet. Burası, bilimsel incelemeler için esrarengiz bir alan ve kaşifleri en uzak köşelerini tekrar tekrar ziyaret etmek üzere kendine çeken gizli bir dünya.

Eşsiz arazi yapısı

Modern bilime göre, Qinghai-Tibet Platosu yer kabuğunun hareketi sonucunda ortaya çıktı. 300 milyon yıl kadar önce Hoh Xil hala bir okyanustu. Ardından gerçekleşen yer kabuğu hareketiyle okyanus ortadan kalktı ve Qinghai-Tibet Platosu hızla yükseldi. Dağların arasında uzanan geniş tortul havzaları ve birbirini kesen zirveleriyle, bugün Hoh Xil adını taşıyan muazzam genişlikte bir yaban hayat bölgesi ortaya çıktı. Kompleks jeolojik hareketlerin yol açtığı şekillenme sonucunda Hoh Xil, alpler, geniş vadiler, buzullar, sıcak kaplıcalar, nehirler ve gölleri bir araya getiren, yüksek platolara özgü bir alp arazi yapısına kavuştu.

Hoh Xil'in ortalama rakımı 5 bin metre; bu da bölgeyi Qinghai-Tibet Platosu'nun en yüksek noktalarından biri haline getiriyor. Yüksek rakım epey serin bir dünya yaratıyor, sıcaklıklar -46.2 santigard dereceye kadar düşüyor. Arazinin yüzde 90'dan fazlası, kalınlığı 80 ile 120 metre arasında değişen bir tiyal tabakasıyla kaplı. Yüksek dağlarda dev buzullar bulunuyor; bölgenin dört bir yanına dağılmış başka buzullar da mevcut. Buzullar ve tiyal, devasa katı rezervuarlar oluşturuyor. Bu buzullar ve karla kaplı dağlar, aynı zamanda, Yangtze Nehri, Sarı Nehir ve Lancang Nehri'ni besleyen kaynaklar.

Hoh Xil Doğa Koruma Bölgesi'nin ayırt edici özelliklerinden biri de, çok sayıda göle ev sahipliği yapması. İstatistiklere göre, bölgede bir kilometrekareden büyük 107 göl, 200 kilometrekareden geniş altı göl ve bir kilometrekareden küçük 7 bin göl bulunuyor. Bundan ötürü bölge "bin göl diyarı" olarak da biliniyor. Dört bir yana dağılmış

Hoh Xil'in sakin ve güzel manzarası.

plato gölleri ve iyi korunmuş plato bitki örtüsü, nadir görülebilecek bir manzara oluşturuyor. Zorlu doğa koşulları ve nüfusun azlığı, Hoh Xil'i platonun orijinal ekolojik çevresinin ve eşsiz doğal arazi yapısının en iyi korunduğu yerlerden biri haline getiriyor.

Qinghai-Tibet Platosu hinterlandının benzersiz coğrafi ortamı ve iklim özellikleri, yüksek rakımlı bir bölgede dünyanın gelişim tarihinin ve yaşamın evrim sürecinin kaydının tutulduğu özgün bir ekosistem yarattı. Gökyüzünün mavisi, karlı dağların beyazı, toprağın sarısı, göllerin yeşili, alplerin grisi, antilopların kahverengisinden oluşan altı rengin içiçe geçmesi ve kontrast yapmasıyla bölge görsel bir şölene dönüşüyor.

Yüksek karla kaplı dağlar, muhteşem buzullar, kristal göller, yaygın yaban hayat ve dev Gobi Çölü'yle donatılmış Hoh Xil, tüm yıl boyunca ıssız ama saf güzelliğini koruyor. Temiz dağ göllerinin arka planında geniş otlaklar yer alıyor ve yaz çimlerinin arasında büyüyen yaban çiçekleri yaban hayata canlılık kazandırıyor. Kış aylarında bembeyaz kar tanelerinin parıldamasıyla, yer ve gök birleşmiş görüntüsü veriyor.

Ayrıca bölgede birçok ilginç doğal arazi yapısı bulunuyor, vadi buzulları, donmuş kabartılar, renkli plato gölleri, tuz göllerinin kenarında açan "tuz çiçekleri", buzulların altında su sıcaklığı 91 santigrad dereceye kadar yükselen kaplıcalar gibi. Bunların tamamı, Hoh Xili'yi turistler açısından cazip kılan benzersizlikler.

Yaban hayat cenneti

Hoh Xil Doğa Koruma Bölgesi'ndeki doğa koşullarının sertliği insanların burada uzun süre kalmasını imkansız kılsa da bölge yaban hayatla dolup taşan bir cennet. Pika, plato tavşanı, boynuzlu toygar gibi küçük hayvanlardan tutun Tibet antilobu, Tibet gazalı ve Tibet yaban eşeği gibi toynaklı hayvanlara, şahin, vaşak ve kurt gibi avcılara kadar uzanan canlılar bölgedeki yaban hayatının gerçek efendileri.

İnsanlar Hoh Xil'in varlığından Tibet

Seyahat tüyoları

Hoh Xil Doğa Koruma Bölgesi'ne gitmek için atmanız gereken ilk adım, Golmud'daki Hoh Xil Doğa Koruma Bölgesi İdaresi'yle temasa geçmek ve ilgili işlemleri tamamlamak. İkinci olarak, burada hava koşulları çok sert olduğundan, muhtemel risklere karşı, vücudunuzu sıcak tutmak için ve yükseklik hastalığına karşı önleyici tedbirleri içeren gerekli hazırlıkları yapmanız gerekiyor. Yerel azınlıkların dini inançlarına ve geleneklerine saygı göstermelisiniz. Ayrıca yöredeki şartların zorluğunu ve bölgeye kendi aracınızla gitmenin en olağan tercih olduğunu unutmamalısınız. Hoh Xil Doğa Koruma Bölgesi'ni ziyaret etmek için yılın en iyi zamanı, temmuz ile eylül ayları arasındaki dönem. Sıcaklığın yüksek olduğu yaz aylarında bile geceleri çoğunlukla yağmur yağıyor. Burası yaz tatili için doğal bir tesis.

Tibet yaban eşeği, ulusal düzeyde birinci sınıf koruma altında bir hayvan türü.

antilobu ve bu hayvanı korumak amacıyla kurulan "Yaban Yak Ekibi" sayesinde haberdar oldu. Qinghai-Tibet Platosu'nu en iyi temsil eden hayvanlardan biri olan Tibet antilobu, plato cini olarak da biliniyor. Karın düşmesiyle birlikte ufukta hafif ve uzun adımlarla uçarcasına gruplar halinde koşuşmaya başlayan bu hayvanlar bölgenin uçsuz bucaksız yaban hayatına büyük canlılık kazandırıyor.

Hoh Xil Doğa Koruma Bölgesi, Tibet antiloplarının başlıca üreme alanı olduğu gibi göç yollarının korunması açısından da hayati öneme sahip. Tibet antiloplarının "Üç Nehir"in kaynakları ile Hoh Xil Doğu Koruma Bölgesi arasındaki göç yolunun tamamı bölge dahilinde korunuyor ve bu durum Tibet antiloplarının kesintisiz göçünü destekliyor. Her yıl mayıs ayından başlayarak Xinjiang, Tibet ve Qinghai'den binlerce Tibet antilobu doğum yapmak üzere Hoh Xil'deki Zonag Gölü'ne geliyor. Ağustos ayında dişi antiloplar yavrularıyla birlikte geri dönüyor ve göç sürecini tamamlıyor. Bunun ardındaki neden ne? Tibet antilopları yollarını nasıl buluyor? Bu sorular hala gizemini koruyor.

1995'te Qinghai eyalet yönetimi, Tibet antilobu, yabani yak, Tibet yaban eşeği ve Tibet gazalı gibi nadir rastlanan yaban hayvanlarını, bitkileri ve yaşam ortamını korumak için eyalet çapında bir doğa koruma bölgesi oluşturdu. Burası 1997'de ulusal doğa koruma bölgesine dönüştürüldü. Kaçak avcılığa karşı yıllardır yorulmadan verilen mücadele ve kurulan doğa koruma bölgeleri sayesinde Tibet antiloplarının sayısı yavaş yavaş arttı. 2016'da Uluslararası Doğa Koruma Birliği (UDKB) Tibet antiloplarının statüsünü tehlikedeki türden yakın tehdit altındaki türe dönüştürdü.

Alp ekosistemi ile plato sulak alan ekosisteminin mükemmel bir bileşimini içermesi, Hoh Xil Doğa Koruma Bölgesi'ni biyoçeşitlilik için eşi benzeri bulunmayan bir cennet haline getiriyor. Bölgeye dağılmış 210 bitki türü bulunuyor; bunların 72'i Qinghai-Tibet Platosu'na özgü türler. 230'dan fazla yaban hayat türü var; bunların 20'den fazlası birinci sınıf ve ikinci sınıf özel devlet korumasında. Bunların da 12'si Qinghai-Tibet Platosu'na özgü türler.

Bölgede Tibet antiloplarına ek olarak dondurucu soğuklukta rüzgarlara meydan okuyarak kalın kar tabakasını kat eden yaklar, karlı doğada av bekleyen kurtlar, yaban eşekleri, beyaz dudaklı geyikler, kahverengi ayılar ve bölgeye özgü başka yaban hayat türleri yaşıyor. Son yıllarda ekolojik çevreyi koruma çabalarının güçlendirilmesiyle Hoh Xil Doğa Koruma Bölgesi'ndeki yaban hayat nüfusunda ciddi bir artış kaydedildi. İnsan ve doğanın uyum içinde bir arada var olması, platoda görebileceğiniz en güzel manzaralardan biri.

Yasadışı yollarla girmek yasak

Doğayı fethetmek ve sınırları zorlamak insan türünün her zaman nihai hayali olmuştur. Geçmişte insansız bölgeyi geçmeyi deneyenlerin pek çoğu hayatını kaybetti. Günümüzde cesurlara has bu yolculuğu devam ettirmek isteyen yeni meydan okuyucular var. Ancak platonun ekolojik çevresi kırılgan ve insanların bıraktığı izlerin yok olması uzun zaman alıyor. Kasım 2017'de Qinghai'ye bağlı Hoh Xil, Xinjiang'a bağlı Altun Dağları ve Tibet'teki Qiangtang, platonun ekolojik dengesini ve turistlerin güvenliğini korumak amacıyla ortak bir açıklama yaparak tüm birim ve şahısların doğa koruma bölgesine yasadışı yollarla girmesini yasakladı. Hoh Xil Doğa Koruma Bölgesi'nin doğal güzelliğini deneyimlemek isteyen turistler, koruma bölgesinin dışındaki tampon bölgeyi ziyaret edebilir.

Tanggula Dağı Geçidi, Qinghai ile Tibet'i birbirinden ayıran sınır çizgisi ve Qinghai-Tibet Otoyolu'nun en yüksek noktası. Tüm yıl boyunca rüzgarlı ve karla kaplı olmasından ötürü "kar

ambarı" olarak da bilinen dağ geçidinde anıtlar ve sembol yapılar bulunuyor; burası ayrıca Qinghai-Tibet Otoyolu'nu kullanarak Tibet'e gitmenin tek yolu. Yangtze Nehri'nin kaynak akıntısı burada. Dağların eteğinde de Tibet antilobu gibi tehlikedeki türlere konforlu bir ortam sunan insansız Hoh Xil Doğa Koruma Bölgesi bulunuyor.

Kunlun Dağları Geçidi, Qinghai ve Gansu eyaletlerinden Tibet'e gitmenin tek yolu. Burası ayrıca Qinghai-Tibet Otoyolu'nun başlıca geçitlerinden biri ve dünyanın çatısını keşfetmek isteyen otomobillerin kullanabileceği tek yol. Kunlun Dağları Çin ulusunun bir sembolü ve Çin'e özgü efsane ve destanların beşiği. Kunlun Dağları'ndaki geniş tiyal tabakasına karşın geçit tüm yıl boyunca donmuş oluyor; tiyal tabakasının yüzeyindeki otlakta ise yeşil çimenler büyüyor. Her yıl yaz ortasında parlak ve büyüleyici yaban çiçeklerinin açmasıyla manzara iyice büyüleyici bir görünüm kazanıyor.

Hoh Xil Doğa Koruma Bölgesi'nin doğal güzelliğini deneyimlemek isteyen turistler, koruma bölgesinin dışındaki tampon bölgeyi ziyaret edebilir.

Herkesi büyüleyen orman

Golmud fırat kavağı ormanı, Altenqoke Otlağı'nın kuzeybatı kısmında, Golmud kentsel alanının 60 kilometre uzağında bulunuyor. Burası dünyanın en yüksek rakımlı fırat kavağı ormanı. Güneyinde yüce Kunlun Dağları; kuzeyinde devasa Gobi tuz kumsalı var. Her ekimde fırat kavağı ormanının rengi koyu yeşilden altın sarısına dönüyor ve orman devasa bir gökyüzünün oluşturduğu geri planın önünde yanan bir alevi andırıyor. Tüm çölü altın sarısına boyayan orman, doğal güzelliği ve yaşama azmiyle gören herkesi büyülüyor.

Qinghai eyaletine bağlı Golmud şehrinin güneyindeki Tanggula kasabasında bulunan Ulan Moron Nehri, Yangtze Nehri'nin batı kaynağı. Ulan Moron Nehri'nin kaynağı ise Tanggula Dağları'nın ana zirvesi olan Geladandong buzulu. Buranın manzarası gerçekten muhteşem; karlı dağları, buzla kaplı tepeleri, uçsuz bucaksız otlaklar, nehir yüzeyinden yansıyan mavi gökyüzü ve beyaz bulutlar, huzurlu ve hoş bir doğal ortam oluşturuyor. Yangtze Nehri'nin kaynak akıntısı olan Ulan Moron Nehri üzerindeki köprü, Yangtze Nehri'nin üst kolları üzerinde inşa edilen ilk köprüydü; bu yüzden de Yangtze Nehri Üzerindeki İlk Köprü" adını taşıyor.

Qinghai eyaletine bağlı Golmud şehrindeki Qarhan Tuz Gölü, Çin'in en büyük tuz gölü ve dünyanın en tanınmış iç tuz göllerinden biri. Çevresinde yeşil bitkiler zorlukla büyüyor ancak gölde yeşim taşı gibi parlayan ve muhtelif şekillere sahip sihirli tuz çiçekleri yetişiyor. Tuz çiçeği, tuzun bir tuz gölünde kristalleşmesi sonucunda oluşan güzel kristalin adı. Buradaki "tuz çiçekleri" incileri, mercanları, pavyonları, kuşları ve hayvanları andırıyor. Tuz gölünde kümeler halindeki çiçekler, gölü güzel ve büyüleyici bir periler diyarına dönüştürüyor. Suyun sürekli buharlaşması sonucunda gölde katı bir tuz örtüsü oluşmuş. Qinghai-Tibet Demiryolu ve Qinghai-Tibet Otoyolu doğrudan bu örtünün üzerine inşa edildi. Hatta otoyol, tuzlu suyun üzerinde yüzen bir köprüye benziyor, yeşimden bir kemeri çağrıştıran, korkuluğu, ayağı bulunmayan ve altından su akmayan bir tuz köprüsüne. Yol yüzeyi pürüzsüz ve düz. Tuz Köprüsü'nün tuz gölünü tam ortadan ikiye bölmesiyle ortaya muhteşem bir manzara çıkıyor. Böylesi bir mimariyi yaratan insan aklına hayranlık duymaktan kendinizi alamıyorsunuz.

Yalnız gezen ya da yaralanmış Tibet antilopları, Qinghai eyaletine bağlı koruma istasyonunun arkasındaki yaban hayat kurtarma merkezi tarafından yıl boyunca kurtarılıyor ve tedavi ediliyor.

Tanrı Dağları'nın egzotik çeşitliliği

Çin'in uzak kuzeybatısı bölgesinde bütün baştan çıkarıcılığıyla Tanrı Dağları uzanıyor. Bölge eşsiz bir arazi yapısına, sayısız buzul akarsuyuna, muhteşem doğal güzelliklere, kendine özgü bir flora ve faunaya sahip. Bu da bölgeyi ılıman kurak topraklardaki geniş dağlık ekosistemlerin en muazzam örneklerinden biri kılıyor.

TIANSHAN (Tanrı) Dağları, dünyanın en büyük yedi dağ sırasından biri. Avrasya kıtasının iç bölgesinde yer alan dağlar, 2 bin 500 kilometreyi bulan uzunluğuyla Çin, Kazakistan, Kırgızistan ve Özbekistan topraklarını kat ediyor. Dünyanın okyanustan en uzak sıra dağları olan Tanrı Dağları'nın Çin'deki kısmının uzunluğu bin 760 kilometre; bu da dağ sırasının tamamının üçte ikisini oluşturuyor.

Xinjiang boyunca uzanan Tanrı Dağları özerk bölgeyi ikiye bölüyor; dağların güneyinde Tarım Havzası, kuzeyinde de Junggar Havzası var. Bu eşsiz özellik, aynı zamanda, Xinjiang'in jeolojik simgesi.

Haziran 2013'te Tanrı Dağları'nın (Xinjiang Tanrı Dağları olarak da bilinen) Çin'deki bölümünde bulunan dört dağ bölgesi, Tomar, Kalajun-Kuerdening, Bayanbulak ve Bogda, Dünya Doğa Mirası listesine dahil edildi.

Xinjiang Uygur Özerk Bölgesi, Avrasya kıtasının tam kalbinde yer alıyor. Okyanustan gelen nemin buraya ulaşması çok zor olduğu için burası aşırı kurak bir bölge. Buna karşın Tanrı Dağları'nda 10 bine yakın buzul bulunuyor ve bunlar geniş su kaynakları rezervine sahip devasa bir katı rezervuar işlevi görüyor. 370'i aşkın nehir ve göl bu alanlardan besleniyor ve bölgeyi de besliyor. Bu bileşim, Xinjiang Tanrı Dağları'nın doğal güzelliklerinin barındırdığı eşsiz tezatlardan biri. Bölgede bulunan karlı dağ ve buzulların, huzurlu ormanların, otlarla kaplı bataklıkların, berrak nehir ve göllerin hepsi kum çölleriyle çevrili. Bu doğal feno-

Bayanbulak Otlağı, Xinjiang Tanrı Dağları'nın eteklerinde yer alıyor.

menin neden olduğu, kavurucu sıcaklardan kutup soğuğuna, kuru havadan nemli havaya, ıssız topraklardan yemyeşil arazilere uzanan tezatlar olağanüstü bir görsellik yaratıyor.

Xinjiang Tanrı Dağları'nın etrafındaki bölge, birçok meyvenin anavatanı. Bir zamanlar antik İpek Yolu'nun Merkez Ovaları ile Batı Bölgeleri'ni birbirine bağlayan önemli bir halkasıydı. Üzüm, yonca, keten, kavun, şeftali gibi ürünler, Batı Bölgeleri'nden Çin'in iç kısımlarına bu bölge yoluyla taşınırdı. Kuru iklim, yüksek rakımdan kaynaklanan uzun güneş ışığı saatleri ve gece ile gündüz arasındaki muazzam sıcaklık farklarından ötürü burada yetiştirilen meyve ve kavunların şeker içeriği gayet yüksek oluyor.

Doğu ile Batı arasındaki ticaret akışı, Xinjiang Tanrı Dağları bölgesinin kültürel çeşitliliğini de artırdı. Hem otlak kültürüne hem tarım kültürüne ev sahipliği yapan bölge, aynı zamanda, muhtelif etnik grupların burayı mesken tutması nedeniyle Batı ve Doğu'dan gelen düşünce ve sanatların kaynaşma noktası. Budizm, Hıristiyanlık, İslam, hep buradan geçerek Çin'in Merkez Ovaları'na ulaştı. Konghou (antik bir telli çalgı), qiangdi (Qiang etnik azınlığına ait bir flüt) ve pipa (dört telli bir çalgı) buradan geçerek yerel kültürün bir parçası haline geldi. Böylesi bir kültürel çeşitliliğin sonucunda ortaya çıkan gayet zengin kültürel ortam, çeşitli yerel etnik grupların geli-

Doğu ile Batı arasındaki ticaret akışı, Xinjiang Tanrı Dağları bölgesinin kültürel çeşitliliğini artırdı.

şimini ileri taşırken bir bütün olarak Çin kültürünü de zenginleştiriyor.

Büyüleyici Tianchi Gölü

Bogda, Tanrı Dağları'nın doğu kısmının bir kolu. Tanrı Dağları'nın en yüksek zirveleri arasında Bogda üçüncü sırada ve diğer zirvelerden çok daha fazla tanınıyor.

Bogda kelimesi kökeni itibarıyla, Moğolca'da "tanrılar" ya da "ilahlar" anlamına geliyor. Yörenin göçebe etnik gruplarının ünlü dağlara tapmak gibi bir geleneği var ve Bogda da devasa ve görkemli olduğu için yöre halkı tarafından kutsal addediliyor. At sırtındaki insanlar dağı gördüğünde hemen attan iniyor; yayalar da başları yere değecek şekilde diz çöküyor. Bogda egzotikliğiyle ve tehlikeli olmasıyla tanınıyor. Yıl boyunca karla kaplı olan dağda, aynı zamanda el değmemiş yemyeşil orman ve otlaklar bulunuyor. Temmuz ve ağustos aylarında dağın eteklerinden zirvesine tırmandığınızda bir gün içinde dört mevsimin en güzel manzaralarına tanık olmak mümkün. Kar hattı boyunca, kar nilüferi, trollius chinensis, parnassia palustris gibi sadece karla kaplı dağlarda görülen bir çok eşsiz çiçek yetişiyor. Bu bitkilerin tohumları sıfırın altındaki sıcaklıklarda bile gonca veriyor ve dayanıklı fideleri -30 santigrad dereceyi bulan soğuklara göğüs gerebiliyor.

Bogda'nın kuzey yamacında Tianchi Gölü bulunuyor. Çin mitolojisine göre burası ilahi varlıkların eviydi.

5A ulusal turistik bölge statüsündeki gölün rakımı bin 910 metre. Su derinliği 105 metreyi buluyor. Buranın karla kaplı zirveler, buzullar, ormanlar, otlaklar ve gölleri bir araya getiren manzarası, bir peri masalı sahnesini andırıyor. Yaz ortasında bile Tianchi Gölü'nde su sıcaklığının epey düşük olması, burayı yaz tatili için ideal bir yer haline getiriyor.

Urumqi yakınlarında, karla kaplı muhteşem Tanrı Dağları'nın uçaktan görünümü.

Kuşların üreme alanı

Bayanbulak Otlağı, Tanrı Dağları'nın güney eteklerindeki havzada bulunuyor. Dört tarafı karla kaplı zirvelerle kuşatılmış bu bölge tipik alp otlakları, alp meraları, alp bataklıkları ve dağ meralarına ev sahipliği yapıyor. Arazi düz, su ve bitki örtüsü bol. Burası, Xinjiang'ın başlıca hayvancılık üslerinden biri.

Moğolca'da Bayanbulak, "sonsuza dek akan pınar" anlamına geliyor. Otlağın geniş arazisinde binden fazla su kaynağı bulunuyor; bunlar buzulla birleşerek havza bölgesine akıyor ve kıvrıla kıvrıla uzanan Kaidu Nehri'ni oluşturuyor. Antik zamanlarda Kaidu Nehri'nin yarattığı irili ufaklı göller, bataklıklar ve sulak alanlar, bölgede otlak ve çayır hayatının gelişmesini sağlamış.

Çayır, inişli çıkışlı bir arazi boyunca uzanıp gidiyor. Bölge, istisnai doğal ekolojisi ve fazla insan faaliyeti barındırma-

Xinjiang Nalati Otlağı'nın genel görünümü.

ması nedeniyle nadir görülen birçok bitki türüne ev sahipliği yapıyor ve yabani kuğu gibi hayvanlar için ideal üreme bölgesi işlevi görüyor.

Otlak meşhur Kuğu Gölü'ne de ev sahipliği yapıyor. Ancak Kuğu Gölü aslında, insanların tahayyül ettiğinden farklı olarak, birbiriyle bağlantılı çok sayıda küçük gölden oluşan geniş bir sulak alan. Burada su ve ot bol, iklim nemli ve serin, manzara da muhteşem. Göl, aynı zamanda, Çin'in ilk resmi kuğu doğa koruma bölgesi ve ülkenin en büyük yabani kuğu yaşam alanı. Ördek ve kaz gibi birçok başka su kuşu türünü de cezbeden bölge, kuşların en büyük üreme alanı ve yazları geçirdiği yer olarak biliniyor. Her yıl ilkbaharın gelmesiyle birlikte kar ve buz erimeye başlıyor, çiçekler tomurcuklanıyor ve gölün üzerinde ötücü kuğular, kuğu yavruları ve beyaz kuğulardan oluşan kuş sürüleri beliriyor. Hindistan, Myanmar, Pakistan, hatta Karadeniz ve Akdeniz gibi çok uzak bölgelerden gelen kuşlar, bu yemyeşil otlakta sürüler halinde çiftleşiyor ve yavruluyor. Kış yaklaşmaya başladığında da kuşlar genişleyen ailelerini alıp Himalayalar'ın üzerinden güneye doğru uçuyor.

Her yıl bir kez Naadam Festivali sırasında Bayanbulak otlakları hareketleniyor. Yöre halkı, her yıl temmuz ayının sonlarına doğru, Turgut boyunun 1771'de anavatana geri dönmesi anısına geleneksel Naadam Festivali'ni düzenliyor. Festival sırasında at yarışları, güreş müsabakaları, yak yarışları, etnik kıyafet, şarkı ve dans gösterilerinin yanı sıra Bayanbulak'ın Üç Hazinesi için bir yarışma düzenleniyor ve ziyaretçiler bu yarışmada Bayanbulak'ın en güzel atlarını, en sağlıklı karabaş koyunlarını, en güçlü yarı evcil yarı vahşi yaklarını görebiliyor. Şenlik ateşleri ve gurme şovları sırasında da isteyenler otlakların halk geleneklerini daha iyi tanıyabiliyor ve otantik yerel yemeklerin tadına bakabiliyor.

Doğal gen havuzu

Tanrı Dağları'nın batı kısmının kuzey eteklerinde Kalajun ve Kuerdening adında iki otlak bulunuyor. Kalajun, Kazakça'da "çimenle aşırı büyümüş siyah yaban" anlamına geliyor. 2 bin-3 bin metre rakımdaki Kalajun muhteşem bir manzaraya sahip. Bu otlak şaheserinin sakinleri gelen ziyaretçilerin bakışlarına kendini öylece bırakıyor. Göz alabildiğince uzanan, aralarına

Bölge, istisnai doğal ekolojisi ve fazla insan faaliyeti barındırmaması nedeniyle nadir görülen birçok bitki türüne ev sahipliği yapıyor ve yabani kuğu gibi hayvanlar için ideal üreme bölgesi işlevi görüyor.

Xinjiang Tanrı Dağları Turistik Bölgesi'nde yer alan Tianchi Gölü'nden nefes kesen bir manzara.

beyaz Moğol 'yurt'ları serpiştirilmiş çiçekler; toprağı bir halı gibi örten, üzerinde koyun sürülerinin benek benek otladığı yemyeşil çimenler; uzaklarda derin kanyonlarla sıradağların keskin yamaçlarının oluşturduğu hat boyunca uzanan koyu yeşil ormanlar; ormanların üzerinde karla kaplı zirveler ve buzullar; onun da üzerinde beyaz bulutlara bezenmiş masmavi bir gökyüzünden mürekkep ufuk çizgisi—bütün bunlar Kalaujun'un muhteşem güzellikteki peyzajını oluşturuyor.

Kalajun otlağı, eşsiz ve iyi korunmuş ekosistemiyle, Tanrı Dağları'ndaki iğne yapraklı dağ ormanlarının, yüksek çayır ve otlakların tipik bir örneği.

Tanrı Dağları'nın kuzey eteklerinden doğuya doğru gittiğinizde Kuerdening otlağına ulaşıyorsunuz. Bu güzergah, Xinjiang'da popüler bir yürüyüş yolu. Kuerdening güneyden kuzeye uzanan bir dağ vadisi içinde yer alıyor. Hava yıl boyunca gayet sakin; kışları ılık ve yazları serin. Kuerdening, Güney Çin'in büyüleyici güzelliğinin yanı sıra kırların engin ve yalçın manzarasına sahip; burası gezilmesi, görülmesi gereken bir cennet.

Kuerdening nehirlerle birbirinden ayrılan dağlarla çevrili. Manzara, ormanlarla içiçe geçmiş otlakların, derin geçitlerin, geniş vadilerin, çayır ve çalıların yarattığı tezatlarla dolu. Her yerde çilek ve mantar görmek mümkün. Buradaki dağ ormanı, Tanrı Dağları'nın en gür ormanlarından biri ve en çok ladin çeşidine sahip en büyük ladin ormanını da bünyesinde barındırıyor. Kuerdening, zengin florasına ek olarak, bir çok yaban hayvan türüne de ev sahipliği yapıyor. Bölgede binden fazla yüksek bitki türü, 146 karasal omurgalı türü, 196 böcek türü ve 30 kadar devlet korumasında hayvan türü yaşıyor. O yüzden burada Batı Tanrı Dağları Ulusal Doğa Koruma Bölgesi oluşturuldu. Flora ve faunasının barındırdığı zengin çeşitlilikten ötürü bölge, Avrasya kıtasının iç kısımlarındaki yaban hayat türleri için "doğal gen havuzu" olarak biliniyor.

Derin kanyonlar

Tomar, 7 bin 443 metreyle Tanrı Dağları'nın en yüksek zirvesi. Ana zirvesi ve onu çevreleyen bölgenin genişliği bin kilometrekareyi buluyor. Bu alan, alp buzullarını, ormanı, biyolojik toplulukları ve ekolojik çevreyi korumak için doğal koruma bölgesi ilan edildi.

Tomar'da başta Khan Tengli olmak üzere yüzlerce buzul bulunuyor ve dağ dünyanın en büyük alp buzulu konsantrasyonlarından birine ev sahipliği yapıyor. Buzullarda derinliği bilinmeyen sayısız donmuş gölün yanı sıra derinliği yüzlerce metreyi bulan buz çatlakları, açık mavi renkte buz erime delikleri, buz sarkıtları, buz kuleleri, buz konileri, buz mantarları, buzun altında akan nehirler ve diğer buzul harikaları bulunuyor.

Tanrı Dağları'nın güneyindeki Tomar Büyük Kanyonu, üç ana kanyon, 12 büyük yan vadi ve yüzlerce küçük yan vadiden oluşuyor. Bu devasa kanyonun jeolojik ve jeomorfik zenginliği, dünyada nadir görülen bir manzara oluşturuyor ve bölgede kanyonların yanı sıra rüzgar erozyonunun neden olduğu yer şekilleri, akarsu yer şekilleri, tektonik yer şekilleri ve kaya tuzu yer şekilleri bulunuyor. Büyük kanyonun her iki tarafında 48 milyar tonluk bir tuz birikimi bulunuyor; tüm dünyayı 200 yıl boyunca beslemeye yetecek bir miktar bu.

Muhteşem buzullar ve kanyonların yanı sıra Tomar bölgesi birçok sıcak kaplıca barındırıyor. Kuzeydeki Muzhaerte Nehri vadisinin doğu tarafından Alxa Sıcak Kaplıcası bunlardan biri. Bölge Xinjiang'in en tanınmış şifa alanları arasında. Sıcak kaplıcanın barındırdığı sülfür, soda ve diğer mineraller, birçok hastalık için iyileştirici etkilere sahip. Her yaz, 100 kilometre yarıçapındaki bir bölgede yaşayan çobanlar at sırtında uzun bir yolculuğun ardından buraya gelip dinleniyor, iyileşiyor.

TURKISH CARGO'DAN
YENİ BİR
EVE DÖNÜŞ HİKÂYESİ
Nesli tükenme tehlikesi altında olan kızıl akbaba Dobrila'yı, canlı hayvan taşımacılığındaki uzmanlığımız ve tecrübemizle Sırbistan'a taşıdık.
SAJ
TURKISH CARGO
turkishcargo.com
FİLMİ İZLEMEK İÇİN QR KODU OKUTUN.
#MISSIONRESCUE

恒大集团 世界500强
碧桂园 COUNTRY GARDEN
京东
GREE 格力 让世界爱上中国造
SUNING 苏宁
五粮液
泸州老窖 LUZHOULAOJIAO
东风汽车 DONGFENG MOTOR
月星集团 YUEXING GROUP
伊利
扬子江药业集团 Yangtze River Pharmaceutical Group
TIENS
张百裕年 CHANGYU SINCE 1892
康師傅
鲁花 中国味 鲁花香
LUMY HOUSE 皓腾家居
Bank 中国光大银行
seazen 新城控股
CHERY 精彩无限 FUN TO DRIVE
Haier
CNSG 中盐集团
支付宝 ALIPAY
JAC 江淮汽车
西凤酒
天士力控股集团 TASLY HOLDING GROUP
广汽集团 GAC GROUP
杭萧钢构 HANGXIAO STEEL STRUCTURE
Cedar Holdings 雪松控股
金康汽车
李錦記 LEE KUM KEE
贵州品牌 GUIZHOU BRAND
浔龙河 生态艺术小镇
金士力 KING'S LEE
LONGi 隆基
红瑞集团 HONGRUI GROUP
足力健老人鞋
农投良品